

# Ogólne Warunki Ubezpieczenia Hestia Biznes

B-iHB-01/14

<b>SPIS TREŚCI</b>	<b>STRONA</b>
POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK	5
DEFINICJE WSPÓLNE	5
<b>UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH</b>	<b>9</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	9
ZAKRES UBEZPIECZENIA	9
WYŁĄCZENIA	10
SUMA UBEZPIECZENIA	11
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	11
<b>UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU</b>	<b>12</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	12
ZAKRES UBEZPIECZENIA	12
WYŁĄCZENIA	13
SUMA UBEZPIECZENIA	13
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	14
<b>UBEZPIECZENIE MIENIA OD WANDALIZMU</b>	<b>15</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	15
ZAKRES UBEZPIECZENIA	15
WYŁĄCZENIA	15
SUMA UBEZPIECZENIA	16
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	16
<b>UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO</b>	<b>16</b>
<b>UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH</b>	<b>16</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	16
ZAKRES UBEZPIECZENIA	17
WYŁĄCZENIA	17
SUMA UBEZPIECZENIA	18
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	18
<b>UBEZPIECZENIE DANYCH I ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH</b>	<b>18</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	18
ZAKRES UBEZPIECZENIA	18
WYŁĄCZENIA	19
SUMA UBEZPIECZENIA	19
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	19

<b>SPIS TREŚCI</b>	<b>STRONA</b>
<b>UBEZPIECZENIE MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK</b>	<b>19</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	19
ZAKRES UBEZPIECZENIA	19
WYŁĄCZENIA	20
SUMA UBEZPIECZENIA	21
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	22
<b>UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ LUB UŻYTKOWANIA MIENIA</b>	<b>23</b>
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	23
WYŁĄCZENIA	23
SUMA GWARANCYJNA	25
ODPOWIEDZIALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELA	25
<b>UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA LUB PĘKNIĘCIA</b>	<b>25</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	25
ZAKRES UBEZPIECZENIA	26
WYŁĄCZENIA	26
SUMA UBEZPIECZENIA	26
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA	26
<b>UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)</b>	<b>26</b>
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA	26
WYŁĄCZENIA	27
CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA	27
WARTOŚĆ PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA	28
SUMA UBEZPIECZENIA	28
USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚĆ ODSZKODOWANIA	28
<b>UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW</b>	<b>28</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	29
RODZAJE ŚWIADCZEŃ	29
FORMA UMOWY UBEZPIECZENIA	30
ZAKRES UBEZPIECZENIA	30
WYŁĄCZENIA	30
SUMA UBEZPIECZENIA	30
USTALENIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA	30
UPRAWNIENI DO OTRZYMANIA ŚWIADCZENIA	31
<b>UBEZPIECZENIE BIZNES ASSISTANCE</b>	<b>31</b>
PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA	31
ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE SERWISOWY	32
ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE MEDYCZNY	33
ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE INFORMACYJNY	33
WYŁĄCZENIA	34
SUMA UBEZPIECZENIA	34

<b>SPIS TREŚCI</b>	<b>STRONA</b>
<b>POSTANOWIENIA WSPÓLNE</b>	<b>36</b>
WYŁĄCZENIA GENERALNE	36
SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA	36
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	37
OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	37
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY	38
WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA	40
REGRES UBEZPIECZENIOWY	41
WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIOWEGO	41
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	41
<b>ZAŁĄCZNIK NR 1 – MINIMALNE WYMOGI ZABEZPIECZENIA MIENIA PRZED KRADZIEŻĄ Z WŁAMANIEM</b>	<b>43</b>
<b>ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE</b>	<b>47</b>



# Ogólne Warunki Ubezpieczenia Hestia Biznes

## POSTANOWIENIA OGÓLNE

### § 1

Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia SA, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa zawiera umowy ubezpieczenia:

- 1) mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- 2) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- 3) mienia od wandalizmu,
- 4) sprzętu elektronicznego,
- 5) mienia od wszystkich ryzyk,
- 6) odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia,
- 7) szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub pęknięcia,
- 8) mienia w transporcie krajowym (cargo),
- 9) następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 10) Biznes Assistance z przedsiębiorcami, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.

### § 2

1. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 poniżej.
2. Opcjonalne klauzule dodatkowe wymienione w Załączniku nr 2 mogą być włączone do umowy ubezpieczenia na pisemny wniosek Ubezpieczającego. Włączenie wyżej wymienionych klauzul do umowy ubezpieczenia następuje pod warunkiem pisemnego potwierdzenia włączenia w dokumencie ubezpieczenia.
3. Inne uzgodnione postanowienia umowne powinny być sporządzone na piśmie, podpisane przez strony oraz w pełnym brzmieniu dołączone do umowy pod rygorem ich nieważności.

## UMOWA UBEZPIECZENIA NA CUDZY RACHUNEK

### § 3

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Ubezpieczony może nie być imiennie wskazany w umowie, chyba że jest to konieczne do określenia przedmiotu ubezpieczenia.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje Ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
4. Ubezpieczony może żądać by Ubezpieczyciel udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz Ogólnych Warunków Ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

## DEFINICJE WSPÓLNE

### § 4

W niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie następujące pojęcia:

- 1) **bójka** – starcie co najmniej dwóch osób, z których każda występuje w roli napastnika i poszkodowanego;
- 2) **budowle** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż budynki, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczną i użytkową, w szczególności ogrodzenia, bramy, furtki, zadaszenia, wiaty, altany, pomieszczenia na śmieci, podjazdy, drogi, tunele;
- 3) **budynki** – posiadające zezwolenie na użytkowanie trwale związane z gruntem obiekty budowlane, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową;
- 4) **Centrum Alarmowe** – podmiot, który w imieniu Ubezpieczyciela organizuje usługi Biznes Assistance;
- 5) **czyste straty finansowe** – straty finansowe niewynikające ze szkód w mieniu lub na osobie;
- 6) **dane** – informacje nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez Elektroniczne Systemy Przetwarzania Danych (EPD), zgromadzone poza jednostką centralną komputera, to jest:
  - a) dane ze zbiorów danych;
  - b) system operacyjny i programy wchodzące w jego skład;
  - c) licencyjne, standardowe programy pochodzące z produkcji seryjnej;
  - d) programy aplikacyjne pochodzące z produkcji jednostkowej (wytworzone na podstawie oprogramowania licencyjnego);
- 7) **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek w gazie, będąca bezpośrednim skutkiem spalania;
- 8) **dzieła sztuki, zbiory filatelistyczne i numizmatyczne** – wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub ich zespoły:
  - a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej;
  - b) kolekcje stanowiące skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły;
  - c) skatalogowane numizmaty, zbiory filatelistyczne oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery;
  - d) wytwory techniki, urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego;
  - e) skatalogowane materiały biblioteczne;
  - f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne;
- 9) **ekspedycja** – zorganizowana wyprawa mająca na celu zrealizowanie wytyczonych zadań o charakterze sportowym bądź naukowym;

10) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia kwota, pomniejszająca łączne odszkodowanie za wszystkie szkody w mieniu wynikłe z jednego wypadku; w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – kwota, o którą Ubezpieczyciel zmniejsza wypłacane łączne odszkodowanie lub świadczenie;

11) **handel obwoźny i obnośny** – sprzedaż detaliczna towarów ze skrzyni, walizy, kosza, z samochodu lub innego pojazdu albo w inny sposób przenoszonych lub przewożonych z miejsca na miejsce;

12) **huragan** – działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 15 m/s (54 km/h), potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW), w uzasadnionych przypadkach i/lub w braku możliwości uzyskania opinii IMI GW, Ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia huraganu na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ubezpieczenia bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;

13) **infekcja** – wszystkie stany rozstroju zdrowia wywołane przez czynniki chorobotwórcze pochodzenia bakteryjnego, wirusowego, grzybiczego (zakażenia) oraz pasożytniczego (zarażenia, choroby inwazyjne – pasożytnicze);

14) **instalacje elektryczne** – urządzenia, przewody i linie elektryczne (elektroenergetyczne) wchodzące w skład obiektów budowlanych;

15) **jednostka centralna** – część sprzętu elektronicznego obejmująca sterowanie, układy wykonujące operacje arytmetyczno-logiczne oraz pamięć komputera, z wyłączeniem pamięci zewnętrznej (dyski twarde, stacje dysków elastycznych i optycznych, stacje taśm magnetycznych itp.);

16) **kierowca** – osoba fizyczna wykonująca przewóz ładunku;

17) **koszty leczenia** – koszty poniesione na badania i zabiegi ambulatoryjne oraz operacyjne, pobyt w placówce służby zdrowia, jak również zakup niezbędnych lekarstw i środków opatrunkowych;

18) **koszty obrony sądowej:**

a) koszty procesu sądowego przed sądem powszechnym, w tym:

i) wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego;

ii) koszty sądowe wszystkich instancji;

iii) koszty zasądzone od Ubezpieczającego na rzecz strony przeciwnej (w tym również koszty zasądzone przez sąd z tytułu udziału w postępowaniu karnym oskarżyciela posiłkowego);

b) wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego z tytułu reprezentacji przed organami administracji publicznej ustalone według obowiązujących przepisów;

c) koszty postępowania sądu polubownego aż do zakończenia postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego, do wysokości 100% kosztów sądowych, które by powstały przed właściwym sądem powszechnym I instancji;

d) koszty notarialne za wymagane przez prawo czynności notarialne;

e) koszty przysięgłego tłumaczenia dokumentów potrzebnych do obrony interesów osób ubezpieczonych za granicą;

19) **konfiskata towaru** – przejęcie przesyłki towarowej przez organy państwowe;

20) **kradzież będąca następstwem wypadku środka transportu** – zabór transportowanego mienia przez sprawcę dokonany w miejscu wypadku środka transportu;

21) **kradzież mienia z pojazdu** – zabór transportowanego mienia przez sprawcę w celu przywłaszczenia, po uprzednim usunięciu lub uszkodzeniu w sposób trwały przeszkody stanowiącej część konstrukcji środka transportu lub istniejących zabezpieczeń utrudniających dostęp do jego wnętrza;

22) **kradzież mienia wraz z pojazdem** – zabór transportowanego mienia przez sprawcę, z jednoczesnym zaborem środka transportu dokonany w celu przywłaszczenia;

23) **kradzież z włamaniem** – dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru mienia z lokalu lub innego miejsca zabezpieczonych zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia:

a) po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczenia lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego lokalu lub w wyniku rabunku;

b) przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem, jeśli pozostawił ślady mogące służyć jako dowód jego ukrycia się;

24) **lawina** – gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu lub kamieni ze stoków górskich;

25) **lokal** – część budynku wydzielona trwałymi ścianami, stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, służąca zaspokojeniu potrzeb Ubezpieczającego, użytkowana na mocy posiadanego przez niego tytułu prawnego, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń;

26) **lokaut** – zamknięcie zakładu przez właściciela, połączone ze zwalnianiem pracowników, przeprowadzane dla zmuszenia ich do przyjęcia gorszych warunków pracy lub ze względu na strajk;

27) **maszyny, urządzenia oraz wyposażenie** – rzeczowe ruchome, składniki majątku wykorzystywane w prowadzonej działalności, niestanowiące elementów budynków i budowli, niebędące środkami obrotowymi ani nakładami inwestycyjnymi;

28) **mienie pracownicze** – mienie osobistego użytku pracowników Ubezpieczającego, które zwyczajowo znajduje się w miejscu pracy, z wyłączeniem wartości pieniężnych oraz pojazdów;

29) **mienie przesiedleńcze** – mienie transportowane przez Ubezpieczającego lub na jego rzecz z powodu zmiany miejsca pobytu Ubezpieczającego (w tym mienie w trakcie przeprowadzek);

30) **nagłe zachorowanie** – stan chorobowy powstały w sposób nagły, wymagający natychmiastowej pomocy medycznej;

31) **nakłady inwestycyjne** – elementy wnętrza budynków i lokali dostosowujące do prowadzonej działalności, w szczególności: powłoki malarskie, okładziny ścian, podłóg i sufitów, a także stolarka okienna i drzwiowa;

32) **napór śniegu** – bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na ubezpieczony budynek lub budowlę oraz przewrócenie się mienia sąsiedniego na ubezpieczony budynek lub budowlę wskutek bezpośredniego działania ciężaru śniegu lub lodu, powodujące uszkodzenie ich elementów nośnych lub zawalenie się (za elementy nośne uważa się elementy konstrukcji przenoszące obciążenia obiektu takie jak: fundamenty, ściany nośne, filary, słupy, kolumny, belkowania, belki, stropy, sklepienia, więzary i więźby dachowe), a także uszkodzenie rynien, dachówek, płotków śniegowych i opierzeń blacharskich;

33) **nieszczęśliwy wypadek** – definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego osoba objęta ubezpieczeniem – niezależnie od swojej woli – doznała uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarła;

34) **obrót towarowy** – łączna wartość całego mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia, transportowanego w okresie ubezpieczenia;

35) **osoby bliskie** – małżonek, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie i synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający;

**36) osoby objęte ubezpieczeniem:**

a) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – Ubezpieczający; a w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek – Ubezpieczony, a także obecni i byli pełnomocnicy oraz obecni i byli pracownicy Ubezpieczającego albo Ubezpiezonego, w zakresie szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych na jego rzecz lub czynności objętych zakresem umocowania;

b) w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – Ubezpieczający, a w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek – Ubezpieczony, a także pracownik Ubezpieczającego przez niego wskazany lub inna wskazana osoba;

c) w ubezpieczeniu Biznes Assistance – wskazany przez Ubezpieczającego pracownik, zatrudniony na co najmniej 3 miesiące lub na czas nieokreślony;

**37) osoby trzecie** – wszystkie podmioty pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia, nawet jeżeli pozostawały lub pozostają w stosunkach umownych z osobami objętymi ubezpieczeniem;

**38) podwykonawca** – osoba, której Ubezpieczający powierzył wykonanie pracy, usługi lub innych czynności na innej podstawie niż umowa o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę, a także osoba fizyczna niebędąca pracownikiem Ubezpieczającego;

**39) poszkodowany** – definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – osoba trzecia, która poniosła szkodę na osobie lub w mieniu; w przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o klauzulę 004 za poszkodowanych w zakresie wyżej wymienionych szkód i klauzuli uważa się również osoby objęte ubezpieczeniem i ich podwykonawców oraz pracowników;

**40) powódź** – zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących lub w następstwie podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych;

**41) pożar** – niekontrolowany proces spalania, połączony z występowaniem płomieni;

**42) pracownik** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym umowę cywilnoprawną w ramach prowadzonej działalności gospodarczej; za pracownika uznaje się również praktykanta lub wolontariusza, któremu Ubezpieczający powierzył wykonanie określonych czynności;

**43) producent produktu finalnego** – osoba, która wykorzystuje rzeczy pochodzące od osób objętych ubezpieczeniem w celu wytworzenia produktu;

**44) produkt** – rzecz ruchoma, chociażby została połączona z inną rzeczą, a także energia i zwierzęta;

**45) przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;

**46) przedsiębiorstwo** – zorganizowany zespół składników niematerialnych i materialnych przeznaczony do prowadzenia działalności gospodarczej;

**47) przepięcie** – gwałtowny wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej;

**48) poszukiwania przyczyny szkody** – wykonanie niezbędnych czynności w celu jednoznacznego zidentyfikowania elementu, którego wada lub uszkodzenie były bezpośrednią przyczyną szkody w mieniu lub szkody w mieniu lub na osobie w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej;

**49) przyjęcie mienia do transportu przez przewoźnika zawodowego** – moment przejścia mienia spod pieczy nadawcy w pieczę przewoźnika, a wydanie – moment przejścia spod pieczy przewoźnika w pieczę odbiorcy;

**50) rabunek** – zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności; za rabunek uważa się także zabór mienia przy użyciu siły w stosunku do przedmiotu zaboru, który pozostawał w styczności lub był połączony z osobą;

**51) rozruchy** – gwałtowne demonstracje grupy osób, niemierzące się w kategorii zamieszek;

**52) ryzyko transportowe** – ryzyko poniesienia uszczerbku majątkowego wskutek utraty, ubytku, uszkodzenia lub zniszczenia mienia podczas transportu objętego ubezpieczeniem;

**53) sieć elektroniczna** – urządzenia wraz z układami połączeń między nimi, służące do przesyłania i przetwarzania wszelkiego rodzaju danych, głosu, wizji oraz innych rodzajów przekazu za pomocą sygnałów elektronicznych (napięcia lub prądu o amplitudzie stałej, zmiennej lub nieciągłej);

**54) sieć elektryczna (elektroenergetyczna)** – część systemu elektroenergetycznego obejmująca linie przesyłowe napowietrzne i kablowe oraz stacje transformatorowo – rozdzielcze;

**55) stały dozór** – bezpośredni dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez osoby zatrudnione u Ubezpieczającego lub w podmiocie ochrony mienia, z którym Ubezpieczający podpisał umowę o dozór mienia; osoba sprawująca dozór musi mieć zakres obowiązków zawierający przynajmniej procedury dotyczące sposobu zachowania w przypadku naruszenia zabezpieczeń lub próby włamania;

**56) strajk** – zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez pracowników na jakiś czas w jednym lub kilku zakładach, instytucjach, będące wyrazem protestu, np. politycznego, ekonomicznego, oraz żądania zmian;

**57) substancja niebezpieczna** – stałe, ciekłe, gazowe lub termiczne środki drażniące lub zanieczyszczające, w szczególności: opary, dymy, sadze, kwasy, zasady, chemikalia, a także odpady zawierające materiał do ponownego przerobu lub odtworzenia;

**58) szkoda** – utrata, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia bezpośrednio wskutek objętego umową ubezpieczenia zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, mającego charakter nadzwyczajny, niespodziewany i niezależny od woli Ubezpieczającego; za jedną szkodę uważane są wszystkie uszkodzenia, utrata lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe wskutek tej samej przyczyny i mające miejsce w tym samym czasie; przez przyczynę rozumiane jest ubezpieczone zdarzenie, które powoduje powstanie szkody;

**59) szkoda na osobie** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – straty powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a także utracone korzyści poniesione przez poszkodowanego, które mógłby osiągnąć gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;

**60) szkoda w mieniu** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – straty powstałe wskutek zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomych albo nieruchomości poszkodowanego, a także utracone korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby nie zostało zniszczone lub uszkodzone jego mienie;

**61) środki obrotowe** – materiały, wytworzone lub przetworzone produkty gotowe albo znajdujące się w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary nabyte w celu sprzedaży, jej wsparcia lub związane z bieżącą działalnością przedsiębiorstwa, a niebędące maszynami, urządzeniami ani wyposażeniem;

62) **terroryzm** – nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych;

63) **transport** – przemieszczenie mienia z miejsca nadania przy użyciu jednego lub kilku środków transportu w celu dostarczenia do miejsca przeznaczenia; za transport nie uważa się przemieszczenia mienia w obrębie tej samej nieruchomości;

64) **transport krajowy** – transport z miejsca nadania mienia do miejsca jego przeznaczenia znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez przekraczania granicy polskiej;

65) **transport obcy** – transport wykonywany przez przewoźnika zawodowego na podstawie umowy o przewóz;

66) **transport własny** – transport wykonywany przez Ubezpieczającego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, a także każdy transport inny niż obcy;

67) **transport wartości pieniężnych** – czynność przenoszenia lub przewożenia, wykonywana przez osobę upoważnioną od momentu ich przyjęcia do transportu, do momentu przekazania osobie upoważnionej do odbioru;

68) **Ubezpieczający** – reprezentant Ubezpieczającego, rozumiany jako:

- a) w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor, jego zastępca, jego pełnomocnicy;
- b) w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych – członkowie zarządu, prokurenci i ich pełnomocnicy,
- c) w przypadku spółek komandytowo-akcyjnych – komplementariusz będący osobą fizyczną, akcjonariusz, prokurenci i ich pełnomocnicy,
- d) w przypadku spółek jawnych i komandytowych – komplementariusze będący osobami fizycznymi, prokurenci i ich pełnomocnicy, wspólnicy spółek jawnych;
- e) w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, prokurenci i ich pełnomocnicy;
- f) w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy oraz ich pełnomocnicy,
- g) w przypadku osób fizycznych – osoba fizyczna zawierająca umowę ubezpieczenia i jej pełnomocnicy;
- h) w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu i ich pełnomocnicy;

69) **uderzenie pojazdu** – uderzenie przez pojazd w ubezpieczone mienie; definicja nie obejmuje pojazdu kierowanego lub eksploatowanego przez Ubezpieczającego oraz szkód w pojazdach lub ich ładunku;

70) **upadek drzew lub innych przedmiotów** – niebędące następstwem działalności ludzkiej przewrócenie się rosnących drzew, anten, żurawi budowlanych, budynków, budowli lub ich części na ubezpieczone mienie;

71) **upadek obiektu zewnętrznego na pojazd** – spadnięcie na pojazd, w którym transportowane jest mienie jakiegokolwiek obiektu zewnętrznego w stosunku do pojazdu i transportowanego w nim mienia;

72) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie statku powietrznego oraz upadek jego części lub ładunku;

73) **urządzenia elektryczne (elektroenergetyczne)** – maszyny, osprzęt, aparaty przeznaczone bezpośrednio lub pośrednio do wytwarzania, przesyłania, przetwarzania, rozdzielania i odbioru energii elektrycznej;

74) **urządzenia wspomagające** – urządzenia umożliwiające utrzymanie w ruchu zespołów elektronicznych, a w szczególności: urządzenia klimatyzacyjne, agregaty prądotwórcze stanowiące

niezależne źródła energii, dyżurne agregaty prądotwórcze, UPS (urządzenia do podtrzymywania napięcia w przypadku awarii zasilania elektrycznego) i przetworniki częstotliwości;

75) **utrata mienia** – brak mienia niezależnie od tego, czy powstał wskutek działania człowieka czy też sił przyrody;

76) **wandalizm** – rozmyślne bezprawne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie działające z zamiarem jego zniszczenia lub uszkodzenia; definicja nie obejmuje stłuczenia i pęknięcia szyb;

77) **wartości pieniężne:**

- a) krajowe i zagraniczne znaki pieniężne;
- b) czek, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;
- c) weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;
- d) inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę z wyłączeniem kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych;
- e) złoto, srebro, platyna i pozostałe metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, a także kamienie szlachetne, perły, bursztyny;
- f) wszelkiego rodzaju karty telefoniczne (w tym karty dla telefonii komórkowej) oraz druki ścisłego zarachowania opatrzone nominałem (w szczególności bony towarowe, bilety);

78) **wartość ewidencyjna brutto** – wynikająca z ewidencji księgowej wartość mienia odpowiadająca jego wartości początkowej, stanowiącej cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego, powiększona o koszty jego ulepszenia i skorygowana w wyniku aktualizacji wyceny;

79) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszono, tj.:

- a) w przypadku budynku lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów;
  - b) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia służących prowadzeniu działalności – wartość odpowiadająca kosztom zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych parametrach z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu; jeżeli nie jest możliwy zakup lub wytworzenie mienia o tych samych parametrach dopuszcza się, aby wartość odpowiadała kosztom zakupu mienia o najbardziej zbliżonych parametrach;
- 80) **wartość rynkowa** – wartość odpowiadająca cenie zakupu lub sprzedaży na rynku;

81) **wartość rzeczowista** – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o zużycie techniczne;

82) **wartość wytworzenia** – suma kosztu materiałów i surowców, robocizny oraz kosztów ogólnych poniesionych w celu wytworzenia określonej rzeczy;

83) **wprowadzenie rzeczy do obrotu** – chwila, w której posiadanie rzeczy trwale lub na określony czas zostało przeniesione na osobę trzecią;

84) **wyczynowe uprawianie sportu:**

- a) uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych, polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach i zawodach sportowych, jak również uprawianie dyscyplin sportowych w celach zarobkowych;
- b) uczestniczenie w wyprawach lub ekspedycjach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi;



85) **wyłączenie z eksploatacji** – zaprzestanie stałe lub czasowe prowadzenia w budynku lub lokalu działalności gospodarczej, oświatowej, religijnej albo wykorzystywania budynku lub lokalu na cele mieszkalne lub biurowe;

**86) wypadek:**

a) w ubezpieczeniu mienia – wystąpienie objętego ubezpieczeniem zdarzenia;

b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej – śmierć, doznanie rozstroju zdrowia, uszczerbek na zdrowiu, uszkodzenie lub zniszczenie mienia;

87) **wypadek środka transportu** – zderzenie się pojazdu z jakimkolwiek obiektem, a także jego przewrócenie się lub wypadnięcie z drogi;

88) **zalanie** – następstwo działania cieczy, powstałe wskutek:

a) opadów atmosferycznych, tj. wody pochodzącej z naturalnych opadów w postaci deszczu lub topniejącego śniegu bądź gradu;

b) wydostania się wody, pary lub płynów wskutek uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, grzewczej lub technologicznej;

c) wydostania się wody z pralki, wirówki lub zmywarki na skutek ich awarii;

d) cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej;

e) pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci wskazanych w pkt b);

f) działania osób trzecich;

g) stłuczonego akwarium;

h) samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych lub zraszaczowych z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku;

89) **zamieszki** – gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje grupy osób wymierzone przeciwko władzy w celu zmiany istniejącego porządku prawnego;

90) **zapadanie się ziemi** – obniżenie poziomu terenu z powodu zawalenia się powstałych bez udziału człowieka, pustych przestrzeni w gruncie;

91) **zewnętrzne nośniki danych** – zewnętrzne elementy umożliwiające gromadzenie informacji, nadające się do odczytu maszynowego (np. wymienne dyski magnetyczne i optyczne, dyskietki);

92) **zużycie techniczne mienia** – trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji, w wyniku których okres zdatności do pełnienia przez mienie określonych funkcji użytkowych stopniowo się wyczerpuje (zmniejsza).

## UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

### PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

#### § 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być określone w umowie ubezpieczenia:

1) ewidencjonowane mienie wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością stanowiące własność Ubezpieczającego lub mienie będące na podstawie tytułu prawnego w jego posiadaniu:

a) budynki, budowle i lokale,

b) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,

c) środki obrotowe,

d) wartości pieniężne,

e) nakłady inwestycyjne,

2) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży,

3) mienie pracownicze.

2. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu/miejscach wymienionych w umowie ubezpieczenia, a mienie pracownicze – również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego.

3. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie w miejscu, do którego zostało przeniesione z miejsca ubezpieczenia w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną ubezpieczeniową zgodnie z niniejszymi Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia. W takim przypadku mienie objęte jest także ochroną w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych w trakcie przenoszenia lub przewożenia w powyższe miejsce.

### ZAKRES UBEZPIECZENIA

#### § 6

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia.

2. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie Ubezpieczającego w zakresie:

1) standardowym,

2) pełnym.

3. Zakres standardowy obejmuje szkody powstałe wskutek następujących zdarzeń:

1) gradu,

2) huraganu,

3) lawiny,

4) pożaru,

5) trzęsienia ziemi,

6) uderzenia pioruna,

7) upadku statku powietrznego,

8) wybuchu.

4. Zakres pełny obejmuje szkody powstałe wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 3 powyżej oraz wskutek:

1) dymu i sadzy,

2) huku ponaddzwiękowego,

3) naporu śniegu,

4) osunięcia się ziemi,

5) spływu wód po zboczach,

6) uderzenia pojazdu,

7) upadku drzew lub innych przedmiotów,

8) zalania,

9) zapadania się ziemi,

10) przepięcia,

przy czym odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody wynikłe z przepięcia ograniczona jest do kwoty 200 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych w zakresie pełnym może zostać rozszerzone o powódź.

6. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do zakresu umowy ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, mogą zostać włączone następujące klauzule:

1) automatycznego pokrycia,

2) rzeczoznawców,

3) ryzyk budowlanych,

- 4) terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów,
- 5) rozmrożenia (zepsucia) środków obrotowych,
- 6) ubezpieczenia maszyn i urządzeń przenośnych poza miejscem ubezpieczenia,
- 7) pęknięcia mrozowego,
- 8) awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń lub aparatów,
- 9) maszyn i urządzeń od szkód elektrycznych,
- 10) zwiększonych kosztów.

## § 7

1. Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:

1) akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem w miejscu określonym w umowie ubezpieczenia zdarzeń objętych odpowiednim zakresem ubezpieczenia, o którym mowa w § 6;

2) zanieczyszczenia lub skażenia spowodowanego zdarzeniami objętymi umową ubezpieczenia.

2. W granicach sum ubezpieczenia lub odrębnie ustalonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia lub grup mienia odszkodowanie, z zachowaniem postanowień §§ 9–15, obejmuje udokumentowane koszty powstałe wskutek:

- 1) utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia w bezpośrednim następstwie zdarzeń losowych wymienionych w umowie ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z §§ 13 i 14;
- 2) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 3) usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach 10% rozmiaru szkody;
- 4) poszukiwania przyczyn szkody w granicach 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych, nie więcej jednak niż 10 000 zł, z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność Ubezpieczyciela za element, którego uszkodzenie było przyczyną szkody, jest ograniczona do kwoty 500 zł.

## WYŁĄCZENIA

### § 8

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:

- 1) w budynkach i budowlach przeznaczonych do rozbiórki oraz w znajdującym się w nich mieniu, a także maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu przeznaczonych do likwidacji przed powstaniem szkody;
- 2) w nieużytkowanych budynkach, lokalach oraz w znajdującym się w nich mieniu, jeśli były one wyłączone z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;
- 3) w drzewach, krzewach, uprawach i zwierzętach;
- 4) w szklarniach, inspektach, namiotach oraz znajdującym się w nich mieniu;
- 5) w środkach odurzających, substancjach psychotropowych;
- 6) w budynkach, budowlach i lokalach podczas robót budowlanych, na które zgodnie z ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami wymagane jest zezwolenie, chyba że umówiono się inaczej;

7) w mieniu składowanym niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że sposób składowania nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody;

8) w mieniu składowanym na zewnątrz budynku lub lokalu, będące następstwem zalania, huraganu, gradu, naporu śniegu, uderzenia pojazdu oraz powodzi;

9) w mieniu o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody;

10) w aktach, dokumentach, danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypach, wzorach i eksponatach muzealnych lub zabytkowych, antykach, dziełach sztuki, zbiorach filatelistycznych i numizmatycznych;

11) w budynkach wpisanych do rejestru zabytków;

12) w programach komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;

13) w pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie przyjęte od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży, chyba że umówiono się inaczej.

2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje również szkód powstałych wskutek:

1) wybuchu:

- a) wywołanego przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych;
- b) w silniku, gdy wybuch związany jest z jego naturalną funkcją;
- c) lampy kineskopowej u producenta lamp;
- d) w częściach użytkowych łączników elektrycznych;

2) działania wody na budowle i urządzenia wodne, z wyjątkiem szkód spowodowanych występującą w obrębie koryta rzeki lub innego naturalnego lub sztucznego zbiornika wodnego falą powodziową o takiej wielkości i sile działania, jaka nie została przewidziana przy projektowaniu budowli lub urządzenia wodnego jako zbyt rzadko występująca;

3) zapadania się ziemi, gdy są to szkody górnicze, tj. szkody związane z ruchem zakładu górniczego w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku z późniejszymi zmianami;

4) powodzi, zalania w środkach obrotowych oraz pozostałym nieużytkowanym mieniu ruchomym – w przypadku przechowywania niżej niż 10 cm nad podłogą znajdującą się niżej niż poziom gruntu, chyba że zalanie tego mienia nastąpiło bezpośrednio z góry;

5) systematycznego zawilgocenia przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej lub technologicznej;

6) działania wód gruntowych, chyba że są skutkiem powodzi i zakres ubezpieczenia został rozszerzony o powódź;

7) zagrzybienia lub przemarzania ścian, bez względu na przyczynę zagrzybienia lub przemarzania;

8) gradu, naporu śniegu, zalania, jeśli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy budynku; wyłączenie to nie dotyczy szkód w mieniu znajdującym się w lokalach najmowanych, jeżeli do obowiązków Ubezpieczającego nie należy dbanie o stan techniczny budynku lub lokalu oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania do wynajmującego z żądaniem ich usunięcia.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 9

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny, niższy limit odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie odrębne limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.
3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 4 i 5 poniżej, bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.
4. Sumę ubezpieczenia dla budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia ustala Ubezpieczający według:
  - 1) wartości ewidencyjnej brutto, wyłącznie jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50% lub
  - 2) wartości rzeczywistej, lub
  - 3) wartości odtworzeniowej (nowej), wyłącznie jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%.
5. Podstawę określenia sumy ubezpieczenia w pozostałych grupach mienia stanowi:
  - 1) dla środków obrotowych – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;
  - 2) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadająca poniesionym lub przewidywanym w okresie ubezpieczenia wydatkom;
  - 3) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartość odpowiadająca cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast dla wyrobów z tych metali i kamieni szlachetnych oraz pereł i bursztynu – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;
  - 4) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP);
  - 5) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – wartość rzeczywista (w komisach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia);
  - 6) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywista mienia przypadająca na jednego pracownika pomnożona przez liczbę pracowników.

## UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE

### § 10

1. Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:
  - 1) budynki, budowle i lokale,
  - 2) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,
  - 3) środki obrotowe,
  - 4) wartości pieniężne,
  - 5) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać najwyższej dziennej wartości mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia (ubezpieczenie na sumy stałe), ustalonej przy zachowaniu zasad określonych w § 9.

## UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO

### § 11

1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone mienie pracownicze oraz nakłady inwestycyjne.
2. Sumę ubezpieczenia mienia ustala Ubezpieczający, kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko), przy zachowaniu zasad określonych w § 9.
3. Całkowita suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

## UBEZPIECZENIE NA SUMY ZMIENNE

### § 12

1. Na sumy zmienne mogą być ubezpieczone wyłącznie środki obrotowe, o ile:
  - 1) ich wartość w okresie ubezpieczenia podlega zmianom;
  - 2) ich średnia miesięczna wartość w okresie 12 miesięcy roku poprzedzającego zawarcie umowy ubezpieczenia jest nie niższa niż 100 000 zł.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości środków obrotowych, ustalonej według wartości odpowiadającej cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia.
3. Ubezpieczający opłaca składkę depozytową w wysokości co najmniej 70% składki naliczonej w oparciu o wartość określoną w ust. 2 powyżej.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest w terminie do 30 dni od zakończenia okresu ubezpieczenia przedstawić Ubezpieczycielowi wartości stanu środków obrotowych z ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego okresu ubezpieczenia. Składkę ostateczną otrzymuje się przez pomnożenie średniej arytmetycznej przedstawionych wartości środków obrotowych przez stawkę taryfową przyjętą dla środków obrotowych.
5. Jeżeli składka ostateczna przekracza składkę depozytową, Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia powstałej różnicy w ciągu 14 dni od daty otrzymania od Ubezpieczyciela rozliczenia.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

### § 13

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach ich sum ubezpieczenia lub odrębnie określonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności, na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania:
  - 1) dla budynków, budowli i lokali – według wartości kosztów odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości ewidencyjnej brutto oraz wartości odtworzeniowej (nowej) – w pełnej wysokości;
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – z potrąceniem zużycia technicznego;
  - 2) dla maszyn, urządzeń oraz wyposażenia – według ceny zakupu, kosztów naprawy bądź wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy powiększonej o koszty transportu i montażu, z uwzględnieniem zasad podanych w pkt 1) powyżej;

- 3) dla środków obrotowych – według cen ich zakupu, kosztów wytworzenia, kosztów naprawy albo czyszczenia;
  - 4) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów ich odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego;
  - 5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, perł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości odpowiadającej cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast w wyrobach z tych metali, kamieni szlachetnych, perł i bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy;
  - 6) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP, obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania);
  - 7) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia, nie więcej jednak niż w wartości oznaczonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji i marży w przypadku komisów lub lombardów;
  - 8) dla używanych pojazdów podlegających rejestracji – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych pojazdów na podstawie wyceny dokonanej przez Ubezpieczyciela w oparciu o Audatex z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rynkowej pojazdów w dniu szkody;
  - 9) dla mienia pracowniczego – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do mienia jednego pracownika – do wysokości nieprzekraczającej kwoty przyjętej jako część sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika.
2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
3. Rozmiar szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cenników.

#### **§ 14**

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

#### **§ 15**

1. Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego na sumy stałe jest niższa od jego wartości w dniu szkody, wówczas kwota ustalona zgodnie z postanowieniami § 7 ust. 2 oraz §§ 13 i 14 zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody, z zastrzeżeniem ust. 2–3 poniżej.
2. W przypadku ubezpieczenia mienia na sumy stałe według wartości odtworzeniowej (nowej) zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej, będzie miała zastosowanie jedynie wówczas, gdy wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody przekroczy 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.

3. Zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej, nie będzie miała zastosowania:

- 1) w przypadku ubezpieczenia mienia na pierwsze ryzyko oraz na sumy zmienne,
  - 2) dla szkód, których rozmiar określony zgodnie z § 13 nie przekracza 10 000 zł.
4. Postanowienia ust. 1–3 powyżej stosuje się odpowiednio w umowie ubezpieczenia, w której sumy ubezpieczenia zostały określone dla grup mienia.

#### **§ 16**

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §§ 13–15 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie mniej niż 400 zł. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

### **UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU**

#### **PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA**

##### **§ 17**

Przedmiotem ubezpieczenia może być określone w umowie ubezpieczenia:

- 1) ewidencjonowane mienie wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością stanowiące własność Ubezpieczającego lub mienie będące na podstawie tytułu prawnego w jego posiadaniu:
  - a) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,
  - b) środki obrotowe,
  - c) wartości pieniężne,
  - d) nakłady inwestycyjne,
- 2) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży,
- 3) mienie pracownicze.

##### **§ 18**

Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu/miejscach wymienionych w umowie ubezpieczenia, a ponadto:

- 1) mienie pracownicze – również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego;
- 2) wartości pieniężne w czasie transportu – również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, związanym z wykonywanym przez Ubezpieczającego lub w jego imieniu transportem tych wartości.

#### **ZAKRES UBEZPIECZENIA**

##### **§ 19**

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia.
2. Mienie, o którym mowa w § 17, objęte jest ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek:
  - 1) kradzieży z włamaniem, z zastrzeżeniem § 20,
  - 2) rabunku.
3. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za uszkodzenie zabezpieczeń lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, także w przypadku, jeśli włamanie było nieskuteczne, tzn. jeśli sprawca nie dostał się do ubezpieczonego lokalu, jednakże w kwocie nieprzekraczającej 10 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia.

4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do umowy ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, mogą zostać włączone następujące klauzule:

- 1) automatycznego pokrycia,
- 2) ubezpieczenie maszyn i urządzeń przenośnych poza miejscem ubezpieczenia,
- 3) ubezpieczenia na stałe zamocowanych zewnętrznych urządzeń lub elementów budynków i budowli.

#### § 20

1. Za opłatą dodatkowej składki umową ubezpieczenia mogą być objęte wartości pieniężne w czasie transportu (przenoszenia lub przewożenia, z wyłączeniem przewożenia środkami komunikacji zbiorowej) od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:

- 1) rabunku,
- 2) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu w wyniku wypadku środka transportu, pożaru, wybuchu lub uderzenia pioruna w pojazd,
- 3) zdarzeń powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę powierzonego mienia.

2. Wartości pieniężne mogą być ubezpieczone w zakresie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, wraz z mieniem, spośród wymienionego w § 17, od kradzieży z włamaniem i rabunku.

#### § 21

W granicach sum ubezpieczenia lub odrębnie ustalonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia lub grup mienia odszkodowanie, z zachowaniem postanowień §§ 23–30 obejmuje udokumentowane koszty powstałe wskutek:

- 1) utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia w bezpośrednim następstwie zdarzeń wymienionych w umowie ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z §§ 27–29;
- 2) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 3) usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach 10% rozmiaru szkody;
- 4) naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, podłóg, stropów, dachów, okien i drzwi.

#### WYŁĄCZENIA

##### § 22

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- 1) transportu wartości pieniężnych w obrębie ubezpieczonego lokalu;
- 2) akt, dokumentów, rękopisów i danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypów, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki, zbiorów filatelistycznych i numizmatycznych;
- 3) programów komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;
- 4) środków odurzających, substancji psychotropowych;
- 5) wszelkiego rodzaju kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych;

6) mienia znajdującego się w nieużytkowanym budynku, lokalu, jeśli był on wyłączony z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;

7) mienia o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody;

8) szkód w przedmiotach ze złota, srebra, wyrobach z tych metali oraz kamieniach szlachetnych, półszlachetnych, syntetycznych, perłach, bursztynie, platynie i pozostałych metalach z grupy platynowców, powstałych bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu;

9) szkód w mieniu znajdującym się w lokalach i/lub innych miejscach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych

w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;

10) szkód w wartościach pieniężnych znajdujących się w pomieszczeniach i urządzeniach do przechowywania wartości pieniężnych zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;

11) pojazdów podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży, chyba że umówiono się inaczej;

12) szkód, których rozmiar wraz z kosztami usunięcia pozostałości po szkodzie nie przekracza 200 zł.

#### SUMA UBEZPIECZENIA

##### § 23

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny niższy limit odpowiedzialności.

2. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie odrębne limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.

3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 4–7 poniżej, bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.

4. Sumę ubezpieczenia dla maszyn, urządzeń oraz wyposażenia ustala Ubezpieczający według:

1) wartości ewidencyjnej brutto, wyłącznie jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50% lub

2) wartości rzeczywistej, lub

3) wartości odtworzeniowej (nowej), wyłącznie jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%.

5. Podstawę określenia sumy ubezpieczenia w pozostałych grupach mienia stanowi:

1) dla środków obrotowych – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

2) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadająca poniesionym lub przewidywanym w okresie ubezpieczenia wydatkom;

- 3) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartość odpowiadająca cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast dla wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;
- 4) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP);
- 5) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – wartość rzeczywista (w komisach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia);
- 6) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywista mienia przypadająca na jednego pracownika pomnożona przez liczbę pracowników.
6. Sumę ubezpieczenia dla wartości pieniężnych ustala się odrębnie dla kradzieży z włamaniem, rabunku w lokalu oraz w czasie transportu, z zastrzeżeniem postanowień § 9 i 10 Załącznika nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
7. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela jest suma ubezpieczenia określona w umowie, pod warunkiem, że nie przekracza ona limitów dla przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia. W przypadku, gdy suma ubezpieczenia jest wyższa, granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela stanowi podany w Załączniku nr 1 limit odpowiedzialności.

## **UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE**

### **§ 24**

1. Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:
  - 1) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,
  - 2) środki obrotowe,
  - 3) wartości pieniężne,
  - 4) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać najwyższej dziennej wartości mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia (ubezpieczenie na sumy stałe), ustalonej przy zachowaniu zasad określonych w § 23.

## **UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO**

### **§ 25**

1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone następujące mienie:
  - 1) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,
  - 2) środki obrotowe,
  - 3) wartości pieniężne,
  - 4) nakłady inwestycyjne,
  - 5) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży,
  - 6) mienie pracownicze.
2. Sumę ubezpieczenia mienia ustala Ubezpieczający, kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko), przy zachowaniu zasad określonych w § 23.
3. Całkowita suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

## **UBEZPIECZENIE NA SUMY ZMIENNE**

### **§ 26**

1. Na sumy zmienne mogą być ubezpieczone wyłącznie środki obrotowe, o ile:
  - 1) ich wartość w okresie ubezpieczenia podlega zmianom,
  - 2) ich średnia miesięczna wartość w okresie 12 miesięcy roku poprzedzającego zawarcie umowy ubezpieczenia jest nie niższa niż 100 000 zł.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać najwyższej przewidywanej w okresie ubezpieczenia dziennej wartości środków obrotowych, ustalonej według wartości odpowiadającej cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia.
3. Ubezpieczający opłaca składkę depozytową w wysokości co najmniej 70% składki naliczonej w oparciu o wartość określoną w ust. 2 powyżej.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest w terminie do 30 dni od zakończenia okresu ubezpieczenia przedstawić Ubezpieczycielowi wartości stanu środków obrotowych z ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego okresu ubezpieczenia. Składkę ostateczną otrzymuje się przez pomnożenie średniej arytmetycznej przedstawionych wartości środków obrotowych przez stawkę taryfową przyjętą dla środków obrotowych.
5. Jeżeli składka ostateczna przekracza składkę depozytową, Ubezpieczający zobowiązany jest do opłacenia powstałej różnicy w ciągu 14 dni od daty otrzymania od Ubezpieczyciela rozliczenia.

## **USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA**

### **§ 27**

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach ich sum ubezpieczenia lub odrębnie określonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności, na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania:
  - 1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, kosztów naprawy bądź wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy, powiększonej o koszty transportu i montażu:
    - a) przy ubezpieczeniu według wartości ewidencyjnej brutto oraz wartości odtworzeniowej (nowej) – w pełnej wysokości;
    - b) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – z potrąceniem zużycia technicznego;
  - 2) dla środków obrotowych – według cen ich zakupu, kosztów wytworzenia, kosztów naprawy albo czyszczenia;
  - 3) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów ich odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego;
  - 4) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości odpowiadającej cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast w wyrobach z tych metali i kamieni szlachetnych oraz pereł i bursztynu – ceny ich zakupu, kosztu wytworzenia lub kosztów naprawy;
  - 5) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP, obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania);
  - 6) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku

ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia, nie więcej jednak niż w wartości oznaczonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji i marży w przypadku komisów i lombardów;  
7) dla używanych pojazdów podlegających rejestracji – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych pojazdów na podstawie wyceny dokonanej przez Ubezpieczyciela w oparciu o Audatex z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rynkowej pojazdów;  
8) dla mienia pracowniczego – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do mienia jednego pracownika – do wysokości nieprzekraczającej kwoty przyjętej jako część sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika.  
2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.  
3. Rozmiar szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cenników.

#### § 28

1. Zwrot kosztów remontu lub naprawy nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia określonej w umowie dla danego przedmiotu lub grupy mienia.  
2. W przypadku kradzieży z włamaniem z dokonaniem zaboru mienia bez wejścia sprawcy do lokalu wysokość odszkodowania nie może przekroczyć 15% sumy ubezpieczenia.

#### § 29

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

#### § 30

1. Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego na sumy stałe jest niższa od jego wartości w dniu szkody, wówczas kwota ustalona zgodnie z postanowieniami §§ 27–29 zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 poniżej.  
2. W przypadku ubezpieczenia mienia na sumy stałe według wartości odtworzeniowej (nowej) zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej, będzie miała zastosowanie jedynie wówczas, gdy wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody przekroczy 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.  
3. Zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej, nie będzie miała zastosowania:  
1) w przypadku ubezpieczenia mienia na pierwsze ryzyko oraz na sumy zmienne,  
2) dla szkód których rozmiar określony zgodnie z § 27, nie przekracza 10 000 zł.  
4. Postanowienia ust. 1–3 powyżej stosuje się odpowiednio w umowie ubezpieczenia, w której sumy ubezpieczenia zostały określone dla grup mienia.

#### § 31

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §§ 27–30 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

## UBEZPIECZENIE MIENIA OD WANDALIZMU

### PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

#### § 32

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być określone w umowie ubezpieczenia:  
1) ewidencjonowane mienie wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością stanowiące własność Ubezpieczającego lub mienie będące na podstawie tytułu prawnego w jego posiadaniu:  
a) budynki, budowle i lokale,  
b) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,  
c) środki obrotowe,  
d) nakłady inwestycyjne,  
2) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.  
2. Warunkiem zawarcia z Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia mienia od wandalizmu jest ubezpieczenie mienia wymienionego w ust. 1 powyżej od ognia i innych zdarzeń losowych lub od kradzieży z włamaniem i rabunku (w rozumieniu niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).

#### § 33

Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu/miejscach wymienionych w umowie ubezpieczenia.

### ZAKRES UBEZPIECZENIA

#### § 34

Mienie, o którym mowa w § 32, objęte jest ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych bezpośrednio wskutek wandalizmu.

#### § 35

W granicach sum ubezpieczenia lub odrębnie ustalonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia lub grup mienia odszkodowanie, z zachowaniem postanowień §§ 37–40 obejmuje udokumentowane koszty powstałe wskutek:

- 1) zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia w bezpośrednim następstwie wandalizmu, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z §§ 39 i 40;
- 2) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 3) usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach 10% rozmiaru szkody.

### WYŁĄCZENIA

#### § 36

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:  
1) w budynkach i budowlach przeznaczonych do rozbiórki oraz w znajdującym się w nich mieniu, a także maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu przeznaczonych do likwidacji przed powstaniem szkody;  
2) w nieużytkowanych budynkach, lokalach oraz w znajdującym się w nich mieniu, jeśli były one wyłączone z eksploatacji przez

okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;

- 3) w drzewach, krzewach, uprawach i zwierzętach;
- 4) w szklarniach, inspektach, namiotach oraz znajdującym się w nich mieniu;
- 5) w środkach odurzających, substancjach psychotropowych;
- 6) w budynkach, budowlach i lokalach podczas robót budowlanych, na które zgodnie z ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami wymagane jest zezwolenie, chyba że umówiono się inaczej;
- 7) w mieniu składowanym na zewnątrz budynku lub lokalu,
- 8) w mieniu o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody;
- 9) w aktach, dokumentach, rękopisach i danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypach, wzorach i eksponatach muzealnych lub zabytkowych, antykach, dziełach sztuki, zbiorach filatelistycznych i numizmatycznych;
- 10) w budynkach wpisanych do rejestru zabytków;
- 11) w programach komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;
- 12) we wszelkiego rodzaju kartach płatniczych, kredytowych, charge i debetowych;
- 13) polegających na utracie mienia;
- 14) w elementach wykonanych ze szkła, kamienia, minerałów i ich imitacji lub tworzyw sztucznych;
- 15) w pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży;
- 16) których rozmiar wraz z kosztami usunięcia pozostałości po szkodzie nie przekracza 400 zł.

## **SUMA UBEZPIECZENIA**

### **§ 37**

1. Suma ubezpieczenia mienia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny, niższy limit odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie odrębne limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.

### **§ 38**

1. Sumę ubezpieczenia mienia ustala Ubezpieczający kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody w mieniu, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego ubezpieczeniem w okresie ubezpieczenia (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko), bez uwzględnienia podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami podatku od towarów i usług, chyba że umówiono się inaczej. Suma ubezpieczenia jest łączna dla wszystkich kategorii ubezpieczonego mienia wymienionego w § 32.
2. Maksymalna suma ubezpieczenia mienia od wandalizmu nie może przekroczyć 100 000 zł.

3. Maksymalny limit odpowiedzialności na szkody polegające na pomalowaniu, porysowaniu powierzchni, umieszczaniu napisów (graffiti) wynosi 5 000 zł.

## **USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA**

### **§ 39**

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach sum ubezpieczenia na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania:
  - 1) dla budynków, budowli i lokali – według wartości kosztów remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego;
  - 2) dla maszyn, urządzeń oraz wyposażenia – według ceny zakupu, kosztów naprawy bądź wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy, powiększonej o koszty transportu i montażu, z uwzględnieniem zasad podanych w pkt 1) powyżej;
  - 3) dla środków obrotowych – według cen ich zakupu, kosztów wytworzenia, kosztów naprawy albo czyszczenia;
  - 4) dla nakładów inwestycyjnych – według wartości kosztów remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego;
  - 5) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia (w komisach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższej niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia).
2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
3. Rozmiar szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cenników.

### **§ 40**

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

### **§ 41**

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami § 35 oraz §§ 39 i 40 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie mniej niż 200 zł. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

## **UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO**

### **UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH**

#### **PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA**

### **§ 42**

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być określony w umowie, zgodnie z załączonym do niej wykazem; sprzęt elektroniczny, zainstalowany na stanowisku pracy, nie starszy niż 7 lat, gotowy do użytku zgodnie



z przeznaczeniem, dla którego testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym, chyba że przeprowadzenie tych testów nie było wymagane przez producenta.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1 powyżej powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny),
  - 2) sumę ubezpieczenia dla jednostkowego sprzętu,
  - 3) rok produkcji.
3. Sprzęt elektroniczny określony w umowie ubezpieczenia jest objęty ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu/miejscach wymienionym w umowie, podczas eksploatacji i transportu wewnątrzzakładowego w miejscu ubezpieczenia.

## ZAKRES UBEZPIECZENIA

### § 43

1. Sprzęt elektroniczny określony w umowie objęty jest ochroną ubezpieczeniową od szkód, w wyniku których nie może on osiągnąć parametrów znamionowych.
2. W zakresie określonym w ust. 1 powyżej ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody wynikłe z:
  - 1) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania,
  - 2) błędów popełnionych w trakcie konstrukcji, produkcji lub montażu, a także wad materiałowych,
  - 3) wandalizmu,
  - 4) kradzieży z włamaniem,
  - 5) rabunku,
  - 6) pożaru,
  - 7) wybuchu,
  - 8) działania wody i wilgoci,
  - 9) przepięcia, przetężenia i innych przyczyn elektrycznych.
3. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi ubezpieczeniem.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o szkody spowodowane przez powódź.
5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, do umowy ubezpieczenia zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, mogą zostać włączone następujące klauzule:
  - 1) automatycznego pokrycia,
  - 2) terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów,
  - 3) elektronicznego sprzętu przenośnego (101/1),
  - 4) sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych (101/2),
  - 5) rozszerzenia zakresu terytorialnego (102),
  - 6) nośników obrazów w urządzeniach fotokopiujących (120).

## WYŁĄCZENIA

### § 44

1. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są:
  - 1) szkody bezpośrednio i pośrednio powstałe wskutek powodzi, chyba że umówiono się inaczej;
  - 2) szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek kradzieży zwykłej lub zaginięcia;

- 3) straty pośrednie wszelkiego rodzaju, w tym: utrata zysku, kary umowne, opóźnienie, utrata rynku;
- 4) szkody spowodowane uszkodzeniami lub wadami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć;
- 5) szkody sprzętu znajdującego się w nieużytkowanym budynku, lokalu, jeśli był on wyłączony z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;
- 6) szkód z tytułu kradzieży z włamaniem w lokalach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, o ile miało to wpływ na powstanie lub wysokość szkody;
- 7) wszelkie koszty poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek (np. skutków działania wirusów komputerowych), chyba że wady lub usterki powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 8) wszelkie koszty, które Ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda się nie zdarzyła, np. związane z konserwacją ubezpieczonego sprzętu;
- 9) szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy, w tym szkody objęte gwarancją lub rękojmią;
- 10) szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest przewoźnik, spedytor lub podwykonawca;
- 11) szkody powstałe w elementach sprzętu elektronicznego wskutek ich zużycia technicznego lub starzenia się w trakcie użytkowania, włączając działanie czynników atmosferycznych;
- 12) szkody w elementach elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, które powstały bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz, jednakże szkody powstałe w ich wyniku w innych wymiennalnych elementach są objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 13) szkody w żarówkach, lampach elektronowych, taśmach, bezpiecznikach, uszczelkach, pasach, kablach, łańcuchach, oponach, wymiennych narzędziach, cylindrach grawerowanych, elementach ze szkła lub porcelany, sitach lub tkaninach, a także środkach eksploatacyjnych jakiegokolwiek rodzaju (olej, smar, paliwo, atrament, tusz, chemikalia itp.), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 14) uszkodzenia estetyczne, takie jak zadrapania, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 15) szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek trzęsienia dna morskiego, wybuchu wulkanu, tsunami, tajfunu, cyklonu, tornado;
- 16) szkody powstałe wskutek testów z wyjątkiem dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (np. oględzinami, przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego sprzętu warunkach;
- 17) szkody wynikłe z niedziałania, nieprawidłowego działania lub zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt;

oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia.

2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje w odniesieniu do ubezpieczonego sprzętu, jeżeli po wystąpieniu szkody jest on nadal eksploatowany bez przeprowadzenia naprawy albo po dokonaniu prowizorycznej naprawy bez uzyskania na naprawę zgody Ubezpieczyciela.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 45

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny, niższy limit odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie odrębne limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.
3. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według:
  - 1) wartości ewidencyjnej brutto lub
  - 2) wartości odtworzeniowej (nowej).
4. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 3 powyżej, bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

### § 46

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach sum ubezpieczenia, na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
2. Rozmiar szkody ustala się w następujący sposób:
  - 1) jeżeli sprzęt nadaje się do naprawy (strata częściowa) – według kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
  - 2) w przypadku wymiany sprzętu (strata całkowita) – według kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
  - 3) jeżeli wystąpiła strata całkowita, a ubezpieczony sprzęt nie będzie wymieniany – według kosztów nie wyższych niż wartość rynkowa sprzętu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

### § 47

W granicach sumy ubezpieczenia poszczególnego przedmiotu ubezpieczenia Ubezpieczyciel pokrywa:

- 1) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;

- 2) udokumentowane koszty napraw prowizorycznych, jeżeli stanowią część końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów naprawy;
- 3) udokumentowane koszty usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach 10% rozmiaru szkody;
- 4) udokumentowane koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, podłóg, stropów, dachów, okien i drzwi, przy czym odpowiedzialność Ubezpieczyciela za uszkodzenie zabezpieczeń, w przypadku usiłowania włamania (bez wejścia sprawcy) do lokalu, jest ograniczona do kwoty 10 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

### § 48

1. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
2. Odszkodowanie nie obejmuje kosztów jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń w stosunku do mienia przyjętego do ubezpieczenia.

### § 49

Jeżeli suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu jest niższa od jego wartości w dniu szkody, wówczas kwota ustalona zgodnie z postanowieniami § 45 zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego sprzętu pozostaje do jego wartości w dniu szkody.

### § 50

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §§ 46–49 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie mniej niż 400 zł. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

## UBEZPIECZENIE DANYCH I ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH

### PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

#### § 51

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie zewnętrzne nośniki danych oraz zapisane dane (w tym oprogramowanie).
2. Dane oraz zewnętrzne nośniki danych określone w umowie są objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu wymienionym w umowie, a także w zewnętrznym (znajdującym się poza miejscem ubezpieczenia) archiwum danych oraz podczas transportu między miejscem ubezpieczenia a zewnętrznym archiwum danych.

### ZAKRES UBEZPIECZENIA

#### § 52

Dane oraz zewnętrzne nośniki danych objęte są ochroną ubezpieczeniową od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia o ile z tytułu wystąpienia określonego zdarzenia istnieje odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkodę materialną w ubezpieczonym nośniku oraz o ile w wyniku tego zdarzenia dane nie nadają się do odczytu ani zapisywania.

## WYŁĄCZENIA

### § 53

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód wyłączonych w § 44 ust. 1 niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, a ponadto:

- 1) danych, które zostały wprowadzone lub w jakikolwiek sposób przetworzone po zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową;
- 2) kosztów wynikłych z błędnego programowania, perforacji, etykietowania lub wkładania nośników danych, nieuważnego usunięcia informacji lub starcia danych z nośnika oraz z utraty informacji wskutek działania pola magnetycznego.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych w danych znajdujących się wyłącznie w jednostce centralnej sprzętu elektronicznego.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 54

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający według kosztów niezbędnych dla odtworzenia ubezpieczonych zewnętrznych nośników danych oraz zapisanych na nich danych.

2. Suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

### § 55

1. Ubezpieczyciel pokrywa niezbędne koszty poniesione przez Ubezpieczającego w ciągu 12 miesięcy od wystąpienia szkody w celu przywrócenia zewnętrznych nośników danych oraz zapisanych danych do stanu identycznego z istniejącym bezpośrednio przed zdarzeniem powodującym odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkodę materialną w ubezpieczonym nośniku, które są konieczne dla prowadzenia operacji przetwarzania danych w normalnym trybie.

2. Koszty wymienione powyżej obejmują:

- 1) automatyczne wprowadzenie danych lub programów z archiwum danych;
- 2) automatyczne lub ręczne wprowadzenie danych lub programów z oryginalnych programów lub z dokumentów wciąż dostępnych Ubezpieczającemu;
- 3) odtworzenie lub wprowadzenie systemów lub standardowych programów;
- 4) odtworzenie zniszczonych zewnętrznych nośników danych wskutek zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

3. Jeżeli nie jest konieczne odtworzenie danych albo jeżeli odtworzenie danych nie zostało przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy po wystąpieniu szkody, Ubezpieczyciel pokryje jedynie koszty wymiany zniszczonych lub uszkodzonych zewnętrznych nośników danych na nowe.

### § 56

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami § 55, pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, wynoszącą 5% wysokości szkody, nie mniej niż 400 zł. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

## UBEZPIECZENIE MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

### PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

#### § 57

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być określone w umowie ubezpieczenia:

1) ewidencjonowane mienie wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością stanowiące własność Ubezpieczającego lub mienie będące na podstawie tytułu prawnego w jego posiadaniu:

- a) budynki, budowle i lokale,
- b) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,
- c) środki obrotowe,
- d) wartości pieniężne,
- e) nakłady inwestycyjne,

2) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży,

3) mienie pracownicze.

2. Mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu/miejscach wymienionym w umowie ubezpieczenia, a mienie pracownicze – również w innym miejscu, w którym praca jest świadczona w terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na polecenie Ubezpieczającego.

3. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie w miejscu, do którego zostało przeniesione z miejsca ubezpieczenia w związku z bezpośrednim narażeniem na powstanie szkody objętej ochroną zgodnie z niniejszymi Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia. Mienie objęte jest także ochroną w trakcie przenoszenia lub przewożenia w powyższe miejsce.

### ZAKRES UBEZPIECZENIA

#### § 58

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia, będące następstwem zdarzenia o charakterze losowym i niepewnym, które wystąpiło nagle, nieprzewidziane i niezależnie od woli Ubezpieczającego i zaistniało w miejscu i okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 59.

2. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o szkody spowodowane przez powódź.

3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do umowy ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, mogą zostać włączone następujące klauzule:

- 1) automatycznego pokrycia,
- 2) rzeczoznawców,
- 3) ryzyk budowlanych,
- 4) terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów,
- 5) rozmrożenia środków obrotowych,
- 6) ubezpieczenia maszyn i urządzeń przenośnych poza miejscem ubezpieczenia,
- 7) awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń lub aparatów,
- 8) maszyn i urządzeń od szkód elektrycznych,
- 9) zwiększonych kosztów.

## § 59

1. Za opłatą dodatkowej składki umową ubezpieczenia mogą być objęte wartości pieniężne w czasie transportu (przenoszenia lub przewożenia, z wyłączeniem przewożenia środkami komunikacji zbiorowej) od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:

- 1) rabunku;
- 2) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu w wyniku wypadku środka transportu, pożaru, wybuchu lub uderzenia pioruna w pojazd;
- 3) zdarzeń powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę powierzonego mienia.

2. Wartości pieniężne mogą być ubezpieczone w zakresie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, pod warunkiem zawarcia z Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia mienia, spośród wymienionego w § 57, od wszystkich ryzyk.

## § 60

1. Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych bezpośrednio wskutek:

- 1) akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń, za które Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność;
- 2) zanieczyszczenia lub skażenia spowodowanego zdarzeniami objętymi umową ubezpieczenia.

2. W granicach sum ubezpieczenia lub odrębnie ustalonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów lub grup mienia odszkodowanie, z zachowaniem postanowień §§ 62–66 obejmuje udokumentowane koszty powstałe wskutek:

- 1) utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia w bezpośrednim następstwie zdarzeń wymienionych w umowie ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, obliczonej zgodnie z §§ 65 i 66;
- 2) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 3) usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach 10% rozmiaru szkody;
- 4) poszukiwania przyczyn szkody w granicach 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych, nie więcej niż 10 000 zł, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność Ubezpieczyciela za element, którego uszkodzenie było przyczyną szkody, jest ograniczona do kwoty 500 zł;
- 5) naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, podłóg, stropów, dachów, okien i drzwi.

## WYŁĄCZENIA

### § 61

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje szkód bezpośrednio lub pośrednio powstałych wskutek skażenia, zanieczyszczenia lub przesiąkania, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu wskutek innego zdarzenia niewyłączonego z zakresu ubezpieczenia.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody:

- 1) bezpośrednio i pośrednio powstałe wskutek powodzi, chyba że umówiono się inaczej;
- 2) działania wód gruntowych, chyba że są skutkiem powodzi i zakres został rozszerzony o powódź;

3) w budynkach i budowlach przeznaczonych do rozbiórki oraz w znajdującym się w nich mieniu, a także w maszynach, urządzeniach oraz wyposażeniu przeznaczonych do likwidacji przed powstaniem szkody;

4) w nieużytkowanych budynkach, lokalach oraz w znajdującym się w nich mieniu, jeśli były one wyłączone z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;

5) w drzewach, krzewach, uprawach i zwierzętach;

6) w szklarniach, inspektach, namiotach oraz znajdującym się w nich mieniu;

7) w środkach odurzających, substancjach psychotropowych;

8) w budynkach, budowlach i lokalach podczas robót budowlanych, na które zgodnie z ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami wymagane jest zezwolenie, chyba że umówiono się inaczej;

9) w mieniu składowanym niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że sposób składowania nie miał wpływu na powstanie lub wysokość szkody;

10) w mieniu o przekroczonym terminie ważności lub wycofanym z obrotu przed powstaniem szkody;

11) w aktach, dokumentach, danych na nośnikach wszelkiego rodzaju, prototypach, wzorach i eksponatach muzealnych lub zabytkowych, antykach, dziełach sztuki, zbiorach filatelistycznych i numizmatycznych;

12) w budynkach wpisanych do rejestru zabytków;

13) w programach komputerowych, chyba że stanowią środki obrotowe;

14) w środkach obrotowych lub mieniu osób pozostających poza stosunkiem ubezpieczenia przekazanych w celu wykonania usługi podczas obróbki, wytwarzania, testowania, naprawy, czyszczenia, przywracania do pierwotnego stanu lub renowacji, jeśli szkoda powstała bezpośrednio wskutek przeprowadzania tych działań;

15) w mieniu w transporcie drogowym, kolejowym, powietrznym lub wodnym oraz w mieniu podczas jego rozładunku lub załadunku;

16) w środkach obrotowych spowodowanych zmianą temperatury ich przechowywania wskutek awarii urządzeń chłodniczych, chyba że umówiono się inaczej;

17) w pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie przyjęte od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży, chyba że umówiono się inaczej;

18) w gruntach (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), w zbiornikach wodnych;

19) w wodach powierzchniowych, wodach podziemnych, kanałach, rowach, molach, tunelach, rurociągach, kablach, pirsach, dokach, nabrzeżach;

20) w mieniu podziemnym znajdującym się w zakładach górniczych w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku z późniejszymi zmianami;

21) w zainstalowanym sprzęcie elektronicznym.

3. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje również szkód powstałych wskutek:

1) wybuchu wywołanego przez Ubezpieczającego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych;

2) zapadania się ziemi, gdy są to szkody górnicze, tj. szkody związane z ruchem zakładu górniczego w rozumieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 4 lutego 1994 roku z późniejszymi zmianami;

- 3) działania wody lub innych płynów w środkach obrotowych oraz pozostałym mieniu ruchomym wyłączonym z użytkowania, w przypadku przechowywania niżej niż 10 cm nad podłogą znajdującą się poniżej poziomu gruntu, chyba że zalanie mienia nastąpiło bezpośrednio z góry;
- 4) zalania, jeśli do powstania szkody przyczynił się zły stan dachu bądź niezabezpieczone lub nieprawidłowo zabezpieczone otwory dachowe albo inne elementy budynku; wyłączenie to nie dotyczy szkód w mieniu znajdującym się w lokalach najmowanych, jeżeli do obowiązków Ubezpieczającego nie należy dbanie o stan techniczny budynku lub lokalu oraz jeśli do dnia powstania szkody Ubezpieczający nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie lub o nich wiedział i posiada pisemne dowody występowania do wynajmującego z żądaniem ich usunięcia;
- 5) systematycznego zawilgacania przedmiotu ubezpieczenia z powodu nieszczelności urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej lub technologicznej;
- 6) zagrzybienia lub przemarzania ścian, bez względu na przyczynę zagrzybienia lub przemarzania;
- 7) awarii i uszkodzeń w maszynach lub urządzeniach powodujących ich mechaniczne lub elektryczne uszkodzenia, chyba że umówiono się inaczej;
- 8) długotrwałego, naturalnego, osiadania lub przemieszczania się gruntu, erozji morskiej albo rzecznej;
- 9) działania wody na budowle i urządzenia wodne, z wyjątkiem szkód spowodowanych występującą w obrębie koryta rzeki lub innego naturalnego lub sztucznego zbiornika wodnego falą powodziową o takiej wielkości i sile działania, jaka nie została przewidziana przy projektowaniu budowli lub urządzenia wodnego jako zbyt rzadko występująca;
- 10) stopniowego pogarszania się stanu ubezpieczonego mienia w związku z normalnym zużyciem, korozją, naturą przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującym pogarszaniem właściwości, odkształcaniem lub deformacją, powolnym działaniem czynników termicznych lub biologicznych (m.in. pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii), chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia;
- 11) zakłóceń lub przerwy w dostawie czynnika chłodzącego, smaru, oleju, paliwa oraz innych materiałów eksploatacyjnych, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia;
- 12) niewłaściwego wykonawstwa lub projektu, wad ukrytych oraz innych wad materiałowych, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia;
- 13) zaboru oraz utraty mienia, zaginięcia, braków stwierdzonych w trakcie sprawdzania lub spisывania stanu ilościowego majątku bądź kradzieży, z wyjątkiem kradzieży z włamaniem lub rabunku w rozumieniu § 4 ppkt 23) i 50);
- 14) kradzieży z włamaniem w lokalach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, o ile miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
- 15) modyfikacji genetycznych, działania wirusów oraz bakterii.

4. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody polegające na:

- 1) przeciekach w połączeniach, nieprawidłowych spawach, pękaniu, rozerwaniu, zawaleniu się lub przegrzaniu kotłów, ekonomizerów, przegrzewaczy, zbiorników ciśnieniowych lub wszelkiego rodzaju rurociągów parowych i zasilających połączonych z nimi;
  - 2) niedziałaniu, nieprawidłowym działaniu lub nieprawidłowym zastosowaniu oprogramowania lub nośników informacji, a także niedostępności, utracie lub zniekształceniu informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia;
  - 3) kurczeniu, rozszerzaniu, parowaniu, ubytku lub utracie wagi, działaniu światła, zmianach: wilgotności, temperatury, zapachu, koloru, struktury lub stanu wykończenia;
  - 4) deformowaniu (np. wygniataniu), osiadaniu, pękaniu lub zawaleniu się budynku, budowli lub ich części, chyba że szkoda powstała wskutek innego zdarzenia niewyłączonego w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia.
5. Ubezpieczyciel nie pokrywa:
- 1) strat wynikających z opóźnień, utraty rynku, strat pośrednich;
  - 2) utraty zysku;
  - 3) zwiększonych kosztów prowadzenia działalności, chyba że umówiono się inaczej;
  - 4) kosztów usunięcia wad materiałowych;
  - 5) kosztów normalnego utrzymania mienia w stanie użyteczności oraz konserwacji;
  - 6) kosztów wynikających z błędnego lub nieautoryzowanego programowania, perforacji, etykietowania lub wprowadzania informacji, przypadkowego usunięcia informacji lub pozbycia się nośników danych oraz z utraty informacji spowodowanej przez pola magnetyczne.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 62

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny, niższy limit odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia oraz ustalone w umowie odrębne limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia lub limity odpowiedzialności do poprzedniej wysokości.
3. Dla kradzieży z włamaniem i rabunku w umowie ustala się odrębny limit sumy ubezpieczenia.
4. Limit na szkody spowodowane wandalizmem, stłuczeniem lub pęknięciem szyb wynosi maksymalnie 100 000 zł, w tym na szkody polegające na pomalowaniu, porysowaniu powierzchni, umieszczaniu napisów (graffiti) 5 000 zł.
5. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości ubezpieczonego mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 6 i 7 poniżej, bez podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej.

6. Sumę ubezpieczenia dla budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia ustala Ubezpieczający według:

1) wartości ewidencyjnej brutto, wyłącznie jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50% lub

2) wartości rzeczywistej, lub

3) wartości odtworzeniowej (nowej), wyłącznie jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%.

7. Podstawę określenia sumy ubezpieczenia w pozostałych grupach mienia stanowi:

1) dla środków obrotowych – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

2) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadająca poniesionym lub przewidywanym w okresie ubezpieczenia wydatkom;

3) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartość odpowiadająca cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast dla wyrobów z tych metali i kamieni szlachetnych oraz pereł i bursztynu – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

4) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP);

5) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – wartość rzeczywista (w komisach i lombardach – bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia);

6) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywista mienia przypadająca na jednego pracownika pomnożona przez liczbę pracowników.

8. Dla kradzieży z włamaniem górną granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela jest określony w umowie limit sumy ubezpieczenia pod warunkiem, że w przypadku wartości pieniężnych nie przekracza on limitów określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

9. W przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych w czasie transportu górną granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela jest suma ubezpieczenia określona w umowie, pod warunkiem, że nie przekracza ona limitów dla transportowania wartości pieniężnych określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

## UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE

### § 63

1. Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:

1) budynki, budowle i lokale,

2) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,

3) środki obrotowe,

4) wartości pieniężne,

5) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.

2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać najwyższej dziennej wartości mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia (ubezpieczenie na sumy stałe), ustalonej przy zachowaniu zasad określonych w § 62.

## UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO

### § 64

1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone mienie pracownicze oraz nakłady inwestycyjne, a w przypadku kradzieży z włamaniem również:

1) maszyny, urządzenia oraz wyposażenie,

2) środki obrotowe,

3) wartości pieniężne,

4) mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczającemu w celu wykonania usługi lub sprzedaży.

2. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia (pierwsze ryzyko), przy zachowaniu zasad określonych w § 62.

3. Całkowita suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

4. Dla ubezpieczenia wartości pieniężnych w czasie transportu zgodnie z § 59 ustala się odrębną sumę ubezpieczenia, kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody (pierwsze ryzyko), jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia, przy zachowaniu zasad określonych w § 62.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

### § 65

1. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się w granicach ich sum ubezpieczenia i odrębnie określonych limitów na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania:

1) dla budynków, budowli i lokali – według wartości kosztów odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych technologii, konstrukcji i standardów wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów oraz materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego:

a) przy ubezpieczeniu według wartości ewidencyjnej brutto oraz wartości odtworzeniowej (nowej) – w pełnej wysokości;

b) przy ubezpieczeniu według wartości rzeczywistej – z potrąceniem zużycia technicznego;

2) dla maszyn, urządzeń oraz wyposażenia – według ceny zakupu, kosztów naprawy bądź wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy powiększonej o koszty transportu i montażu, z uwzględnieniem zasad podanych w pkt 1) powyżej;

3) dla środków obrotowych – według cen ich zakupu, kosztów wytworzenia, kosztów naprawy albo czyszczenia;

4) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów ich odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów, potwierdzonych rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego;

5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości odpowiadającej cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji, natomiast w wyrobach z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia;

6) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP, obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania);

7) dla mienia przyjętego od osób trzecich w celu wykonania usługi lub sprzedaży – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia, nie więcej jednak niż w wartości oznaczonej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji i marży w przypadku komisów lub lombardów;

8) dla używanych pojazdów podlegających rejestracji – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych pojazdów na podstawie wyceny dokonanej przez Ubezpieczyciela w oparciu o Audatex

z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rynkowej pojazdów w dniu szkody;  
9) dla mienia pracowniczego – według wartości kosztów naprawy uszkodzonych przedmiotów z potrąceniem zużycia technicznego, a w przypadku ich zniszczenia lub utraty – według wartości rzeczywistej mienia, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do mienia jednego pracownika – do wysokości nieprzekraczającej kwoty przyjętej jako część sumy ubezpieczenia przypadającej na jednego pracownika.  
2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.  
3. Rozmiar szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cenników.

#### **§ 66**

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.

#### **§ 67**

1. Jeżeli suma ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczonego ustalona zgodnie z § 63 ust. 1 jest niższa od jego wartości w dniu szkody, wówczas kwota ustalona zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 zostaje pomniejszona w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu szkody, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 poniżej.  
2. W przypadku ubezpieczenia mienia na sumy stałe według wartości odtworzeniowej (nowej) zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej, będzie miała zastosowanie jedynie wówczas, gdy wartość przedmiotu ubezpieczenia w dniu szkody przekroczy 120% sumy ubezpieczenia tego przedmiotu.  
3. Zasada, o której mowa w ust. 1 powyżej nie będzie miała zastosowania:  
1) w przypadku ubezpieczenia mienia na pierwsze ryzyko,  
2) dla szkód których rozmiar określony zgodnie z § 65 nie przekracza 10 000 zł.  
4. Postanowienia ust. 1–3 powyżej stosuje się odpowiednio w umowie ubezpieczenia, w której sumy ubezpieczenia zostały określone dla grup mienia.

#### **§ 68**

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §§ 65–67, pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie mniej niż 400 zł. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

### **UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ LUB UŻYTKOWANIA MIENIA**

#### **PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA**

#### **§ 69**

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna osób objętych ubezpieczeniem za szkody na osobie lub w mieniu wyrządzone poszkodowanym w związku z:

1) w wariantcie podstawowym – prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w umowie ubezpieczenia oraz użytkowaniem

mienia, w zakresie ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia, za wyjątkiem szkód powstałych w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (OC za produkt);

2) w wariantcie rozszerzonym – prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w umowie ubezpieczenia oraz użytkowaniem mienia oraz wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność za produkt), w zakresie ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia.

#### **§ 70**

1. Zakresem ubezpieczenia objęte są szkody wyrządzone nieumyślnie oraz wskutek rażącego niedbalstwa.

2. Utracone korzyści i inne straty wynikające z wypadku są objęte ochroną ubezpieczeniową, o ile szkoda w mieniu lub na osobie jest objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

#### **§ 71**

Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące następstwem wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia, bez względu na czas zgłoszenia roszczeń przez osoby poszkodowane, przy czym wszystkie szkody będące następstwem tego samego wypadku, albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby osób poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

#### **WYŁĄCZENIA**

#### **§ 72**

1. Umową ubezpieczenia nie są objęte roszczenia o wykonanie umów, o należyte wykonanie umów, roszczenia z tytułu zastępczego wykonania umów, roszczenia o zwrot świadczeń oraz roszczenia o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umów.  
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód wyrządzonych umyślnie przez Ubezpieczającego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, przy czym świadomość wprowadzenia do obrotu wadliwego produktu lub wadliwości wykonanej pracy albo usługi uważa się za równoznaczne z winą umyślną.

#### **§ 73**

Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:

- 1) za które osoba objęta ubezpieczeniem jest odpowiedzialna wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy;
- 2) wyrządzone osobom bliskim wobec osób objętych ubezpieczeniem;
- 3) powodujące roszczenia pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia oraz pomiędzy osobami objętymi ubezpieczeniem a podwykonawcami;
- 4) polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych;
- 5) powstałe w związku z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych;
- 6) w wartościach pieniężnych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych albo dziełach sztuki;
- 7) w pojazdach mechanicznych stanowiących własność pracowników zatrudnionych przez osoby objęte ubezpieczeniem lub osób bliskich pracownikom;
- 8) wyniki z przeniesienia chorób zakaźnych, o których istnieniu osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć;

- 9) wyniku z zagrzybienia, powolnego działania hałasu, wibracji, temperatury, wody, gazów, pyłów, bakterii, wirusów; za działanie powolne uznaje się takie działanie wymienionych czynników, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, prowadząc do szkody, której nie można przypisać cechy nagłej i niespodziewanej;
- 10) pokrywane na podstawie prawa geologicznego i górniczego;
- 11) powstałe bezpośrednio lub pośrednio z wydobywania; przetwarzania, produkcji, dystrybucji, przechowywania azbestu lub produktów zawierających azbest;
- 12) wyniku z używania produktów wykonanych całkowicie lub częściowo z azbestu;
- 13) powstałe w wyniku pobicia, bójki lub rozboju;
- 14) w produkcie wprowadzonym do obrotu;
- 15) w przedmiocie wykonanej pracy lub usługi;
- 16) pokrywane na podstawie gwarancji lub rękojmi za wady lub przepisów ustawy z 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu Cywilnego;
- 17) których przyczyną była jawna wada rzeczy lub wykonanej pracy albo usługi, w związku z którą została obniżona jej cena;
- 18) wyrządzone przez produkt nieposiadający ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej dopuszczających produkt do obrotu, o ile są one wymagane przez przepisy obowiązujące w danym kraju, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
- 19) wyrządzone przez produkty zmodyfikowane genetycznie, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
- 20) wyrządzone przez formaldehyd lub hormonalne środki antykoncepcyjne, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
- 21) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;
- 22) wyniku ze zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania;
- 23) wyrządzone błędami w sztuce lekarskiej oraz wadliwością wykonanych świadczeń medycznych;
- 24) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych;
- 25) powstałe wskutek osiadania, zapadania się ziemi osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące, wynikające z działania lub zaniechania ubezpieczonego, osób trzecich, lub niezależnie od tych działań bądź zaniechań;
- 26) w przedmiocie prac ładunkowych;
- 27) w gruntach użytkowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia albo innego pokrewnego stosunku prawnego;
- 28) wyrządzone przez produkty przeznaczone do użytku w lotnictwie lub do zastosowania na statkach powietrznych;
- 29) polegające na konieczności poniesienia kosztów na usunięcie i zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad.

#### § 74

1. Ubezpieczenie nie pokrywa grzywien, nawiązek i kar umownych, administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym nałożonych na osoby objęte ubezpieczeniem.
2. Zakresem ubezpieczenia nie są również objęte koszty poniesione w związku z wycofaniem wadliwej rzeczy z rynku.

#### § 75

Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, bez względu na wysokość zgłoszonego roszczenia, Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:

- 1) w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych;

- 2) powstałe wskutek uchybień w wykonywaniu czynności zawodowych przez osoby objęte ubezpieczeniem, w szczególności w związku z wykonywaniem zawodu lekarza, architekta i projektanta, nauczyciela, pracownika ochrony, zarządcy nieruchomości, rzeczoznawcy majątkowego, geodety, komornika;
- 3) związane z użytkowaniem statków oraz urządzeń latających i pływających;
- 4) w ładunku, wyniku z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji;
- 5) wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.

#### § 76

1. O ile zakres ochrony nie został rozszerzony poprzez włączenie do umowy klauzul wymienionych w Załączniku nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, ubezpieczenie nie obejmuje również szkód:

- 1) powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że szkoda została wyrządzona (klauzula 001):
  - a) przez pracowników Ubezpieczającego podczas podróży służbowych z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Nowej Zelandii, Australii;
  - b) konsumentom przez produkty lub usługi nabyte przez nich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Nowej Zelandii, Australii;
- 2) w rzeczach ruchomych osób trzecich, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innego pokrewnego stosunku prawnego (klauzula 003);
- 3) wyrządzonych pracownikom – OC pracodawcy (klauzula 004);
- 4) w rzeczach znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem (klauzula 005A);
- 5) w pojazdach mechanicznych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem (klauzula 005B);
- 6) w wartościach pieniężnych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem (klauzula 005C);
- 7) wynikłych bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych (klauzula 006);
- 8) w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem (klauzula 007);
- 9) wyrządzonych przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkód wynikłych z niedostarczenia energii w jakiegokolwiek postaci (klauzula 008);
- 10) poniesionych przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem (klauzula 009);
- 11) poniesionych przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałych wskutek wadliwości produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń (klauzula 010);
- 12) wynikłych z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń oraz spowodowane przez wirus HIV (klauzula 011);
- 13) wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych (klauzula 012).



2. Jeżeli w celu objęcia szkody zakresem ubezpieczenia wymagane jest rozszerzenie zakresu o co najmniej dwie klauzule, na które ustanowiono limity w różnych wysokościach, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ogranicza się do kwoty pieniężnej zgodnej z limitem ustanowionym w umowie ubezpieczenia w najniższej kwocie.

## **SUMA GWARANCYJNA**

### **§ 77**

1. W umowie ubezpieczenia ustala się ogólną sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
2. O ile umowa nie stanowi inaczej, sumę gwarancyjną ustala się dla jednego i dla wszystkich wypadków w okresie rocznym, łącznie dla szkód w mieniu i na osobie.
3. W stosunku do określonych ryzyk lub dodatkowych klauzul można w umowie określić indywidualne limity odpowiedzialności w ramach ogólnej sumy gwarancyjnej.

### **§ 78**

1. Po wypłacie odszkodowania suma gwarancyjna zmniejsza się o kwotę wypłaconego odszkodowania (konsumpcja sumy gwarancyjnej). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę gwarancyjną do poprzedniej wysokości.
2. W razie wyczerpania sumy gwarancyjnej umowa ubezpieczenia rozwiązuje się, z zastrzeżeniem postanowień ust. 1 powyżej.
3. Zasady określone w ust. 1 i 2 powyżej stosuje się odpowiednio do odrębnych limitów, o których mowa w § 77 ust. 3, przy czym:
  - 1) wypłaty dotyczące szkód z zakresu nieograniczonego limitami nie powodują ich obniżenia;
  - 2) wypłaty dotyczące szkód z zakresu dodatkowych klauzul ograniczonych limitami powodują obniżenie limitów i ogólnej sumy gwarancyjnej.
4. Jeżeli podstawą do obliczenia składki jest obrót, Ubezpieczający zobowiązany jest w terminie do 60 dni po zakończeniu okresu ubezpieczenia podać do wiadomości Ubezpieczyciela rzeczywiste wartości osiągnięte w okresie ubezpieczenia w celu ostatecznego rozliczenia składki ubezpieczeniowej, chyba że faktycznie osiągnięty obrót w okresie ubezpieczenia nie przekroczy 120% obrotu będącego podstawą do obliczenia składki.

## **ODPOWIEDZIALNOŚĆ UBEZPIECZYCIELA**

### **§ 79**

W granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczyciel ma obowiązek dokonania oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania albo prowadzeniu obrony Ubezpieczającego przed nieuzasadnionym roszczeniem.

### **§ 80**

1. Ubezpieczyciel wypłaca osobie uprawnionej należne odszkodowanie ustalone według zasad odpowiedzialności cywilnej osób objętych ubezpieczeniem.
2. Ubezpieczyciel pokrywa także:
  - 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za pisemną zgodą Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;
  - 2) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie Ubezpieczyciela lub za jego zgodą; jeżeli w wyniku wypadku

powodującego odpowiedzialność Ubezpieczającego objętą ochroną ubezpieczeniową zostanie przeciwko sprawcy szkody wdrożone postępowanie karne, Ubezpieczyciel pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądał powołania obrońcy lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów;

3) niezbędne koszty działań podjętych przez Ubezpieczającego po wystąpieniu wypadku w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne.

3. Za koszty, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2) powyżej, Ubezpieczyciel odpowiada ponad sumę gwarancyjną. W przypadku, gdy łączna wysokość roszczeń wynikających z wypadku jest wyższa niż suma gwarancyjna, Ubezpieczyciel pokrywa te koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje suma gwarancyjna do wysokości roszczeń, niezależnie od liczby wdrożonych postępowań sądowych; wypłata przez Ubezpieczyciela sumy gwarancyjnej oraz obliczonej zgodnie z powyższą zasadą części kosztów zwalnia go z obowiązku dokonywania dalszych wypłat.

4. Koszty, o których mowa w ust. 2 pkt 3) powyżej, pokrywane są w ramach sumy gwarancyjnej.

5. Zasady określone w ust. 1–4 powyżej stosuje się odpowiednio do limitów, o których mowa w § 77 ust. 3.

6. Kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 1) i 2) powyżej, Ubezpieczyciel nie pokrywa, jeżeli z okoliczności wynika, że szkody nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.

7. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 3 powyżej, nie jest pomniejszany o franszyzę redukcyjną.

### **§ 81**

1. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami § 79 i 80 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie mniej niż 400 zł.
2. Jeżeli w celu objęcia szkody zakresem ubezpieczenia wymagane jest rozszerzenie zakresu o co najmniej dwie klauzule, na które ustanowiono franszyzy redukcyjne w różnych wysokościach, odszkodowanie Ubezpieczyciela jest pomniejszane o kwotę franszyzy redukcyjnej ustanowionej w umowie ubezpieczenia w najwyższej kwocie.

## **UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA LUB PĘKNIĘCIA**

### **PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA**

### **§ 82**

1. Umowa ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub pęknięcia może zostać zawarta wraz z ubezpieczeniem mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub od kradzieży z włamaniem i rabunku (w rozumieniu niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być zainstalowane zgodnie z ich przeznaczeniem, stanowiące własność Ubezpieczającego lub będące w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego:
  - 1) stałe oszklenie zewnętrzne i wewnętrzne budynków, budowli oraz lokali,
  - 2) szklane lub kamienne okładziny ścienne,
  - 3) szklane lub kamienne elementy stanowiące część szkladową mebli, gablot, kontuarów,
  - 4) zamocowane na stałe lustra i witraże niezabytkowe,
  - 5) szklane lub kamienne budowle,
  - 6) szklarnie, cieplarnie, oranżerie i inspekty,

- 7) szyldy, reklamy, tablice świetlne i rurki neonowe,
  - 8) lamy chłodnicze,
- pod warunkiem, że są wykonane ze szkła, minerałów i ich imitacji lub tworzyw sztucznych.
3. Ochroną ubezpieczeniową jest objęte mienie znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w miejscu/miejscach wymienionych w umowie ubezpieczenia.

## ZAKRES UBEZPIECZENIA

### § 83

1. Przedmioty wymienione w umowie ubezpieczenia są objęte ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek ich stłuczenia lub pęknięcia.
2. W granicach sumy ubezpieczenia ochroną ubezpieczeniową są objęte koszty ustawienia rusztowań lub drabin umożliwiających demontaż, wstawienie lub naprawę przedmiotów objętych ubezpieczeniem w przypadku ich stłuczenia lub pęknięcia.

## WYŁĄCZENIA

### § 84

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- 1) w szklanych i kamiennych wykładzinach podłogowych;
- 2) w szybach zainstalowanych w pojazdach, środkach transportowych, urządzeniach technicznych i różnego rodzaju instalacjach;
- 3) w mieniu znajdującym się w budynku, lokalu zamkniętym i nieużytkowanym, jeśli był on wyłączony z eksploatacji przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochronę ubezpieczeniową;
- 4) polegających na poplamieniu, zmianie barwy, zadrapaniu, porysowaniu lub odprysnięciu kawałków powierzchni ubezpieczonych przedmiotów;
- 5) będących następstwem niewłaściwego działania lub wady urządzeń oświetleniowych;
- 6) powstałych wskutek wymiany, wymontowywania ubezpieczonego przedmiotu, prac konserwacyjnych lub naprawczych, a także zaistniałych podczas transportu;
- 7) których rozmiar wraz z kosztami usunięcia pozostałości po szkodzie nie przekracza 100 zł.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 85

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody w ubezpieczonym mieniu, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego ubezpieczeniem w okresie ubezpieczenia (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko), bez uwzględnienia podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami podatku od towarów i usług, chyba że umówiono się inaczej.
2. Suma ubezpieczenia powinna uwzględniać przewidywane koszty demontażu, montażu i transportu, ustawienia rusztowań lub drabin oraz wykonania znaków reklamowych i informujących na przedmiotach objętych ubezpieczeniem.
3. Suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

### § 86

1. Rozmiar szkody ustala się w granicach sumy ubezpieczenia, przyjmując wartość przedmiotów tego samego rodzaju, gatunku, materiału i wymiarów według kosztów zakupu lub naprawy, udokumentowanych rachunkiem, z uwzględnieniem zakresu rzeczywistych uszkodzeń, na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania z włączeniem:
  - 1) niezbędnych kosztów demontażu i montażu,
  - 2) kosztów transportu,
  - 3) kosztów wykonania napisów, ozdób i liter według wzorów istniejących w dniu powstania szkody,
  - 4) kosztów ustawienia rusztowań lub drabin.
2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

### § 87

1. Odszkodowanie obejmuje:
  - 1) zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonych przedmiotów wskutek ich stłuczenia lub pęknięcia;
  - 2) koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne;
  - 3) koszty usunięcia pozostałości po szkodzie w granicach do 10% wysokości szkody;
  - 4) koszty, o których mowa w § 86 ust. 1.
3. Odszkodowanie dla poszczególnych przedmiotów ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach określonej w umowie sumy ubezpieczenia.

### § 88

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami § 86 i 87 pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia. Franszyza redukcyjna ma zastosowanie dla całego objętego ochroną ubezpieczeniową mienia.

## UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

### PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

### § 89

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest mienie stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczającego na podstawie tytułu prawnego określone w umowie ubezpieczenia, w drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym transporcie krajowym, wykonywanym obcym lub własnym transportem, w odniesieniu do których Ubezpieczający ponosi ryzyko transportowe.
2. Umowa może być zawarta w celu ubezpieczenia mienia podczas jednego transportu (jednostkowa umowa ubezpieczenia) lub w celu ubezpieczenia mienia określonego rodzaju podczas transportów dokonywanych w okresie roku (obrotowa umowa ubezpieczenia).

### § 90

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie w transporcie krajowym, o którym mowa w § 89 w zakresie:
  - 1) standardowym lub
  - 2) pełnym.

2. Zakres pełny obejmuje utratę, uszkodzenie lub zniszczenie transportowanego mienia wynikłe z wszystkich zdarzeń, za wyjątkiem wyłączonych w § 92 ust. 2 oraz w § 139.

3. Zakres standardowy obejmuje utratę, uszkodzenie lub zniszczenie transportowanego mienia wynikłe z następujących zdarzeń:

- 1) grad,
- 2) huragan,
- 3) kradzież będąca następstwem wypadku środka transportu,
- 4) lawina,
- 5) osunięcie się ziemi,
- 6) powódź,
- 7) pożar,
- 8) rabunek,
- 9) spływ wód po zboczach,
- 10) trzęsienie ziemi,
- 11) uderzenie pioruna,
- 12) upadek na środek transportu obiektu zewnętrznego,
- 13) wandalizm,
- 14) wybuch,
- 15) wypadek środka transportu,
- 16) zalanie,
- 17) zapadanie się ziemi.

4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym w zakresie standardowym może zostać rozszerzone o ryzyko kradzieży (klauzula kradzieżowa znajdująca się w Załączniku nr 2 niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).

5. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki do zakresu umowy ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, mogą zostać włączone następujące klauzule:

- 1) terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów,
- 2) rzeczoznawców,
- 3) terytorialna,
- 4) składowania,
- 5) załadunku,
- 6) wyładunku.

#### **§ 91**

1. W granicach sum ubezpieczenia lub odrębnie ustalonych przez strony w umowie limitów odpowiedzialności dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia lub grup mienia ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych bezpośrednio wskutek akcji ratowniczej, w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych odpowiednim zakresem ubezpieczenia, o którym mowa w § 90.

2. Ponad sumę ubezpieczenia, lecz nie więcej niż o 5% sumy ubezpieczenia, z zachowaniem postanowień § 97, ubezpieczenie obejmuje udokumentowane koszty:

- 1) usunięcia pozostałości po szkodzię;
- 2) zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej odpowiednim zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego ubezpieczonego mienia przed taką szkodą, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 3) utylizacji (fizycznego zniszczenia) mienia nienadającego się do jakiegokolwiek wykorzystania i z tego powodu uznanego za stratę całkowitą.

## **WYŁĄCZENIA**

### **§ 92**

1. Ubezpieczenie nie obejmuje transportu:

- 1) wartości pieniężnych;
- 2) zwierząt żywych;
- 3) przesyłek pocztowych i kurierskich;
- 4) bagażu osobistego;
- 5) mienia podczas składowania, z zastrzeżeniem § 94 ust. 1;
- 6) urządzeń i pojazdów podczas holowania;
- 7) urządzeń trwale przytwierdzonych do pojazdów transportujących;
- 8) akt, dokumentów, rękopisów, prototypów, wzorów i eksponatów muzealnych lub zabytkowych, antyków, dzieł sztuki, zbiorów filatelistycznych i numizmatycznych;
- 9) mienia przesiedleńczego;
- 10) zwłok;
- 11) mienia uszkodzonego i zdekompletowanego.

2. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) mienia w czasie transportu wykonywanego pojazdami stanowiącymi własność prywatną pracowników Ubezpieczającego;
- 2) mienia w przewozie związanym z wykonywaniem handlu obwoźnego i obnośnego;
- 3) ubytku naturalnego lub zwykłego zużycia przedmiotu ubezpieczenia;
- 4) utraty informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach danych;
- 5) utraty, uszkodzenia lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
  - a) wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości;
  - b) niewłaściwego opakowania, oznakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli czynności tych dokonywał sam Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność;
  - c) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, o tym wiedziały lub przy dołożeniu należytej staranności mogły się dowiedzieć;
  - d) opóźnienia, nawet gdyby opóźnienie to spowodowane zostało zdarzeniem objętym ubezpieczeniem;
  - e) nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po których użyciu prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego).

3. Umowa ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) nie chroni interesów przewoźnika, spedytora ani żadnej innej osoby, której powierzono mienie.

### **§ 93**

W przypadku zakresu pełnego, o którym mowa w § 90 ust. 2, gdy mienie stanowiące przedmiot ubezpieczenia przewożone jest transportem własnym, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do 80% wysokości szkody, nie więcej niż 80% sumy ubezpieczenia, o ile szkoda nie wystąpiła wskutek zdarzeń objętych zakresem standardowym.

## **CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA**

### **§ 94**

1. Ochrona ubezpieczeniowa trwa podczas normalnego przebiegu transportu, w tym podczas przewidzianych czynności przeładunkowych i przejściowego składowania w magazynie lub innym pomieszczeniu

przystosowanym do tego celu i odpowiednio zabezpieczonym (nie dłuższego niż 10 dni łącznie) na trasie transportu.

2. Jeżeli przewóz wykonywany jest transportem obcym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się w miejscu nadania od momentu przyjęcia mienia do transportu, a kończy z chwilą jego wydania w miejscu przeznaczenia.

3. W przypadku przewozu wykonywanego transportem własnym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od momentu opuszczenia przez środek transportu miejsca nadania w celu rozpoczęcia transportu, a kończy z chwilą przybycia środka transportu do miejsca przeznaczenia.

4. Ochrona ubezpieczeniowa trwa w odniesieniu do przesyłki:

- 1) nadanej przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia,
- 2) dostarczonej do miejsca przeznaczenia po wygaśnięciu stosunku ubezpieczeniowego.

## WARTOŚĆ PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA

### § 95

1. Wartością przedmiotu ubezpieczenia jest jego wartość w miejscu i w momencie rozpoczęcia transportu, odpowiadająca:

- 1) wartości określonej w fakturze zakupu przez Ubezpieczającego, bez uwzględnienia podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, lub
- 2) wartości wytworzenia mienia przez Ubezpieczającego, określonej w zwyczajowym dokumencie wewnętrznym, jeżeli Ubezpieczającym jest wytwórca mienia, lub
- 3) wartości odtworzeniowej (nowej), jeżeli wartość mienia uległa zmianie w okresie od dnia ich zakupu lub wytworzenia, lub
- 4) wartości rzeczywistej.

2. Jeżeli transport realizowany jest w wykonaniu umowy sprzedaży, suma ubezpieczenia na wniosek Ubezpieczającego może zostać zwiększona o następujące wielkości:

- 1) spodziewany zysk do wysokości 10% – jeżeli Ubezpieczającym jest sprzedający;
- 2) przewoźne – jeżeli przewóz dokonywany jest transportem obcym, a Ubezpieczający je opłacił;
- 3) podatek od towarów i usług, podlegający odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

## SUMA UBEZPIECZENIA

### § 96

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający na podstawie wartości przedmiotu ubezpieczenia.

2. Suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań (konsumpcja sumy ubezpieczenia). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę ubezpieczenia do poprzedniej wysokości.

3. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki istnieje możliwość zawarcia obrotowej umowy ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym bez stosowania konsumpcji sumy ubezpieczenia.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5 poniżej, suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela, chyba że strony w umowie ustaliły odrębny, niższy limit odpowiedzialności, przy czym powinna ona odpowiadać maksymalnej wartości mienia, na jednym środku transportu (tj. na jednym pojeździe drogowym lub ich zespole, na jednym składzie kolejowym, na pokładzie jednego samolotu, na jednym śródlądowym środku transportu lub ich zespole).

5. Jeżeli suma ubezpieczenia jest niższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia, należne odszkodowanie przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości przedmiotu ubezpieczenia.

## USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚĆ ODSZKODOWANIA

### § 97

1. Podstawą obliczenia rozmiaru szkody jest wartość przedmiotu ubezpieczenia.

2. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

3. W razie uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia w stopniu kwalifikującym go do sprzedaży po obniżonych cenach, rozmiar szkody stanowi różnica między wartością przedmiotu ubezpieczenia przed wypadkiem a ceną ustaloną w drodze przeceny, o której terminie Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić Ubezpieczyciela.

### § 98

1. Odszkodowanie z tytułu utraty, uszkodzenia lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody spowodowanej zdarzeniami objętymi ubezpieczeniem, w granicach sumy ubezpieczenia.

2. Odszkodowanie z tytułu utraty, uszkodzenia lub zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia nie może przekroczyć wartości przedmiotu ubezpieczenia.

3. Uprawnionym do otrzymania należnego odszkodowania jest osoba, która w chwili wystąpienia zdarzenia powodującego szkodę ponosiła ryzyko transportowe.

4. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia jest mienie uszkodzone, odszkodowanie z tytułu jego utraty, ubytku lub uszkodzenia zostaje pomniejszone o koszt przewidywanych napraw.

5. W przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia, który nadaje się do naprawy, odszkodowanie ustala się na podstawie poniesionego kosztu naprawy, jednakże nie może ono przekroczyć wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.

6. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są maszyny lub urządzenia będące środkami obrotowymi, odszkodowanie nie może przekroczyć kosztu wymiany lub naprawy części, która uległa utracie lub uszkodzeniu, powiększonego o koszty dostarczenia tej części i jej ponownego montażu, o ile zostały poniesione, z zastrzeżeniem, iż odszkodowanie nie może przekroczyć wartości całej maszyny lub urządzenia.

### § 99

Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §§ 89–98, pomniejszoną o franszyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia, nie niższą niż 400 zł.

## UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

### § 100

1. Na potrzeby niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia wprowadza się dwie klasy ryzyka, w zależności od stopnia ryzyka wynikającego z rodzaju wykonywanej przez osoby objęte ubezpieczeniem pracy a w przypadku sekcji i klubów sportowych uprawianej dyscypliny sportowej:

1) I klasa ryzyka obejmuje:

- a) pracowników biurowych, osoby wykonujące pracę w placówkach oświatowych (wyłącznie personel nauczycielski i wychowawczy);

lecniczych (wyłącznie personel medyczny), naukowych i kulturalnych, w rzemiośle ręcznym oraz osoby duchowne i niepracujące;

b) osoby uprawiające: tenis stołowy, kęglarstwo, wędkarstwo, bilard, brydż sportowy, golf, szachy, modelarstwo sportowe;

2) II klasa ryzyka obejmuje osoby wykonujące prace i/lub uprawiające dyscypliny sportowe inne niż wymienione w klasie I.

2. W przypadkach niewymienionych powyżej klasę ryzyka ustala się według rodzajów zatrudnienia lub dyscyplin sportowych wymienionych w ust. 1 pkt 1) i 2) powyżej, najbardziej odpowiadających stopniowi ryzyka wynikającemu z rodzaju wykonywanej pracy lub dyscypliny sportowej uprawianej przez osoby objęte ubezpieczeniem, z zastrzeżeniem § 113 ust. 1 pkt 10).

## PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

### § 101

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych przez osoby objęte ubezpieczeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz za granicą.

## RODZAJE ŚWIADCZEŃ

### ŚWIADCZENIA PODSTAWOWE

#### § 102

Ubezpieczyciel wypłaca następujące rodzaje świadczeń:

1) w przypadku śmierci w wyniku nieszczęśliwego wypadku, jeżeli nastąpiła ona w okresie do 12 miesięcy od daty jego wystąpienia – 100% określonej w umowie sumy ubezpieczenia;

2) z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu:

a) w przypadku uszczerbku w wysokości 100% – pełną sumę ubezpieczenia określoną w umowie;

b) w przypadku uszczerbku częściowego – procent sumy ubezpieczenia odpowiadający procentowi trwałego uszczerbku na zdrowiu.

#### § 103

1. Pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki zakresem ochrony ubezpieczeniowej mogą zostać objęte:

1) następstwa zawałów serca i udarów mózgu, wyłącznie osób w wieku do 65 lat, o ile w ciągu 24 miesięcy poprzedzających zawarcie umowy ubezpieczenia u osoby objętej ubezpieczeniem nierozpoznano lub nieleczono chorób układu sercowo-naczyniowego (w tym nadciśnienia tętniczego lub choroby wieńcowej) lub cukrzycy;

2) następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych w związku z wyczynowym uprawianiem sportu, w zakresie uprawiania dyscyplin sportowych zaliczanych do II klasy ryzyka, w rozumieniu postanowień § 100.

#### § 104

1. Ubezpieczyciel dokonuje również zwrotu kosztów:

1) nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów ortopedycznych oraz kosztów odbudowy stomatologicznej zębów, pod warunkiem, że zostały one poniesione w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od daty wypadku – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3 000 zł, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 poniżej;

2) przeszkolenia zawodowego inwalidów, pod warunkiem że zostały one poniesione w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od daty wypadku – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3 000 zł.

2. Zwrot kosztów odbudowy stomatologicznej zębów nie może przekroczyć kwoty 500 zł za każdy ząb.

3. Koszty nabycia protez oraz specjalnych środków ochronnych i pomocniczych, jak również koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy są niezbędne z medycznego punktu widzenia i nie mogą być pokryte z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lub ubezpieczeń społecznych oraz pod warunkiem, iż zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

## ŚWIADCZENIA DODATKOWE

### § 105

1. Pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki zakres świadczeń wypłacanych w związku z zaistniałym wypadkiem może zostać rozszerzony o:

1) zwrot kosztów leczenia,

2) dzienne świadczenie szpitalne,

3) zwrot udokumentowanych kosztów rehabilitacji

w wyspecjalizowanych placówkach medycznych,

4) jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności

do wykonywania pracy,

5) zasiłek dzienny z tytułu czasowej, pełnej niezdolności do

wykonywania pracy lub nauki.

### § 106

1. Zwrot kosztów leczenia przysługuje pod warunkiem, że zostały one poniesione w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od daty wypadku – do wysokości 20% sumy ubezpieczenia.

2. Koszty leczenia zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy są niezbędne z medycznego punktu widzenia oraz zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

### § 107

1. Dienne świadczenie szpitalne przysługuje, w przypadku trwającego co najmniej 72 godziny pobytu osoby objętej ubezpieczeniem w szpitalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową – w wysokości 0,15% sumy za każdy dzień pobytu w szpitalu; dzienne świadczenie szpitalne nie obejmuje pobytu osoby objętej ubezpieczeniem we wszelkiego rodzaju sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych, ośrodkach rehabilitacyjnych, domach opieki lub hospicjach.

2. Dienne świadczenie szpitalne przysługuje od pierwszego dnia pobytu w szpitalu, jednak nie dłużej niż za okres 90 dni.

### § 108

1. Zwrot udokumentowanych kosztów rehabilitacji w wyspecjalizowanych placówkach medycznych przysługuje do wysokości 5% sumy ubezpieczenia, pod warunkiem że zostały one poniesione w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od daty wypadku.

2. Koszty rehabilitacji zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

### § 109

Jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy, przysługuje jeżeli utrata zdolności nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od daty wypadku – w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.

#### **§ 110**

Zasiłek dzienny z tytułu czasowej, pełnej niezdolności do wykonywania pracy lub nauki przysługuje od 10 dnia po wypadku, a jeżeli niezdolność do pracy (nauki) trwała co najmniej 30 dni – od następnego dnia po wypadku, nie dłużej jednak niż przez okres 90 dni – w wysokości 0,15% sumy ubezpieczenia za każdy dzień niezdolności do pracy (nauki).

#### **FORMA UMOWY UBEZPIECZENIA**

#### **§ 111**

1. Umowa ubezpieczenia może mieć charakter indywidualny lub grupowy.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w formie imiennej lub bezimiennnej.
3. W umowach grupowych w odniesieniu do wszystkich osób obowiązuje taki sam zakres ubezpieczenia, rodzaje świadczeń oraz sumy ubezpieczenia.
4. Forma bezimienna umowy może być stosowana wyłącznie w odniesieniu do ubezpieczeń grupowych, w których ubezpieczeniem objętych zostało 100% osób należących do określonej w umowie grupy.

#### **ZAKRES UBEZPIECZENIA**

#### **§ 112**

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć w zakresie pełnym lub ograniczonym.
2. Zakres pełny obejmuje odpowiedzialność Ubezpieczyciela za następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych przez osoby objęte ubezpieczeniem podczas wykonywania określonej w umowie ubezpieczenia pracy zawodowej, w drodze do i z pracy oraz w życiu prywatnym.
3. Zakres ograniczony obejmuje odpowiedzialność Ubezpieczyciela za następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych przez osoby objęte ubezpieczeniem podczas wykonywania pracy zawodowej oraz w drodze do i z pracy lub podczas wykonywania innych określonych w umowie ubezpieczenia czynności.

#### **WYŁĄCZENIA**

#### **§ 113**

1. Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są następstwa nieszczęśliwych wypadków doznanych w wyniku:
  - 1) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez osoby objęte ubezpieczeniem przestępstwa albo samobójstwa;
  - 2) samookaleczenia;
  - 3) choroby psychicznej, zaburzeń psychicznych lub schorzeń wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych lub choroby układu nerwowego, choroby o podłożu lękowym;
  - 4) zatrucia alkoholem, narkotykami, nikotyną lub innymi środkami odurzającymi, psychotropowymi;
  - 5) prowadzenia przez osoby objęte ubezpieczeniem pojazdu bez wymaganego uprawnienia, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
  - 6) wyczynowego uprawiania sportów, w zakresie uprawiania dyscyplin sportowych zaliczanych do II klasy ryzyka, zgodnie z postanowieniami § 100, z zastrzeżeniem postanowień § 103 ust. 1 pkt 2);

- 7) prac rozbiórkowych, prac przy wykonywaniu tuneli, prac związanych z działalnością wydobywczą lub materiałami wybuchowymi;
- 8) uczestnictwa w wyścigach pojazdów lądowych, morskich lub powietrznych;
- 9) trzęsienia ziemi;
- 10) wykonywania czynności zawodowych przez:
  - a) członków załóg statków morskich i śródlądowych;
  - b) nurków;
  - c) członków załóg statków powietrznych;
  - d) członków załóg morskich platform wiertniczych;
  - e) pracowników agencji ochrony;
  - f) personel wojskowy.
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
  - 1) nieszczęśliwych wypadków powstałych wskutek pozostawiania osoby objętej ubezpieczeniem w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem narkotyków albo innych środków odurzających, psychotropowych, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
  - 2) infekcje;
  - 3) uszkodzenia dysków międzykręgowych i ich następstwa;
  - 4) zatrucia przewodu pokarmowego;
  - 5) zawały serca i udary mózgu, z zastrzeżeniem postanowień § 103 ust. 1 pkt 1).

#### **SUMA UBEZPIECZENIA**

#### **§ 114**

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający.
2. Suma ubezpieczenia jest jednakowa dla każdej osoby objętej ubezpieczeniem i stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
3. Dla świadczeń dodatkowych ustala się odrębne sumy ubezpieczenia odpowiadające wysokości sumy ubezpieczenia dla świadczeń podstawowych.

#### **USTALANIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA**

#### **§ 115**

1. Ubezpieczyciel wypłaca świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu likwidacyjnym, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.

#### **§ 116**

1. Oceny stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonują lekarze wskazani przez Ubezpieczyciela.
2. Ustalenie związku przyczynowego oraz stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu następuje na podstawie dostarczonych dowodów oraz dokumentacji medycznej.
3. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu albo układu, których funkcje były już przed wypadkiem upośledzone wskutek choroby lub trwałego uszczerbku na zdrowiu powstałego z innego zdarzenia, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się jako różnicę między stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu po wypadku a stopniem trwałego uszczerbku na zdrowiu istniejącym przed wypadkiem.

#### § 117

Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem otrzymała świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a następnie zmarła wskutek tego samego wypadku, świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się tylko wówczas, gdy jest ono wyższe od już wypłaconego, przy czym potrąca się kwotę uprzednio wypłaconą.

#### § 118

Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła po ustaleniu trwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyn związanych z wypadkiem, ale nie pobrała należnego świadczenia, wówczas osobie uprawnionej wypłaca się tylko świadczenie z tytułu śmierci osoby objętej ubezpieczeniem.

#### § 119

1. Zasilek dzienny z tytułu czasowej pełnej niezdolności do wykonywania pracy lub nauki wypłacany jest na podstawie właściwego zaświadczenia lekarskiego.
2. Ubezpieczycielowi przysługuje prawo do odmowy wypłaty całości lub części świadczenia w przypadku stwierdzenia, iż w czasie niezdolności do pracy lub nauki osoba objęta ubezpieczeniem wykonywała pracę zawodową lub uczęszczała na zajęcia szkolne.

#### § 120

Podstawą wypłaty świadczenia z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające trwałą niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy zarobkowej.

#### § 121

1. Podstawą wypłaty dziennego świadczenia szpitalnego jest karta informacyjna leczenia szpitalnego.
2. Dzielne świadczenie szpitalne wypłacane jest po zakończeniu leczenia szpitalnego; na wniosek osoby objętej ubezpieczeniem Ubezpieczyciel może podjąć decyzję o wypłacie całości lub części świadczenia w terminie wcześniejszym.

#### § 122

1. Koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji zwracane są na podstawie oryginałów rachunków.
2. Ubezpieczyciel potrąca franszyzę redukcyjną w wysokości 20% poniesionych kosztów leczenia oraz kosztów rehabilitacji.

#### § 123

Ubezpieczyciel zwraca osobie objętej ubezpieczeniem także udokumentowane koszty dodatkowych badań lekarskich zleconych przez Ubezpieczyciela dla uzasadnienia roszczeń.

### UPRAWNIENI DO OTRZYMANIA ŚWIADCZENIA

#### § 124

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłacane jest osobie objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła przed pobraniem świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, a zgon nie był następstwem wypadku, ustalone przed śmiercią świadczenie wypłaca się osobie uprawnionej.

#### § 125

1. Jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy wypłaca się osobie objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła przed pobraniem świadczenia z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy, należne przed śmiercią świadczenie wypłaca się osobie uprawnionej.

#### § 126

1. Zasilek dzienny z tytułu czasowej pełnej niezdolności do pracy lub nauki wypłaca się osobie objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła przed pobraniem należnego świadczenia, wypłaca się je osobie uprawnionej.

#### § 127

1. Dzielne świadczenie szpitalne wypłaca się osobie objętej ubezpieczeniem.
2. Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła przed pobraniem należnego świadczenia, wypłaca się je osobie uprawnionej.

#### § 128

1. Koszty nabycia protez oraz specjalnych środków ochronnych i pomocniczych, koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów, koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji zwracane są osobie, która je poniosła.
2. W przypadku gdy koszty wymienione w ust. 1 powyżej zostały poniesione przez Ubezpieczającego będą one zwracane pod warunkiem wskazania osoby ubezpieczonej, na którą te koszty zostały poniesione.
3. Jeżeli osoba objęta ubezpieczeniem zmarła przed pobraniem należnego mu świadczenia, wypłaca się je osobie uprawnionej.

#### § 129

Świadczenia, o których mowa w §§ 124–128, nie przysługują uprawnionemu, który umyślnie spowodował śmierć osoby objętej ubezpieczeniem.

#### § 130

1. Jeżeli w chwili śmierci osoby objętej ubezpieczeniem nie ma osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia, świadczenie przysługuje członkom rodziny zmarłego w następującej kolejności:
  - 1) małżonkowi – w całości,
  - 2) dzieciom – w częściach równych,
  - 3) rodzicom – w częściach równych,
  - 4) innym ustawowym spadkobiercom zmarłego – w częściach równych.
2. W razie braku uprawnionego z przysługującego świadczenia Ubezpieczyciel wypłaca w granicach sumy ubezpieczenia w pierwszym rzędzie rzeczywiste, udowodnione koszty pogrzebu oraz ewentualne koszty transportu zwłok z miejsca wypadku do miejsca pochówku osobie, która te koszty poniosła, chyba że koszty te zostały pokryte z ubezpieczenia społecznego.

### UBEZPIECZENIE BIZNES ASSISTANCE

#### PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

#### § 131

1. Umowa ubezpieczenia Biznes Assistance może zostać zawarta wraz z jednym spośród określonych poniżej ubezpieczeń:
  - 1) mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub

- 2) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, lub
  - 3) sprzętu elektronicznego, lub
  - 4) mienia od wszystkich ryzyk, lub
  - 5) odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia, lub
  - 6) następstw nieszczęśliwych wypadków.
2. Umowę ubezpieczenia Biznes Assistance można zawrzeć w wariancie podstawowym lub rozszerzonym.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i pokrycie kosztów świadczeń Assistance w zakresie:
- 1) pomoc techniczna w firmie (Assistance Serwisowy),
  - 2) pomoc medyczna w Polsce (Assistance Medyczny),
  - 3) firmowy serwis informacyjno-administracyjny (Assistance Informacyjny).
4. W Assistance Medycznym ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki występujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od miejsca pobytu, natomiast w Assistance Informacyjnym i Assistance Serwisowym wyłącznie wypadki występujące w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia.
5. Świadczenia są realizowane przez Ubezpieczyciela za pośrednictwem Centrum Alarmowego w następującym czasie począwszy od zgłoszenia zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia:
- 1) w ramach Assistance Serwisowego oraz Assistance Medycznego: 4 godziny,
  - 2) w ramach Assistance Informacyjnego:
    - a) w razie zgłoszenia w dniu roboczym: 24 godziny,
    - b) w razie zgłoszenia w sobotę, niedzielę lub dzień świąteczny: następnego dnia roboczego.
6. Jeżeli usługa przysługująca w ramach ubezpieczenia nie zostanie zrealizowana w czasie określonym w ust. 5 powyżej, a pomiędzy osobą objętą ubezpieczeniem i Centrum Alarmowym nie doszło do innych uzgodnień, Ubezpieczyciel pokrywa koszty poniesione samodzielnie przez osobę objętą ubezpieczeniem w ramach zakresu ubezpieczenia i do wysokości sum ubezpieczenia dla danego rodzaju usługi, jednakże nie wyższych niż limity wskazane w § 138, wyłącznie na podstawie dostarczonych przez osobę objętą ubezpieczeniem rachunków lub faktur.

## **ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE SERWISOWY**

### **§ 132**

1. W razie wystąpienia szkody w wyniku zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub mienia od wszystkich ryzyk i/lub szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub pęknięcia, Ubezpieczyciel, za pośrednictwem Centrum Alarmowego, organizuje usługi wskazane w ust. 2–5 poniżej.
2. W przypadku wystąpienia szkody wymagającej podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do uniemożliwienia powiększenia się jej rozmiarów lub powstania dalszych szkód w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zapewnia pomoc interwencyjną specjalisty (ślusarza, hydraulika, elektryka, szklarza, technika urządzeń grzewczych i klimatyzacyjnych, parkieciarza, glazurnika, murarza, malarza, stolarza) odpowiedniego ze względu na rodzaj powstałej szkody, polegającą na zorganizowaniu i pokryciu kosztów dojazdu oraz wykonania usługi, z wyłączeniem kosztów części zamiennych.

3. W przypadku wystąpienia szkody wymagającej podjęcia dozoru mienia w celu zapobieżenia powiększania się szkody Ubezpieczyciel organizuje i pokrywa koszty dozoru mienia w miejscu ubezpieczenia maksymalnie do 72 godzin od momentu zgłoszenia szkody.
4. Jeżeli charakter lub rozmiar szkody w miejscu ubezpieczenia wyłącza możliwość prowadzenia w nim działalności gospodarczej przez Ubezpieczającego, Ubezpieczyciel przekazuje oferty agencji pośrednictwa nieruchomości dotyczące wynajmu lokali przystosowane do prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie ze specyfikacją lokalu określoną przez Ubezpieczającego. Jeżeli agencja wynajmu lokali nie posiada aktualnie ofert lokali spełniających kryteria Ubezpieczającego, wówczas dostarczenie takiej informacji przez Centrum Alarmowe jest traktowane jako przedstawienie oferty agencji.
5. W zależności od charakteru szkody, Ubezpieczyciel udziela informacji o numerach telefonów służb publicznych oraz usługodawców działających w rejonie najbliższym miejsca ubezpieczenia.
6. Usługi o których mowa w ust. 1–5 powyżej ograniczone są limitami określonymi w § 138.

### **§ 133**

1. W wariancie rozszerzonym, o którym mowa w § 131 ust. 2, Ubezpieczyciel, za pośrednictwem Centrum Alarmowego:
  - 1) w razie wystąpienia w miejscu ubezpieczenia awarii sprzętu komputerowego:
    - a) organizuje i pokrywa koszty pomocy specjalisty informatyka w celu dokonania naprawy w miejscu ubezpieczenia;
    - b) jeżeli naprawa w miejscu ubezpieczenia nie jest możliwa w ciągu 1 godziny, Ubezpieczyciel organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu do i z najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie pokrywa Ubezpieczający;
  - 2) organizuje i pokrywa koszty powrotu pociągiem (I klasa) lub autobusem osoby objętej ubezpieczeniem do miejsca ubezpieczenia, w którym zaistniały zdarzenia objęte zakresem w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, z podróży służbowej odbywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej a wymagających jej obecności. Koszty, o których mowa powyżej przysługują jeśli osoba objęta ubezpieczeniem znajduje się w odległości powyżej 50 km od miejsca ubezpieczenia. W przypadku gdy odległość jest większa niż 350 km i czas podróży innym środkiem lokomocji dłuższy niż 6 godzin dopuszcza się powrót samolotem;
  - 3) organizuje i pokrywa koszty:
    - a) transportu ubezpieczonych środków obrotowych i/lub maszyn, urządzeń oraz wyposażenia do miejsca wskazanego przez Ubezpieczającego, gdy lokal w którym prowadzona działalność nie nadaje się do dalszej eksploatacji, na skutek zaistnienia zdarzeń objętych zakresem w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk;
    - b) wynajmu pomieszczeń magazynowych na czas przechowywania mienia, o którym mowa w ppkt a) powyżej, poza miejscem ubezpieczenia;
    - c) transportu powrotnego mienia, o którym mowa w ppkt a) powyżej, po usunięciu przyczyn, dla których zaistniała konieczność jego przeniesienia.
2. Usługi, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczone są limitami określonymi w § 138.



## ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE MEDYCZNY

### § 134

1. W przypadku wystąpienia nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku osób objętych ubezpieczeniem w miejscu pracy lub w czasie podróży służbowej Ubezpieczyciel za pośrednictwem Centrum Alarmowego organizuje następujące usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) organizuje i pokrywa koszty pierwszej wizyty lekarza pierwszego kontaktu, na które składają się dojazd i honorarium lekarza, wyłącznie w przypadku nagłego zachorowania;
- 2) organizuje i pokrywa koszty transportu medycznego osób objętych ubezpieczeniem z miejsca pobytu do szpitala lub innej placówki medycznej zgodnie z zaleceniami lekarza pierwszego kontaktu wysłanego przez Centrum Alarmowe;
- 3) organizuje wizyty u lekarza specjalisty w przypadku zalecenia wydanego przez lekarza pierwszego kontaktu wysłanego przez Centrum Alarmowe w terminie wskazanym przez osobę objętą ubezpieczeniem, z zastrzeżeniem, iż koszt wizyty pokrywany będzie przez osobę objętą ubezpieczeniem;
- 4) organizuje i pokrywa koszty wizyty pielęgniarki w miejscu wskazanym przez osobę objętą ubezpieczeniem w celu zapewnienia opieki zgodnej z zaleceniami lekarza pierwszego kontaktu wysłanego przez Centrum Alarmowe lub lekarza Centrum Alarmowego – pod warunkiem iż nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie nastąpiło wcześniej w miejscu pracy i zostało zgłoszone do Centrum Alarmowego, z zastrzeżeniem, iż świadczenie przysługuje w terminie do 14 dni od momentu nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania;
- 5) organizuje i pokrywa koszty dostarczenia leków lub drobnego sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego (np. kule) osobie objętej ubezpieczeniem, która wymaga leżenia zgodnie ze wskazaniami lekarza pierwszego kontaktu wysłanego przez Centrum Alarmowe określonymi w zwolnieniu lekarskim do miejsca wskazanego przez osobę objętą ubezpieczeniem, z zastrzeżeniem iż koszt lekarstw lub sprzętu jest pokrywany przez osobę objętą ubezpieczeniem – pod warunkiem iż nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie nastąpiło wcześniej w miejscu pracy;
- 6) organizuje i pokrywa koszty opieki domowej po hospitalizacji (do 48 godzin), jeżeli w następstwie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania w miejscu pracy osoba objęta ubezpieczeniem jest hospitalizowana powyżej 7 dni – pod warunkiem uzyskania zalecenia lekarza prowadzącego i lekarza Centrum Alarmowego, z zastrzeżeniem, iż świadczenie przysługuje w terminie do 30 dni od momentu nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, jednakże nie później niż po 14 dniach od zakończenia hospitalizacji osoby objętej ubezpieczeniem;
- 7) organizuje i pokrywa koszty pracy rehabilitanta, jeżeli w następstwie nieszczęśliwego wypadku w miejscu pracy lekarz prowadzący zaleci stosowanie zabiegów rehabilitacyjnych w celu przywrócenia pełnej sprawności lub poprawy sprawności osoby objętej ubezpieczeniem – pod warunkiem braku możliwości uczęszczania osoby objętej ubezpieczeniem do pracy dłużej niż 7 dni potwierdzonej zwolnieniem lekarskim;
- 8) przekazuje ważne informacje rodzinie lub pracodawcy.

2. Ubezpieczyciel, za pośrednictwem Centrum Alarmowego:

- 1) zapewnia osobie objętej ubezpieczeniem możliwość rozmowy z lekarzem dyżurnym Centrum Alarmowego, który w miarę posiadanej

wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli ustnej informacji co do dalszego postępowania. Informacje udzielone przez lekarza Centrum Alarmowego nie mają charakteru diagnostycznego;

- 2) udziela informacji o lokalizacji, numerach telefonów oraz godzinach pracy aptek, przychodni oraz szpitali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Jeżeli w następstwie nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, które miało miejsce podczas podróży służbowej powyżej 50 km od stałego miejsca pracy osoby objętej ubezpieczeniem, nie może on wykonywać powierzonych na czas podróży służbowej obowiązków, Ubezpieczyciel za pośrednictwem Centrum Alarmowego zorganizuje i pokryje koszt podróży pracownika wyznaczonego przez Ubezpieczającego w celu zastępstwa osoby objętej ubezpieczeniem. Transport odbywa się pociągiem (I klasa) lub autobusem i dotyczy wyłącznie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Usługi, o których mowa w ust. 1–3 powyżej, ograniczone są limitami określonymi w § 138.

## ZAKRES UBEZPIECZENIA ASSISTANCE INFORMACYJNY

### § 135

1. Ubezpieczyciel, za pośrednictwem Centrum Alarmowego przekazuje Ubezpieczającemu:

- 1) informacje dotyczące kwestii prawnych związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą przez dyżurujących prawników w zakresie prawa pracy, prawa handlowego, kodeksu spółek handlowych, kodeksu postępowania administracyjnego, kodeksu cywilnego i prawa ubezpieczeniowego. Porady uzyskane od prawnika mają charakter informacyjny i nie mogą być traktowane jako ostateczna ekspertyza prawna;
  - 2) informacje o adresach i godzinach otwarcia kancelarii prawnych;
  - 3) akty prawne (ustawy, rozporządzenia, uchwały) lub wzorce umów (umowa sprzedaży, najmu, dzierżawy, o pracę, o dzieło itp.) drogą elektroniczną (poczta elektroniczna lub faks);
  - 4) w razie potrzeby znalezienia tymczasowego pracownika zastępczego, oferty biur pracy tymczasowej przygotowane na podstawie profilu pracownika określonego przez Ubezpieczającego;
  - 5) inne informacje pracownicze (informacyjny serwis pracowniczy) takie jak:
    - a) informacje o świadczeniach przedemerytalnych;
    - b) informacje o prawach i obowiązkach bezrobotnych;
    - c) informacje o rejestracji w urzędzie pracy;
    - d) informacje o zasiłkach dla bezrobotnych;
    - e) dane teled adresowe biur pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
    - f) dane teled adresowe biur pośrednictwa pracy oferujących pracę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
    - g) informacje o dokumentach i procedurach, koniecznych do rozpoczęcia i rejestracji działalności gospodarczej.
2. Usługi, o których mowa w pkt 1)–5) powyżej, ograniczone są limitami określonymi w § 138.

### § 136

1. W wariantcie rozszerzonym, o którym mowa w § 131 ust. 2, Ubezpieczyciel organizuje szkolenia BHP lub badania pracowników w zakresie medycyny pracy wymaganych stosownymi przepisami prawa. Koszt szkoleń lub badań pokrywa Ubezpieczający.

2. Usługi, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczone są limitami określonymi w § 138.

## WYŁĄCZENIA

### § 137

1. Ubezpieczyciel nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego oraz osoby objęte ubezpieczeniem samodzielnie bez uprzedniego powiadomienia i uzyskania zgody Centrum Alarmowego, nawet jeżeli są one objęte zakresem ubezpieczenia, a ich wysokość mieści się w granicach określonych dla poszczególnych rodzajów usług sum ubezpieczenia, o których mowa w § 138.

2. Z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są zdarzenia, które powstały w związku z:

- 1) konserwacją mienia ruchomego lub stałych elementów znajdujących się w miejscu ubezpieczenia;
- 2) uszkodzonymi powstałymi w wyniku rozłączenia lub przerwy w funkcjonowaniu urządzeń wodno-kanalizacyjnych, do naprawy których zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku;
- 3) skutkami działania materiałów rozszczepialnych;
- 4) spożyciem przez osoby objęte ubezpieczeniem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, psychotropowych;
- 5) samobójstwem lub próbą samobójstwa osoby objętej ubezpieczeniem;
- 6) uczestnictwem osoby objętej ubezpieczeniem w bójce z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
- 7) awariami w sprzęcie komputerowym objętym gwarancją lub takim, za który na podstawie obowiązujących przepisów prawa odpowiedzialność ponosi sprzedawca.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela w ramach Assistance Medycznego jest wyłączona, jeżeli konieczność interwencji medycznej lub hospitalizacji jest związana z:

- 1) chorobami chronicznymi osób objętych ubezpieczeniem;

2) rekonwalescencją osób objętych ubezpieczeniem lub schorzeniami w trakcie leczenia, które jeszcze nie zostały wyleczone;

3) nagłym pogorszeniem stanu zdrowia osób objętych ubezpieczeniem lub komplikacjami w przypadku chorób, które wymagają stałego leczenia lub opieki medycznej.

4. Z zakresu odpowiedzialności wyłączone są:

- 1) usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników;
- 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, bojlerów, grzejników, podgrzewaczy przepływowych, filtrów wody, szamba, zatknięciem zlewu, umywalki lub wanny;
- 3) usługi związane z uszkodzeniami kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych i wodociągowych oraz podziemnych linii energetycznych oraz wszelkich tych instalacji, za których naprawę lub konserwację odpowiadają administracja budynku lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego,
- 4) usługi związane z uszkodzeniami, o których istnieniu Ubezpieczający wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

5. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:

- 1) nieudzielenie z powodu zadziałania siły wyższej świadczeń gwarantowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia;
- 2) opóźnienia zaistniałe z przyczyn zewnętrznych niezależnych od Ubezpieczyciela, mogących powodować brak dyspozycyjności usługodawców realizujących dane świadczenie.

### SUMA UBEZPIECZENIA

#### § 138

1. Sumy ubezpieczenia dla poszczególnych rodzajów usług udzielanych z tytułu ubezpieczenia Biznes Assistance określa poniższa tabela.

Sytuacja, w jakiej przysługuje świadczenie	Świadczenie	Limity w poszczególnych wariantach ubezpieczenia	
		Podstawowy	Rozszerzony
<b>Pomoc techniczna w firmie (Assistance Serwisowy) – limity dotyczą Ubezpieczającego</b>			
<b>Uszkodzenie mienia w miejscu ubezpieczenia wskutek kradzieży z włamaniem lub zdarzenia losowego</b>	Interwencja specjalisty w celu usunięcia szkody	600 zł (2 razy w roku)	1 000 zł (4 razy w roku)
	Dozór mienia	500 zł (2 razy w roku)	700 zł (3 razy w roku)
	Pomoc w zorganizowaniu lokalu zastępczego	bez limitu	
	Informacja o sieci usługodawców	bez limitu	
	Powrót Ubezpieczonego do siedziby firmy	–	700 zł (2 razy w roku)
	Transport mienia	–	1 000 zł (1 raz w roku)
<b>W razie awarii sprzętu komputerowego</b>	Pomoc informatyka	–	400 zł (2 razy w roku)

Sytuacja, w jakiej przysługuje świadczenie	Świadczenie	Limity w poszczególnych wariantach ubezpieczenia	
		Podstawowy	Rozszerzony
<b>Pomoc medyczna w Polsce (Assisatnce Medyczny) – w razie zdarzenia na terenie firmy lub w czasie podróży służbowej – limity dotyczą jednej osoby objętej ubezpieczeniem</b>			
<b>Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby objętej ubezpieczeniem w wyniku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku (NNW)</b>	Wizyta lekarza pierwszego kontaktu	400 zł (2 razy w roku)	700 zł (5 razy w roku)
	Transport medyczny	750 zł (2 razy w roku)	1 000 zł (3 razy w roku)
	Organizacja wizyty u lekarza specjalisty (koszt wizyty pokrywa osoba objęta ubezpieczeniem)	bez limitu	
	Wizyta pielęgniarki	300 zł (2 razy w roku)	500 zł (4 razy w roku)
	Dostawa leków	300 zł (2 razy w roku)	300 zł (3 razy w roku)
	Opieka domowa po hospitalizacji	300 zł (2 razy w roku)	500 zł (3 razy w roku)
	Usługi rehabilitacyjne	500 zł	800 zł
	Infolinia medyczna	bez limitu	
	Przekazywanie ważnych informacji	bez limitu	
	Przejazd w celu zastępstwa w podróży służbowej	200 zł (1 raz w roku)	500 zł (2 razy w roku)
<b>Teleasystent – firmowy serwis informacyjno-administracyjny (Assistance Informacyjny) – limity dotyczą Ubezpieczającego</b>			
<b>Na życzenie Ubezpieczającego</b>	Telefoniczna informacja prawna	400 zł (4 porady)	700 zł (7 porad)
	Przesyłanie drogą elektroniczną lub faksem aktów prawnych oraz wzorców umów cywilnoprawnych	4 razy w roku	10 razy w roku
	Pomoc w znalezieniu tymczasowego pracownika zastępczego	2 razy w roku	4 razy w roku
	Informacyjny serwis pracowniczy	bez limitu	
	Pomoc w zorganizowaniu szkoleń BHP i badań medycyny pracy	–	bez limitu
	Informacje o adresach i godzinach otwarcia kancelarii prawnych	bez limitu	

2. Po organizacji usługi suma ubezpieczenia dla tej usługi zmniejsza się o kwotę stanowiącą równowartość kosztów, jakie poniósł Ubezpieczyciel w celu jej wykonania. W przypadku całkowitego wyczerpania sumy ubezpieczenia umowa ubezpieczenia w części dotyczącej danego rodzaju usługi wygasa.

3. Sumy ubezpieczenia stanowią górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela.

## POSTANOWIENIA WSPÓLNE

### WYŁĄCZENIA GENERALNE

#### § 139

1. Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej nie stosuje się wyłączenia rażącego niedbalstwa przy czym świadomość wprowadzenia do obrotu wadliwego produktu lub wadliwości wykonanej pracy albo usługi uważa się za równoznaczne z winą umyślną.

2. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek zasady określone w paragrafach poprzedzających stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również szkód:

1) powstałych w związku z działaniami wojennymi, stanem wojennym lub wyjątkowym, wojną domową, lokautami i niepokojami społecznymi;

2) powstałych w związku z terroryzmem, strajkami, zamieszkami i rozruchami, chyba że została włączona klauzula terroryzmu, strajków, zamieszek i rozruchów określona w Załączniku nr 2 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia;

3) powstałych wskutek działania i oddziaływania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, promieniowania jonizacyjnego;

4) powstałych wskutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowanie się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz nieprzestrzegania wszelkich wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia, w tym zaleceń Ubezpieczyciela w zakresie ochrony mienia przed szkodą, chyba że nie miało to wpływu na powstanie lub wysokość szkody;

5) w mieniu skonfiskowanym, zawłaszczonym, znacjonalizowanym, zajęтым lub zarekwirowanym prawomocnie przez władze.

5. Ponadto z ubezpieczenia są wyłączone jakiegokolwiek szkody lub odpowiedzialność, jak również koszty zapobieżenia, usunięcia lub minimalizacji rozmiarów zdarzenia, wynikające z: faktycznej lub spodziewanej niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania danych przez stanowiący własność Ubezpieczającego lub innych osób jakiegokolwiek sprzęt elektroniczny lub oprogramowanie, a w szczególności komputer, system komputerowy oraz ich części lub urządzenia, system telekomunikacyjny lub podobny oraz ich części lub urządzenia, a także układy peryferyjne,

procesory, mikroprocesory, układy elektroniczne, układy scalone lub urządzenia mechaniczne wspomnianego wyżej sprzętu. Nieodczytanie lub nieprawidłowe odczytanie zapisu danych odnosi się w szczególności do braku możliwości lub niemożności znalezienia, zapamiętania, gromadzenia, zapisywania, zachowania, prawidłowego przetworzenia lub interpretacji jakiegokolwiek danych elektronicznych, instrukcji lub polecenia, będących następstwem potraktowania jakiegokolwiek zapisu danych niezgodnie z intencją lub w sposób wcześniej zamierzony.

### SPOSÓB ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA

#### § 140

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.

2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) nazwę i adres Ubezpieczającego,
- 2) nazwę i adres Ubezpieczonego,
- 3) NIP lub REGON,
- 4) rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej,
- 5) obrót roczny,
- 6) okres ubezpieczenia,
- 7) miejsce ubezpieczenia,
- 8) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
- 9) wysokość sumy ubezpieczenia,
- 10) sposób ustalenia sumy ubezpieczenia,
- 11) wysokość sumy gwarancyjnej,
- 12) opis stanu zabezpieczenia mienia,
- 13) przyczynę, liczbę i wielkość szkód w okresie ostatnich 5 lat.

3. W ubezpieczeniu mienia w transporcie krajowym (cargo) wniosek dodatkowo powinien zawierać:

- 1) wskazanie, czy mienie jest nowe, czy używane,
- 2) określenie rodzaju środka transportu,
- 3) wskazanie czy transport będzie dokonywany transportem obcym, czy transportem własnym,
- 4) wartość mienia zgłoszonego do przewozu, datę rozpoczęcia przewozu, miejsce nadania, przeładunku, składowania i miejsce przeznaczenia, w przypadku jednostkowej umowy ubezpieczenia (ubezpieczenie mienia podczas jednego przewozu),
- 5) maksymalną wartość pojedynczego transportu oraz szacowaną liczbę transportów w roku, w przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia (transport dokonywany w roku).

4. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków wniosek dodatkowo powinien zawierać:

- 1) dane osób objętych ubezpieczeniem, w przypadku zawierania umowy w formie imiennej,
- 2) liczbę osób objętych ubezpieczeniem, w przypadku zawierania umowy w formie bezimiennej,
- 3) klasę ryzyka.

5. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z oceną ryzyka w zawieranej umowie ubezpieczenia.

6. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2-4 powyżej albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela.

7. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę Ubezpieczyciel doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający

postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, Ubezpieczyciel zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z treścią oferty.

## SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

### § 141

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka przez Ubezpieczyciela.
2. W ubezpieczeniu od ognia i innych zdarzeń losowych składka może ulec:
  - 1) obniżeniu ze względu na:
    - a) zastosowane urządzenia służące do wykrywania i alarmowania o pożarze,
    - b) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
3. W ubezpieczeniu od kradzieży z włamaniem i rabunku składka może ulec:
  - 1) obniżeniu ze względu na:
    - a) wysokość sumy ubezpieczenia,
    - b) zastosowane zabezpieczenia przeciwkradzieżowe,
    - c) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na:
    - a) ubezpieczenie w systemie na pierwsze ryzyko,
    - b) rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
4. W ubezpieczeniu od wandalizmu składka może ulec podwyższeniu ze względu na rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
5. W ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego składka może ulec:
  - 1) obniżeniu ze względu na podwyższenie franszyzy redukcyjnej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na:
    - a) rodzaj przedmiotu ubezpieczenia,
    - b) rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
6. W ubezpieczeniu od wszystkich ryzyk składka może ulec:
  - 1) obniżeniu ze względu na:
    - a) zastosowane urządzenia służące do wykrywania i alarmowania o pożarze,
    - b) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
7. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia składka może ulec:
  - 1) obniżeniu ze względu na:
    - a) niższą niż wysokość sumy gwarancyjnej,
    - b) wysokość obrotu,
    - c) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na:
    - a) wyższą niż wysokość sumy gwarancyjnej,
    - b) rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
8. W ubezpieczeniu szyb i innych przedmiotów od stłuczenia i pęknięcia składka może ulec obniżeniu ze względu na wprowadzenie franszyzy redukcyjnej.
9. W ubezpieczeniu mienia w transporcie krajowym (cargo) składka może ulec podwyższeniu ze względu na rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.

10. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków składka może ulec:

- 1) obniżeniu ze względu na liczbę osób objętych ubezpieczeniem wskazaną w taryfie – w umowie ubezpieczenia zawartej w formie grupowej,
  - 2) podwyższeniu ze względu na:
    - a) wysokość sumy ubezpieczenia,
    - b) zawarcie umowy na rzecz osoby, która ukończyła 65 rok życia,
    - c) objęcie ochroną ubezpieczeniową następstw zawałów serca i udarów mózgu,
    - d) objęcie ochroną ubezpieczeniową następstw nieszczęśliwych wypadków doznanych w związku z wycynowym uprawianiem sportu, w zakresie uprawiania dyscyplin sportowych zaliczanych do II klasy ryzyka,
    - e) rozszerzenie zakresu ubezpieczenia.
11. W poszczególnych ubezpieczeniach wchodzących w skład pakietu dodatkowo składka może ulec:
- 1) obniżeniu ze względu na:
    - a) bezszkodowy przebieg ubezpieczenia u Ubezpieczyciela,
    - b) krótszy niż 12-miesięczny okres ubezpieczenia,
    - c) liczba wykupionych ubezpieczeń w ramach jednego pakietu,
    - d) płatność jednorazową,
  - 2) podwyższeniu ze względu na rozłożenie płatności składki na raty.
12. Ubezpieczyciel może w przypadkach uzasadnionych rodzajem lub rozmiarem prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności, rodzajem ubezpieczonego mienia, sumą i środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając powyższe czynniki.

### § 142

1. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że strony ustaliły odmienny tryb płatności składki.
2. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.

## OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

### § 143

1. Okres ubezpieczenia oznacza się w umowie.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
3. Umowę ubezpieczenia zawiera się na jeden rok, chyba że umówiono się inaczej.
4. W umowie ubezpieczenia ustala się wspólną datę zakończenia okresu ubezpieczenia dla wszystkich ubezpieczeń zawartych na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień § 144 ust. 6. W razie konieczności wyrównania okresów ubezpieczenia w ramach poszczególnych rodzajów ubezpieczenia zawiera się ubezpieczenia krótkoterminowe.

### § 144

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem, że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 i 3 poniżej.

2. W przypadku gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.

3. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez Ubezpieczyciela wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela, tylko wtedy gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.

4. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Ubezpieczyciela – pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela odpowiednią kwotą.

5. Za zapłatę składki lub kolejnej raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej niż wynikającej z umowy ubezpieczenia.

6. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaśnie przed tym terminem.

## **PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY**

### **§ 145**

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane mu okoliczności, o które Ubezpieczyciel pytał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności znane przedstawicielowi.

2. W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

3. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, o których mowa w ust. 1 powyżej.

4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

5. Ubezpieczający zobowiązany jest informować Ubezpieczyciela o zmianie adresu, miejsca ubezpieczenia, miejsca zamieszkania lub siedziby.

### **§ 146**

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem § 145 ust. 1–4 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia § 145 ust. 1–4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

### **§ 147**

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do usunięcia szczególnych zagrożeń mienia lub takich, których usunięcia domagał się Ubezpieczyciel w pismach wystosowanych do Ubezpieczającego.

2. Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez Ubezpieczyciela, Ubezpieczyciel zwolniony jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie wskutek nieusunięcia zagrożenia, jeżeli niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.

### **§ 148**

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapewnienia należytego zabezpieczenia mienia, w tym do przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących ochrony, przechowywania i eksploatacji mienia oraz mających na celu zapobieganie powstaniu szkody.

2. Mienie uważa się za należyście zabezpieczone, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

1) Ubezpieczający stosuje się do obowiązujących przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywaniu dozoru technicznego, zaleceń i wymagań producentów lub dostawców nad tymi urządzeniami oraz do innych przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, a także do wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia;

2) Ubezpieczający przestrzega wymogów zabezpieczenia mienia określonych w Załączniku nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, utrzymuje ubezpieczone budynki, budowle i lokale wraz z ich zabezpieczeniami w należyłym stanie technicznym oraz stosuje powszechnie przyjęte środki ostrożności, a także obowiązujące przepisy dotyczące ochrony osób i mienia.

3. W przypadku ubezpieczenia używanych pojazdów mechanicznych podlegających rejestracji Ubezpieczający zobowiązuje się do prowadzenia pełnej dokumentacji pojazdów stanowiących jego środki obrotowe lub mienie powierzone osób trzecim w celu wykonania usługi lub sprzedaży oraz dodatkowo wykonywania każdorazowo dokumentacji fotograficznej w postaci minimum dwóch zdjęć (po przekątnej) pojazdu.

4. Do obowiązków Ubezpieczającego należy w szczególności dbanie o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecze oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń.

5. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych obowiązkiem Ubezpieczającego jest także przestrzeganie zasad dotyczących ich zabezpieczenia, określonych w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 września 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. 2010 nr 166, poz. 1128 z późniejszymi zmianami).

6. W ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego Ubezpieczający zobowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów o budowie i eksploatacji sprzętu danego rodzaju oraz instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń.

7. Jeżeli Ubezpieczający nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1–6 powyżej, z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, przy czym w przypadku szkody

w wartościach pieniężnych przechowywanych lub transportowanych niezgodnie z wymogami określonymi w ust. 2 i 5 powyżej odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do limitu określonego w § 9 Załącznika nr 1 do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

8. Zasady określone w ust. 1–7 powyżej nie mają zastosowania w przypadku ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej lub użytkowania mienia.

#### § 149

1. W ubezpieczeniu grupowym następstw nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczającemu, w czasie trwania okresu ubezpieczenia, przysługuje prawo do objęcia ochroną ubezpieczeniową dodatkowych osób należących do grupy określonej w umowie, pod warunkiem wypełnienia stosownego wniosku oraz uiszczenia dodatkowej składki, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 poniżej.

2. Przy ubezpieczeniu grupowym następstw nieszczęśliwych wypadków zawartym w formie bezimiennej, w razie zwiększenia lub zmniejszenia się liczby osób należących do grupy określonej w umowie, maksymalnie o 5% (jednakże nie więcej niż o 10 osób w stosunku do liczby osób Ubezpieczonych podanej na wniosku ubezpieczeniowym, za objęcie ochroną ubezpieczeniową dodatkowych osób Ubezpieczyciel nie pobiera dodatkowej składki, jak również nie dokonuje zwrotu jej niewykorzystanej części.

3. W razie stwierdzenia, iż liczba osób należących do grupy określonej w umowie przekracza górny limit, określony w ust. 2 powyżej i nie została za nie uiszczona dodatkowa składka, za wszystkie dodatkowe osoby nieujęte we wniosku ubezpieczeniowym Ubezpieczycielowi przysługuje prawo do składki za okres udzielanej ochrony.

4. Osoba objęta ubezpieczeniem zobowiązana jest dostarczyć Ubezpieczycielowi w ciągu 7 dni od daty zakończenia leczenia dokumenty, niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę świadczenia, w tym w szczególności:

- 1) diagnozy lekarskie i inne dokumenty stwierdzające przyczynę wypadku i zakres udzielonej pomocy medycznej;
- 2) oryginały rachunków za opłaconą pomoc medyczną lub dotyczące innych kosztów objętych zakresem ubezpieczenia.

5. Osoba objęta ubezpieczeniem ma obowiązek udostępnić inne dokumenty, które Ubezpieczyciel uzna za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę świadczenia.

6. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo do weryfikacji dokumentów przedłożonych przez osoby objęte ubezpieczeniem oraz zasięgnięcia opinii specjalistów.

#### § 150

1. W razie zajścia wypadku objętego zakresem ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest użyć wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.

2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 powyżej, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego tytułu.

3. Ubezpieczyciel w granicach sumy ubezpieczenia zwraca koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 powyżej, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

4. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należy:

- 1) zawiadomić Ubezpieczyciela o wypadku niezwłocznie od daty powstania wypadku lub uzyskania o nim wiadomości (w razie

zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązek obciąża również Ubezpiezonego, chyba że nie wie on o zawarciu umowy na jego rachunek);

2) niezwłocznie powiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa lub wskutek wypadku środka transportu;

3) pozostawić bez zmian miejsce wypadku do czasu przybycia przedstawiciela Ubezpieczyciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostającego po szkodzie lub zmniejszenia szkody; Ubezpieczyciel nie może powoływać się na to postanowienie, jeżeli nie rozpoczął likwidacji szkody w ciągu 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku;

4) stosować się do zaleceń Ubezpieczyciela, udzielać mu informacji i niezbędnych pełnomocnictw w zakresie niezbędnym do prawidłowej likwidacji szkody;

5) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień;

6) udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpiezonego mienia, a w przypadku ubezpieczenia sprzętu elektronicznego – dokumenty związane z jego zakupem i eksploatacją;

7) wypełnić wszelkie wymagane przez Ubezpieczyciela dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

5. W ubezpieczeniu mienia w transporcie krajowym (cargo) w razie wystąpienia wypadku Ubezpieczający zobowiązany jest:

1) w przypadku szkody jawnej w momencie dostarczenia mienia, we własnym imieniu pisemnie zgłosić przewoźnikowi szkodę przed przyjęciem mienia i sporządzić z przewoźnikiem protokół wspólny stwierdzający okoliczności przyczyny powstania szkody, jej charakter oraz rozmiar;

2) w przypadku szkody, niedającej się z zewnątrz zauważyć w momencie dostarczenia (odbioru), we własnym imieniu pisemnie zgłosić szkodę przewoźnikowi i wezwać go do sporządzenia protokołu wspólnego bezzwłocznie po stwierdzeniu szkody, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od chwili wydania rzeczy przez przewoźnika;

3) w przypadku przewozu dokonywanego transportem własnym – sporządzić protokół wspólny nadawcy, odbiorcy oraz kierowcy lub komisyjny protokół wewnętrzny nadawcy lub odbiorcy – zależnie od konkretnego stanu faktycznego – również z udziałem kierowcy.

6. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek przepisy paragrafów poprzedzających stosuje się również do Ubezpiezonego.

7. W ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków:

1) w razie wystąpienia nieszczęśliwego wypadku osoba objęta ubezpieczeniem zobowiązana jest:

a) poddać się leczeniu i stosować się do zaleceń mających na celu złagodzenie skutków wypadku;

b) niezwłocznie powiadomić o wypadku Ubezpieczyciela;

c) zwolnić lekarzy, u których leczyl się przed zaistnieniem wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej oraz wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji z leczenia;

d) zwolnić publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych z obowiązku zachowania tajemnicy oraz wyrazić zgodę na udostępnienie dokumentacji medycznej;

e) poddać się badaniu przez lekarzy wskazanych przez Ubezpieczyciela lub ewentualnej obserwacji klinicznej;

f) podjąć aktywną współpracę z Ubezpieczycielem w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania wypadku i ustalenia jego następstw;  
g) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania wypadku, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień;

2) w razie śmierci osoby objętej ubezpieczeniem uprawniony zobowiązany jest dostarczyć do Ubezpieczyciela dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności roszczenia, przez które rozumie się wyciąg z aktu zgonu (do wglądu) oraz dokumenty stwierdzające pokrewieństwo lub powinowactwo uprawnionego z osobą objętą ubezpieczeniem (do wglądu).

8. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 4 pkt 1) powyżej Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

9. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o wypadku nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1) powyżej, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

10. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w ust. 4 pkt 2)–6) oraz ust. 7 powyżej Ubezpieczyciel odmawia wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, w zależności od tego, w jakim zakresie niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru, bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania lub świadczenia.

#### **§ 151**

1. W razie zgłoszenia roszczenia osoby trzeciej o naprawienie szkody Ubezpieczający ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody Ubezpieczyciela.

2. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczającego roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność Ubezpieczyciela.

#### **§ 152**

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym. Powyższe nie dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

#### **§ 153**

Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:

- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej;
- 2) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.

## **WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA**

#### **§ 154**

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia zobowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania lub świadczenia oraz przedstawić wyliczenie rozmiaru szkody.
3. Wysokość kosztów naprawy powinna być udokumentowana rachunkiem wykonawcy lub kalkulacją poszkodowanego, który szkodę usunął własnymi siłami.
4. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów, kalkulacji i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.

#### **§ 155**

1. Jeżeli przeciwko Ubezpieczającemu wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania, Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od uzyskania dokumentu stwierdzającego wszczęcie postępowania (pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) doręczyć ten dokument Ubezpieczycielowi. Ponadto Ubezpieczający zobowiązany jest podjąć współpracę umożliwiającą wystąpienie przez Ubezpieczyciela z interwencją uboczną w celu obrony przed nieuzasadnionym roszczeniem, zawarcia ugody lub uznania roszczenia. Ubezpieczyciel podejmuje decyzję o przystąpieniu do postępowania sądowego w granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, o ile uzna za celowe przystąpienie do sporu w charakterze interwenienta ubocznego.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest doręczać Ubezpieczycielowi orzeczenia sądu w sprawach określonych w ust. 1 powyżej w terminie umożliwiającym mu wniesienia środka odwoławczego.
3. W przypadku naruszenia przez Ubezpieczającego obowiązków określonych w ust. 1 lub 2 powyżej Ubezpieczyciel może podnieść przeciwko Ubezpieczającemu zarzuty wynikające z art. 82 Kodeksu postępowania cywilnego i w tym zakresie odmówić Ubezpieczającemu wypłaty odszkodowania.
4. Jeżeli przeciwko sprawcy wypadku wszczęte zostało postępowanie karne lub poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, a Ubezpieczający nie dopełnił obowiązków wynikających z ust. 1 lub 2 niniejszego paragrafu lub § 150 ust. 4 pkt 1), 4), 5), Ubezpieczyciel nie pokrywa kosztów, o których mowa w § 80 ust. 2 pkt 2), oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od Ubezpieczającego.

#### **§ 156**

1. Ubezpieczyciel ma prawo wyznaczenia na własny koszt niezależnego eksperta w celu określenia przyczyny, rozmiaru szkody i należnego odszkodowania oraz w celu udzielenia Ubezpieczającemu instrukcji i wskazówek dotyczących postępowania zmierzającego do złagodzenia skutków wypadku lub zminimalizowania rozmiarów szkody.
2. Ubezpieczający jest zobowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi lub wyznaczonemu przez niego ekspertowi wszystkie dokumenty, które Ubezpieczyciel lub wyznaczony ekspert uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.



#### § 157

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie lub świadczenia na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 powyżej wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienia tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania lub świadczenia Ubezpieczyciel wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

3. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez Ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody.

4. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia, w tym samym czasie ubezpieczony jest od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przekraczającego wartość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

5. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 4 powyżej, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczeniowej.

#### § 158

Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami Ubezpieczyciela co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania lub świadczenia, może w ciągu 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stanowisku Ubezpieczyciela w tej sprawie zgłosić na piśmie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.

#### § 159

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest niezwłocznie zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz Ubezpieczyciela.

### REGRES UBEZPIECZENIOWY

#### § 160

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na Ubezpieczyciela przysługujące Ubezpieczającemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.

2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, nie przechodzi na Ubezpieczyciela, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność, chyba że osoba ta wyrządziła szkodę umyślnie.

3. Ubezpieczający zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi wszelkie informacje i dokumenty oraz dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez Ubezpieczyciela.

4. W razie niewykonania obowiązków określonych w ust. 3 powyżej, a także w razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego bez zgody Ubezpieczyciela praw przysługujących mu do osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone – podlega zwrotowi w całości lub części, w zależności od tego, w jakim zakresie niewykonanie obowiązków określonych w ust. 3 powyżej uniemożliwiło Ubezpieczycielowi skuteczne dochodzenie roszczeń regresowych.

5. Zasady wynikające z ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

### WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIOWEGO

#### § 161

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą 7 dni od daty zawarcia umowy; odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

2. Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

### POSTANOWIENIA KOŃCOWE

#### § 162

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym, z zastrzeżeniem § 164.

2. Strony mają obowiązek wzajemnego informowania o zmianie adresu siedziby.

3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telefonu, odpowiednio na: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii Ubezpieczyciela lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego.

#### § 163

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, Kodeksu Cywilnego i inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

2. W razie wątpliwości co do treści terminów finansowych użytych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, za miarodajne uważa się definicje zawarte w wydanych przez Ministra Finansów regulacjach dotyczących prowadzenia rachunkowości, obowiązujących w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.

#### § 164

1. Skargi i zażalenia Ubezpieczającego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia będących osobami fizycznymi mogą być zgłaszane do Ubezpieczyciela poprzez jeden z dostępnych kanałów kontaktu, tj.:

- 1) pisemnie – na adres: 81-731 Sopot, ul. Hestii 1,
- 2) mailowo – na adres: skargi@ergohestia.pl,
- 3) poprzez formularz na stronie internetowej: www.ergohestia.pl,
- 4) telefonicznie – podczas kontaktu z infolinią Ubezpieczyciela pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555.

2. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez dedykowaną jednostkę wyznaczoną przez Zarząd Ubezpieczyciela.

3. Po rozpatrzeniu skargi lub zażalenia stanowisko Ubezpieczyciela przesyłane jest zgłaszającemu w ciągu 14 dni roboczych od zgłoszenia, pisemnie lub w innej uzgodnionej formie na adres wskazany w treści skargi lub zażalenia.

4. Ubezpieczającemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia uwag do Rzecznika Ubezpieczonych.

#### § 165

1. Spory wynikające z niniejszej umowy ubezpieczenia mogą być dochodzone przed sądami według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

2. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wynikające z niej spory.

#### § 166

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 17 lutego 2014 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych po tej dacie.

Prezes Zarządu



Piotr Maria Śliwicki

Członek Zarządu



Adam Roman

# Załącznik Nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes Obowiązujących od dnia 17 lutego 2014 roku – Minimalne Wymogi Zabezpieczenia Mienia przed Kradzieżą z Włamaniem

## KONSTRUKCJA ŚCIAN, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW

### § 1

Ściany, sufity, podłogi i dachy lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być wykonane z materiałów i według technologii właściwej dla danego typu obiektu. Lokale wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za należycie zabezpieczone, z zastrzeżeniem § 7.

## ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH ZEWNĘTRZNYCH OTWORÓW

### § 2

Wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte.

### § 3

1. Okna i inne zewnętrzne otwory w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami mającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez Instytut Mechaniki Precyzyjnej lub inną jednostkę uprawnioną do certyfikacji, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie co najmniej klasy P3 lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi.
2. Kraty, antywłamaniowe rolety lub żaluzje oraz okiennice powinny być prawidłowo osadzone i zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę posiadającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy. Elementy krat nie mogą być łączone na połączenia śrubowe lub wkręty, chyba że są trwale zablokowane przed odkręceniem. Okiennice nie mogą być tak osadzone, aby było możliwe wyjęcie okiennic z zawiasów bez ich uszkodzenia.
3. Wymogi określone w ust. 1 i 2 powyżej dotyczą lokali znajdujących się w piwnicach, suterrenach i na parterach, a także lokali na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów.

### § 4

1. Postanowienia § 3 nie mają zastosowania w lokalach, w których ustanowiono stały dozór dla danego lokalu, albo w lokalach zaopatrzonych w czynne przeciwkradzieżowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe.

2. Urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe, o którym mowa w ust. 1 powyżej, może być uznane za czynne tylko pod warunkiem, że:

- 1) jest włączone w stan gotowości do odbioru bodźców sygnalizujących zagrożenie nieupoważnionego przekroczenia chronionego obszaru i przekazywania ich w formie określonej w konstrukcji do wyznaczonego miejsca lub wywołuje alarm lokalny,
- 2) zostało zainstalowane przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia,
- 3) pełna kontrola działania systemu jest dokonywana w okresach nie dłuższych niż 12 miesięcy, a czujek i torów transmisji – nie rzadziej niż co 6 miesięcy przez serwisanta urządzeń alarmowych.

## KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH

### § 5

1. Wszystkie drzwi zewnętrzne (w tym drzwi tarasowe oraz balkonowe) w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, powinny być w należyłym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby nie było możliwe:
  - 1) wyłamanie ich lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi pozostawiających widoczne ślady,
  - 2) wyjęcie ich z zawiasów bez uszkodzenia,
  - 3) otwarcie ich bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.
2. Jeżeli przepisy wewnętrzne Ubezpieczającego nie przewidują bardziej skutecznych zamknięć – drzwi zewnętrzne do lokalu powinny być zamknięte na co najmniej:
  - 1) dwa zamki wielozastawkowe lub
  - 2) jeden zamek atestowany (zamek wraz z wkładką), lub
  - 3) dwie kłódki posiadające certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy umieszczone na oddzielnych skoblach, lub
  - 4) jeden zamek wielozastawkowy i jedną kłódkę posiadającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy, lub
  - 5) jeden zamek wielozastawkowy – wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii, centrum handlowym lub handlowo-rozrywkowym, dla którego ustanowiono stały dozór, lub
  - 6) jeden zamek otwierany za pomocą złożonego kodu dostępu innego niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik biologiczny, np. linii papilarnych, tęczówki itp.) – wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu w którym ustanowiono stały dozór, albo w lokalu wyposażonym w czynne przeciwkradzieżowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe.
3. Drzwi oszklone, z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 2 powyżej, powinny być na powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami mającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub inną jednostkę uprawnioną do certyfikacji, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie,

co najmniej klasy P3 lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi. Elementy krat nie mogą być łączone na połączenia śrubowe lub wkręty, chyba że są trwale zablokowane przed odkręceniem. Okiennice nie mogą być tak osadzone, aby było możliwe wyjęcie okiennic z zawiasów bez ich uszkodzenia.

4. Postanowienia ust. 3 powyżej nie mają zastosowania w lokalach, w których ustanowiono stały dozór dla danego lokalu, albo w lokalach wyposażonych w czynne przeciwkradzieżowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe.

5. W przypadku określonym w ust. 4 powyżej stosuje się postanowienia § 4 ust. 2.

6. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki (zasuwy), które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie.

7. Przy drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być unieruchomione za pomocą zasuwy u góry i u dołu od wewnętrznej strony lokalu lub wewnątrz drzwi.

## ZABEZPIECZENIE KLUCZY

### § 6

1. Klucze do lokalu objętego ubezpieczeniem oraz klucze do urządzeń służących do przechowywania wartości pieniężnych powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.

2. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) Ubezpieczający po otrzymaniu o tym wiadomości zobowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki.

## ZABEZPIECZENIE MIENIA ZNAJDUJĄCEGO SIĘ W INNYM MIEJSCU NIŻ LOKAL

### § 7

1. Przy ubezpieczeniu mienia znajdującego się w innym miejscu niż lokal, za należyte zabezpieczenie uważa się teren (plac, parking) oświetlony w porze nocnej, znajdujący się pod stałym dozorem, w całości ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub płotem o wysokości co najmniej 160 cm. Ogrodzenie nie może być w jakikolwiek sposób uszkodzone, przerwane lub niepełne. Brama na teren, na którym przechowywane jest mienie, powinna być zamykana na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę posiadającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy.

2. W przypadku ubezpieczenia pojazdów, nie mogą znajdować się w nich kluczyki od stacyjek zapłonowych, wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być uruchomione, a drzwi powinny być zamknięte na zamek fabryczny.

3. Przy wyjeździe Ubezpieczający lub inne upoważnione przez niego osoby zobowiązane są sprawdzić, czy osoba wyprowadzająca pojazd lub mienie jest do tego uprawniona.

## KONSTRUKCJA ZAMKÓW, KŁÓDEK I UCHWYTÓW

### § 8

1. Zamki, kłódki i uchwyty zastosowane do zamknięcia ubezpieczonego mienia powinny odpowiadać następującym wymagom:

1) zamkiem wielozastawkowym jest zamek, do którego klucz ma w łopatce więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu;

2) kłódki mające certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy powinny spełniać wymogi zabezpieczenia zarówno w przypadku próby otwarcia ich wytrychem, jak przy zamkach opisanych w pkt 1) powyżej;

3) uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obcięcie. Grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłąka lub bolca powinien odpowiadać parametrom kłódki.

2. Atestowane zamki powinny posiadać atest określający stopień odporności na włamanie wystawiony przez upoważniony podmiot.

## ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH ORAZ MAKSYMALNE SUMY UBEZPIECZENIA

## PRZECHOWYWANIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH

### § 9

1. Pomieszczenia i urządzenia do przechowywania wartości pieniężnych powinny być w należyłym stanie technicznym, zamknięte w sposób przewidziany konstrukcją, w tym na wszystkie zamki.

2. Wszystkie urządzenia i systemy alarmowe chroniące urządzenia lub pomieszczenia, o których mowa w niniejszym paragrafie, powinny być w należyłym stanie technicznym oraz uruchomione.

3. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych od kradzieży z włamaniem limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela na jedno urządzenie lub pomieszczenie zabezpieczające ograniczony jest do:

1) 100 000 zł – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach do przechowywania wartości o klasie odporności I-IV potwierdzonej atestem lub certyfikatem upoważnionego podmiotu;

2) 150 000 zł – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach lub pomieszczeniach do przechowywania wartości o klasie odporności V lub wyższej potwierdzonej atestem lub certyfikatem upoważnionego podmiotu;

3) 30 000 zł – dla wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach do przechowywania wartości bez udokumentowanej klasy odporności na włamanie (szafy stalowe, szafy stalowo-betonowe, szafy pancerne i sejfowe). Przez brak możliwości określenia klasy odporności na włamanie rozumie się brak dokumentów (atestów, informacji na tabliczce znamionowej urządzenia) świadczących o klasie urządzenia;

4) 2 500 zł – dla wartości pieniężnych przechowywanych w kasie stalowej lub kasie fiskalnej.

4. Urządzenia o masie do 1 tony (za wyjątkiem kaset stalowych i kas fiskalnych) służące do przechowywania wartości pieniężnych muszą być trwale przymocowane do ściany lub innego elementu konstrukcyjnego budynku.

5. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych od rabunku w lokalu maksymalna suma ubezpieczenia ograniczona jest do 100 000 zł na lokalizację.

6. Wartości pieniężne mogą się znajdować poza urządzeniami lub pomieszczeniami wymienionymi w ust. 3 powyżej wyłącznie w przypadku wykonywanych przez Ubezpieczającego czynności liczenia lub transportu wewnątrz ubezpieczonego lokalu oraz w pomieszczeniu kasowym w czasie trwania obsługi kasowej. W takim przypadku Ubezpieczający winien zapewnić dodatkową ochronę fizyczną (dodatkowa osoba).

## TRANSPORT WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH

### § 10

1. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych w czasie transportu limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela ograniczony jest do:

1) 30 000 zł – gdy transport wykonywany jest samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione;

2) 50 000 zł – gdy transport wykonywany jest samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione, natomiast osoba transportująca chroniona jest przez pracownika (dodatkowa osoba); osoba chroniąca nie musi być uzbrojona;

3) 150 000 zł – gdy transport wykonywany jest samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione, a do przenoszenia używa się odpowiedniego zabezpieczenia technicznego, np. specjalnych walizek z paralizatorem, sygnałem akustycznym lub substancją niszczącą banknoty, natomiast osoba transportująca chroniona jest przez co najmniej jednego pracownika ochrony, który może być nieuzbrojony.

2. Pracownik ochrony, o którym mowa w ust. 1 pkt 3), to osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej lub licencję pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonująca wyłącznie zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia.

3. Transporty piesze należy wykonywać możliwie najkrótszą drogą z pominięciem miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne.

4. Transport wartości pieniężnych nie może odbywać się środkami komunikacji zbiorowej, w przeciwnym razie w przypadku szkody Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności.



## Załącznik Nr 2 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes Obowiązujących od dnia 17 lutego 2014 roku – Klauzule Dodatkowe

### **KLAUZULA AUTOMATYCZNEGO POKRYCIA**

**mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód materialnych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową środki trwałe nowo nabyte lub takie, których wartość wzrosła wskutek dokonania inwestycji lub modernizacji, w których posiadanie wejdzie Ubezpieczający w okresie trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
2. Ochroną ubezpieczeniową automatycznie zostaje objęte mienie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, o ile fakt nabycia lub wzrostu wartości mienia zostanie zgłoszony Ubezpieczycielowi w przeciągu 120 dni od daty przyjęcia nowo nabytych środków trwałych lub wykonanej inwestycji lub modernizacji do ewidencji środków trwałych Ubezpieczającego.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela w stosunku do automatycznie ubezpieczonego na mocy niniejszej klauzuli mienia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 10% sumy ubezpieczenia środków trwałych ustalonej dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, aktualnej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody w mieniu, o którym mowa powyżej, w razie niedopełnienia obowiązku zgłoszenia w terminie określonym w ust. 2 powyżej.
5. W razie przekroczenia limitu ustalonego dla potrzeb niniejszej klauzuli odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do sumy ubezpieczenia powiększonej o limit wynikający z klauzuli automatycznego pokrycia.
6. Składka za doubezpieczenie naliczana jest przy zastosowaniu stawki ustalonej w umowie ubezpieczenia oraz zasady pro rata temporis, tj. proporcjonalnie do długości okresu ubezpieczenia, począwszy od daty poniesienia wydatków związanych ze wzrostem wartości środka trwałego.
7. W przypadku zaistnienia szkody objętej ochroną na podstawie zapisów niniejszej klauzuli, Ubezpieczyciel uprawniony jest do potrącenia z kwoty odszkodowania składek niezapłaconych, naliczonych w sposób określony w ust. 6 powyżej za cały okres ubezpieczenia.
8. Postanowienia niniejszej klauzuli nie mają zastosowania do mienia ubezpieczonego na pierwsze ryzyko.
9. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA RZECZOZNAWCÓW**

**mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz mienia w transporcie krajowym (cargo)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli w granicach limitu odpowiedzialności Ubezpieczyciel pokryje poniesione przez Ubezpieczającego konieczne i uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców związane z ustaleniem przyczyny, zakresu i rozmiaru szkody, z zastrzeżeniem, że powołanie rzeczoznawcy wymaga akceptacji Ubezpieczyciela.
2. Powołany ekspert nie może pozostawać w stosunku służbowym, kapitałowym lub innej zależności ze stronami umowy.
3. Limit odpowiedzialności z tytułu udziału Ubezpieczyciela w kosztach wynosi 20 000 zł w okresie ubezpieczenia.
4. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA RYZYK BUDOWLANYCH**

**mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ochrony zostaje rozszerzony o:
  - 1) szkody w budynkach podczas robót budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami;
  - 2) ryzyko katastrofy budowlanej, za którą uważa się nieprzewidziane, niezależne od woli Ubezpieczającego i nagłe uszkodzenie fizyczne obiektu lub jego części w rozumieniu przepisów obowiązującego prawa budowlanego, z wyłączeniem:
    - a) zdarzeń powstałych w obiektach, które z uwagi na ich stan techniczny zostały zakwalifikowane, przed powstaniem szkody do wysiedlenia lub rozbioru;
    - b) zdarzeń powstałych wskutek prowadzonych prac budowlano-montażowych;
    - c) strat lub szkód spowodowanych wadliwym projektem;
    - d) strat lub szkód spowodowanych wadami materiałowymi i/lub wadliwym wykonaniem (z tym że niniejsze wyłączenie ogranicza się do przedmiotów wadliwie wykonanych lub z wadliwego materiału);

- e) strat lub szkód spowodowanych normalnym zużyciem, korozją, utlenieniem lub pogorszeniem właściwości fizycznych wskutek oddziaływania normalnych warunków atmosferycznych;
- f) strat lub szkód powstałych wskutek umyślnego działania, zaniechania lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność.
2. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela dla jednej i wszystkich lokalizacji łącznie wynosi 100 000 zł na jedno zdarzenie i 200 000 zł na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
4. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 500 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust.1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA TERRORYZMU, STRAJKÓW, ZAMIESZEK I ROZRUCHÓW**

##### **mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód materialnych, ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz mienia w transporcie krajowym (cargo)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel jest odpowiedzialny za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku: pożaru, wybuchu, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, gdy zdarzenia te są bezpośrednim następstwem terroryzmu, strajku, zamieszek lub rozruchów.
2. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych niniejszą klauzulą wynosi 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 100 000 zł na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
4. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 500 zł.
5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA ROZMROŻENIA (ZEPSUCIA) ŚRODKÓW OBROTOWYCH**

##### **mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel jest odpowiedzialny za szkody w środkach obrotowych powstałych w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniach chłodniczych w bezpośrednim następstwie:
- 1) awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są ubezpieczone środki obrotowe;
- 2) przerw w dostawie energii elektrycznej trwającej nieprzerwanie przynajmniej 2 godziny i potwierdzonej przez dostawcę energii.

2. Klauzula obejmuje wyłącznie środki obrotowe, które zgodnie z wymogami producenta lub dostawcy powinny być przechowywane w temperaturze 4 stopni Celsjusza lub niższej.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za wszelkie szkody powstałe wskutek:
- 1) niewywiązania się z płatności wobec dostawcy energii;
- 2) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej;
- 3) rozmrożenia na skutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych.
4. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych niniejszą klauzulą nie może przekroczyć 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
5. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA UBEZPIECZENIA MASZYN I URZĄDZEŃ PRZENOŚNYCH POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA**

##### **mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej mogą zostać objęte maszyny i urządzenia przenośne ubezpieczone w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, które ze względu na swoje przeznaczenie są wykorzystywane przez Ubezpieczającego lub jego pracowników także poza miejscem ubezpieczenia.
2. Maszyny i urządzenia przenośne poza miejscem ubezpieczenia objęte są ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w zakresie, w jakim zostały wcześniej ubezpieczone w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia.
3. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie, zgodnie z załączonym do niej wykazem, maszyny i urządzenia przenośne wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością, stanowiące własność Ubezpieczającego lub będące w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego.
4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3 powyżej, powinien zawierać co najmniej następujące dane:
- 1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny);
- 2) rok produkcji;
- 3) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych maszyn i urządzeń.
5. Ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem maszyn i urządzeń przenośnych z zamkniętych lokali zabezpieczonych co najmniej zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr 1 do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes.
6. Z zastrzeżeniem wyłączeń określonych w §§ 8, 22, 36 oraz § 139 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes Ubezpieczyciel w ramach niniejszej klauzuli nie odpowiada za szkody:
- 1) dotyczące maszyn i urządzeń uszkodzonych lub zdekompletowanych;



- 2) dotyczące maszyn i urządzeń użytkowanych niezgodnie z przeznaczeniem lub instrukcją użytkowania;
- 3) zaistniałe podczas naprawy;
- 4) zaistniałe podczas przenoszenia i przewożenia.
7. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych niniejszą klauzulą wynosi 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
8. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
9. Dla szkód powstałych poza miejscem ubezpieczenia wprowadza się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzie wynoszącą 400 zł z zastrzeżeniem ust. 10 poniżej.
10. W przypadku szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku franszyza redukcyjna wynosi 25% wysokości szkody, nie mniej niż 400 zł.
11. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA PĘKANIA MROZOWEGO**

##### **mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli zakres pełny ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek pęknięcia mrozowego.
2. Przez pęknięcie mrozowe rozumie się szkody w urządzeniach instalacji wodnych, kanalizacyjnych, technologicznych, klimatyzacyjnych lub grzewczych oraz zbiornikach kotłów, bojlerów, wodomierzy, splotek, urządzeń kąpielowych, sanitarnych i armatury powstałe na skutek ich uszkodzenia przez zamarzającą w ich wnętrzu wodę lub inny płyn technologiczny.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu szkód spowodowanych przez pęknięcie mrozowe zachodzi wyłącznie pod warunkiem:
  - 1) utrzymania wyżej wymienionych instalacji w należyłym stanie technicznym;
  - 2) zapewnienia w okresach spadków temperatur należytego ogrzewania pomieszczeń i/lub odpowiednie zabezpieczenie instalacji przed działaniem mrozu. W przypadku braku możliwości utrzymania dodatniej temperatury i/lub odpowiedniego zabezpieczenia instalacji i zbiorników przed działaniem mrozu należy zamknąć zawory doprowadzające i usunąć wodę lub inny płyn z instalacji i zbiorników;
  - 3) regularnego kontrolowania stanu wyżej wymienionych instalacji i urządzeń oraz usuwanie wody lub innych płynów z instalacji i urządzeń w przypadku wyłączenia pomieszczeń lub budynków z eksploatacji i utrzymywanie instalacji i urządzeń w stanie opróżnionym.
4. Maksymalny limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych klauzulą pęknięcia mrozowego nie może przekroczyć 50 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, nie więcej jednak niż suma ubezpieczenia budynków i budowli lub maszyn urządzeń i wyposażenia w zależności od tego, która suma jest wyższa.
5. Suma ubezpieczenia/limit odpowiedzialności ustala Ubezpieczający, kierując się szacowaną wysokością maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko).

6. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
7. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 500 zł.
8. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA UBEZPIECZENIA AWARII I USZKODZEŃ MASZYN, URZĄDZEŃ LUB APARATÓW**

##### **mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody polegające na awariach lub uszkodzeniach maszyn, urządzeń i aparatów zainstalowanych w miejscu wymienionym w umowie, zdalnych do użytku i użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem, dla których testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym; za awarię i uszkodzenie uważa się stan techniczny maszyny, urządzenia lub aparatu, który ogranicza lub uniemożliwia jego dalszą eksploatację, oraz nagłe zmniejszenie sprawności lub niesprawność maszyny, urządzenia lub aparatu ograniczające jego zdolność do działania.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
  - 1) za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy, o ile nie uchyla się od odpowiedzialności;
  - 2) powstałych w wyniku naturalnego zużycia albo długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn lub urządzeń, w tym wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego, szlamu i innych osadów, działania środków żrących lub starzenia się izolacji;
  - 3) powstałych wskutek doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach;
  - 4) powstałych w maszynach, aparatach i urządzeniach elektroenergetycznych spowodowanych działaniem prądu;
  - 5) w sprzęcie elektronicznym; wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn, urządzeń i aparatów stanowiącej integralną część tych maszyn, urządzeń i aparatów;
  - 6) w wymiennalnych narzędziach wszelkiego rodzaju, wymurówkach oraz obudowach i rusztach pieców oraz palenisk, a także dyszach palników oraz innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny;
  - 7) w środkach eksploatacyjnych wszelkiego rodzaju;
  - 8) spowodowanych wadami lub uszkodzeniami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć.
3. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli wynosi 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że strony umówiły się inaczej.
4. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
5. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.

6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA UBEZPIECZENIA MASZYN I URZĄDZEŃ OD SZKÓD ELEKTRYCZNYCH**

##### **mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody w czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach elektroenergetycznych, aparatach elektroenergetycznych i urządzeniach elektroenergetycznych spowodowanych działaniem prądu elektrycznego.
2. Maszyny elektroenergetyczne, aparaty elektroenergetyczne i urządzenia elektroenergetyczne określone w umowie ubezpieczenia są objęte ochroną w miejscu wymienionym w umowie, podczas eksploatacji, napraw lub remontów oraz montażu, demontażu oraz od szkód powstałych wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze zdarzeniami określonymi w ust. 1 powyżej.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) elektroenergetycznych linii przesyłowych;
  - 2) wszelkiego rodzaju wkładek topikowych, bezpieczników, styczników, odgromników, czujników, żarówek, lamp, grzejnych urządzeń elektrycznych;
  - 3) transformatorów eksploatowanych powyżej 25 lat;
  - 4) szkód, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy jest odpowiedzialny producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy;
  - 5) szkód powstałych wskutek doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach;
  - 6) szkód powstałych w maszynach, aparatach i urządzeniach elektroenergetycznych, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, potwierdzonych protokołem;
  - 7) szkód powstałych w wyniku naturalnego zużycia albo długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn, aparatów lub urządzeń elektroenergetycznych;
  - 8) szkód w sitach i węzłach, ogumieniu, okładzinach, opaskach z tkanin i tworzyw sztucznych, szczotkach, linach, łańcuchach, pasach, częściach szklanych i porcelanowych oraz innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny, aparatu i urządzenia;
  - 9) szkód powstałych w elementach maszyn i urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych.
4. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli wynosi 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że strony umówiły się inaczej.
5. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
6. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 500 zł.

7. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA ZWIĘKSZONYCH KOSZTÓW**

##### **mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk zostaje rozszerzony o koszty dodatkowe związane z zastosowaniem rozwiązań mających na celu uniknięcie lub zmniejszenie zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej, w szczególności:
  - 1) koszty związane z koniecznością użytkowania zastępczych lokali;
  - 2) koszty związane z koniecznością użytkowania zastępczych maszyn i urządzeń;
  - 3) koszty przeniesienia lub przewiezienia maszyn, urządzeń, wyposażenia, środków obrotowych do zastępczych lokali;
  - 4) dodatkowe koszty pracy: godziny nadliczbowe, dodatki za pracę w nocy, niedziele i święta;
  - 5) działania niezbędne w celu poinformowania stałych klientów, w tym pisma i telefony, o zmianach w prowadzonej działalności.
2. Koszty dodatkowe objęte są ochroną ubezpieczeniową, o ile są następstwem szkody materialnej w ubezpieczonym mieniu, w zakresie objętym umową ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk, za które Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą.
3. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są koszty powstałe w wyniku:
  - 1) decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia;
  - 2) innowacji i ulepszeń wprowadzonych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia;
  - 3) braku kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia we właściwym czasie;
  - 4) odkażania, zniszczenia lub zepsucia surowców, półfabrykatów lub gotowych produktów.
4. Ubezpieczyciel pokrywa niezbędne koszty dodatkowe (zależne i niezależne od czasu) poniesione przez Ubezpieczającego w maksymalnym okresie odszkodowawczym wynoszącym 3 miesiące, przy czym okres odszkodowawczy rozpoczyna się od daty szkody w mieniu powodującej zakłócenie w działalności.
5. Przez okres odszkodowawczy uważa się okres faktycznych zakłóceń działalności, w którym konieczne jest stosowanie rozwiązań prowizorycznych w celu ich minimalizacji, jednakże nie dłużej niż do końca określonego maksymalnego okresu odszkodowawczego.
6. Limit odpowiedzialności wynosi 100 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że strony umówiły się inaczej.
7. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
8. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej ustala się franszyzę redukcyjną wynoszącą 5% wysokości szkody, nie mniej niż 1 000 zł.
9. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

## **KLAUZULA UBEZPIECZENIA NA STAŁE ZAMOCOWANYCH ZEWNĘTRZNYCH URZĄDZEŃ LUB ELEMENTÓW BUDYNKÓW I BUDOWLI**

### **mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową w miejscu wskazanym w umowie ubezpieczenia mogą zostać objęte urządzenia lub elementy budynków i budowli, które ze względu na swoje przeznaczenie są zamontowane na stałe na zewnątrz budynku lub budowli, w szczególności: markizy, siłowniki bram, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, lampy i oprawy świetlne, zewnętrzne elementy urządzeń klimatyzacyjnych itp.
2. Zewnętrzne urządzenia lub elementy budynków i budowli objęte są ochroną ubezpieczeniową od kradzieży pod warunkiem, że znajdują się na terenie ogrodzonym, oświetlonym w porze nocnej i dozorowanym przynajmniej w czasie poza pracą przedsiębiorstwa lub urządzenia znajdują się zamocowane na budynku na wysokości nie mniejszej niż 2,5 metra od poziomu terenu lub na dachu budynku.
3. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie urządzenia, zgodnie z załączonym do niej wykazem, zewnętrzne elementy budynków i budowli stanowiące własność Ubezpieczającego lub będące w jego posiadaniu na podstawie tytułu prawnego.
4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3 powyżej, powinien zawierać co najmniej opis urządzenia lub zewnętrznego elementu budynku i jego wartość.
5. Z zastrzeżeniem wyłączeń określonych w §§ 22 oraz 139 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes Ubezpieczyciel w ramach niniejszej klauzuli nie odpowiada za szkody:
  - 1) dotyczące urządzeń uszkodzonych lub zdekompletowanych przed powstaniem szkody;
  - 2) dotyczące urządzeń użytkowanych niezgodnie z przeznaczeniem lub instrukcją użytkowania;
  - 3) zaistniałe podczas naprawy lub w wyniku prowadzonych prac remontowych i konserwatorskich.
6. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody powstałe w na stałe zamocowanych zewnętrznych urządzeniach lub elementach budynków i budowli, wynosi maksymalnie 20 000 zł, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że strony umówiły się inaczej.
7. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
8. Dla pierwszej szkody w okresie ubezpieczenia wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 500 zł z zastrzeżeniem ust. 9 poniżej.
9. Dla drugiej szkody w okresie ubezpieczenia wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 1 000 zł z zastrzeżeniem ust. 10 poniżej.
10. Dla trzeciej i każdej kolejnej szkody w okresie ubezpieczenia wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 2 000 zł nie mniej niż 50% wartości szkody.
11. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

## **KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)**

### **KLAUZULA TERYTORIALNA**

#### **rozszerzająca zakres terytorialny ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) o kraje Unii Europejskiej, Szwajcarii oraz Norwegii**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli mienie ubezpieczone jest w transporcie na terenie krajów Unii Europejskiej, Szwajcarii oraz Norwegii.
2. Zakres ubezpieczenia mienia w transporcie na terenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, jest taki sam, jak określony w umowie ubezpieczenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Niniejsza klauzula ma zastosowanie wyłącznie dla transportów, których początek lub koniec ma miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Rozszerzenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, możliwe jest po łącznym spełnieniu następujących warunków:
  - 1) łączna wartość przewożonego mienia nie może przekroczyć 500 000 zł, chyba że strony umówiły się inaczej;
  - 2) minimalna franszyza redukcyjna dla szkód poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 10% wysokości szkody, nie mniej niż 2 000 zł.
5. W przypadku szkody Ubezpieczający zobowiązany jest wykazać, iż zostały spełnione warunki niniejszej klauzuli.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA KRADZIEŻOWA**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli, standardowy zakres ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) zostaje rozszerzony o ryzyko kradzieży mienia z pojazdu oraz mienia wraz z pojazdem, pod warunkiem że:
  - 1) pojazd użyty do transportu konstrukcyjnie przeznaczony jest do przewozu towarów;
  - 2) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób dokonujących transportu wszystkie okna i inne otwory dające dostęp do wnętrza pojazdu lub przewożonego mienia są w należyłym stanie technicznym i zamknięte na klucz;
  - 3) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób dokonujących transportu uruchomiony został atestowany i sprawny system antywłamaniowy oraz co najmniej jedno z następujących urządzeń: blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie uniemożliwiające uruchomienie pojazdu;
  - 4) wewnątrz przestrzeni ładunkowej pojazdu nie jest widoczne z zewnątrz;
  - 5) kierowca pozostawiający pojazd z towarem zobowiązany jest wyłączyć silnik, zamknąć pojazd na klucz, zabrać ze sobą kluczyki do pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty ładunkowe;

6) w godzinach 23.00–5.00 pojazd pozostawiony bez opieki osób dokonujących transportu zaparkowany jest:

- a) w garażu należycie zabezpieczonym i zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę mającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy, lub
- b) na parkingu, jeżeli pojazdy są całodobowo pilnowane przez obsługę parkingową i chronione przed kradzieżą, a w szczególności:
  - i) parking jest ogrodzony ze wszystkich stron stałym ogrodzeniem i ma zamykaną bramę wjazdową lub szlaban wjazdu;
  - ii) przy wyjeździe obsługa parkingowa zobowiązana jest sprawdzić, czy osoba wyprowadzająca pojazd jest do tego uprawniona.

2. Ubezpieczający powinien udzielić wszystkim osobom, którymi posługuje się przy dokonywaniu transportów, pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w niniejszej klauzuli.

3. W każdej szkodzie powstałej wskutek kradzieży wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 400 zł.

4. W przypadku szkody powstałej wskutek kradzieży Ubezpieczający zobowiązany jest wykazać, iż zostały spełnione łącznie warunki niniejszej klauzuli.

5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA SKŁADOWANIA**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową może zostać objęty okres składowania nie dłuższy niż 24 godziny po zakończeniu operacji załadunkowych, a przed rozpoczęciem transportu i okres składowania nie dłuższy niż 24 godziny po zakończeniu transportu, a przed rozpoczęciem operacji wyładunkowych.

2. Rozszerzenie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, możliwe jest po łącznym spełnieniu następujących warunków:

- 1) łączna wartość mienia na jednym i wszystkich środkach transportu nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie;
- 2) środek transportu wraz z mieniem będącym przedmiotem ubezpieczenia zaparkowany jest:

- a) w garażu należycie zabezpieczonym i zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę mającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy, lub
- b) na parkingu, jeżeli pojazdy są całodobowo pilnowane przez obsługę parkingową i chronione przed kradzieżą, a w szczególności:
  - i) parking jest ogrodzony ze wszystkich stron stałym ogrodzeniem i ma zamykaną bramę wjazdową lub szlaban wjazdu;
  - ii) przy wyjeździe obsługa parkingowa zobowiązana jest sprawdzić, czy osoba wyprowadzająca samochód jest do tego uprawniona.

3) kierowca pozostawiający na parkingu pojazd z towarem zobowiązany jest wyłączyć silnik, zamknąć pojazd na klucz, zabrać ze sobą kluczyki do pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty ładunkowe;

4) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób dokonujących przewozu uruchomiony został atestowany i sprawny system antywłamaniowy oraz co najmniej jedno z następujących urządzeń: blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie uniemożliwiające uruchomienie pojazdu.

3. Zakres ubezpieczenia w okresie, o którym mowa w ust. 1 powyżej, odpowiada zakresowi ubezpieczenia w czasie transportu mienia.

4. W przypadku szkody Ubezpieczający zobowiązany jest wykazać, iż zostały spełnione warunki niniejszej klauzuli.

5. Ubezpieczający powinien udzielić wszystkim osobom, którymi posługuje się przy dokonywaniu transportów, pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w niniejszej klauzuli.

6. W każdej szkodzie powstałej podczas okresu składowania po zakończeniu operacji załadunkowych, a przed rozpoczęciem transportu i po zakończeniu transportu, a przed zakończeniem operacji wyładunkowych, wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 400 zł.

7. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA ZAŁADUNKU**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochrona ubezpieczeniowa mienia w transporcie krajowym (cargo) obejmuje utratę, uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek: upadku lub uderzenia przez urządzenia załadunkowe, podczas i w związku z operacjami załadunkowymi na środku transportu, dokonywanymi w miejscu nadania przed rozpoczęciem transportu.

2. Za początek operacji załadunkowych uważany jest moment, gdy przedmiot ubezpieczenia zostanie uniesiony w miejscu składowania nadawcy w celu bezpośredniego umieszczenia na środku transportu, a za zakończenie – moment jego umieszczenia i zamocowania na środku transportu.

3. W przypadku szkody Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć Ubezpieczycielowi dodatkowo dokumenty stwierdzające, kto i na czyje zlecenie dokonywał operacji załadunkowych.

4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **KLAUZULA WYŁADUNKU**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochrona ubezpieczeniowa mienia w transporcie krajowym (cargo) obejmuje utratę, uszkodzenie lub zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek: upadku lub uderzenia przez urządzenia załadunkowe, podczas i w związku z operacjami wyładunkowymi w środku transportu, dokonywanymi w miejscu przeznaczenia, po zakończeniu przewozu.

2. Za początek operacji wyładunkowych uważany jest moment rozpoczęcia usuwania mocowań transportowych, a za zakończenie – moment umieszczenia przedmiotu ubezpieczenia w miejscu składowania odbiorcy, bezpośrednio po zdjęciu ze środka transportu.

3. W przypadku szkody Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć Ubezpieczycielowi dodatkowo dokumenty stwierdzające, kto i na czyje zlecenie dokonywał operacji wyładunkowych.

4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

## **KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH**

### **KLAUZULA ELEKTRONICZNEGO SPRZĘTU PRZENOŚNEGO (101/1)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego rozszerza się o szkody w przenośnym sprzęcie elektronicznym używanym do prac służbowych przez Ubezpieczającego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia, o ile prace te są wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe lub zwiększone wskutek wypadku środka transportu należącego do Ubezpieczającego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu bądź też szkoda powstała lub została zwiększona wskutek niewłaściwego opakowania sprzętu, niezgodnie z zaleceniami producenta lub wskutek braku takiego opakowania.
3. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
  - 1) pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);
  - 2) pojazd był prawidłowo zamknięty na klucz;
  - 3) sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu;
  - 4) wewnątrz bagażnika nie może być widoczne z zewnątrz;
  - 5) sprzęt został skradziony w godzinach: 5.00–23.00 – przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w sprawne i atestowane urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm) albo znajdował się w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę posiadającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy.
3. Dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku oraz szkód powstałych wskutek upadku wprowadza się franszyzę redukcyjną w każdej szkodzie wynoszącą 15% wysokości szkody, nie mniej niż ustalona w umowie w części ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód materialnych.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO NA STAŁE ZAINSTALOWANEGO W POJAZDACH SAMOCHODOWYCH (101/2)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego rozszerza się o szkody w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach samochodowych.
2. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
  - 1) pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);
  - 2) pojazd był prawidłowo zamknięty na klucz;
  - 3) sprzęt, zgodnie z zaleceniami producenta, jest właściwie zamocowany;
  - 4) sprzęt został skradziony w godzinach: 5.00–23.00 – przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w sprawne i atestowane urządzenie antywłamaniowe

(np. wywołujące alarm), albo znajdował się w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę mającą certyfikat zgodności z PN-EN 12320:2002 co najmniej 2 klasy.

3. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- 1) powstałe wskutek wypadku środka transportu, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu należącego do Ubezpieczającego;
  - 2) objęte ubezpieczeniem auto casco pojazdu albo odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA ROZSZERZENIA ZAKRESU TERYTORIALNEGO (102)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego rozszerza się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obejmuje szkody powstałe na terytorium krajów określonych w umowie.
2. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

### **KLAUZULA NOŚNIKÓW OBRAZU W URZĄDZENIACH FOTOKOPIUJĄCYCH (120)**

1. Z zastrzeżeniem Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Hestia Biznes i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje rozszerzona o szkody powstałe w nośnikach obrazu (np. bębnych selenowych) znajdujących się w urządzeniach fotokopiujących.
2. W razie szkody powstałej wskutek pożaru lub kradzieży z włamaniem odszkodowanie będzie wypłacone na podstawie wartości nowej części zamiennej.
3. Odszkodowanie za szkody powstałe w wyniku innych zdarzeń będzie obniżone proporcjonalnie do liczby kopii już wykonanych na dzień powstania szkody (stan zużycia technicznego mienia).
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

## **KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ LUB UŻYTKOWANIA MIENIA**

### **WYŁĄCZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH POZA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ (KLAUZULA 001)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie, powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Nowej Zelandii, Australii.

2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

3. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD W RZECZACH RUCHOMYCH OSÓB TRZECICH, Z KTÓRYCH OSOBY OBJĘTE UBEZPIECZENIEM KORZYSTAŁY NA PODSTAWIE UMOWY NAJMU, DZIERŻAWY, LEASINGU, UŻYCZENIA LUB INNEGO POKREWNEGO STOSUNKU PRAWNEGO (KLAUZULA 003)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych oddanych w użytkowanie osób objętych ubezpieczeniem na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia albo innego pokrewnego stosunku prawnego.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje:

1) szkód w przedmiotach ze szkła, ceramiki, terakoty lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową rzeczy, o których mowa w ust. 1 powyżej;

2) szkód wynikłych ze zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania;

3) szkód w pojazdach mechanicznych;

4) szkód w sprzęcie elektronicznym lub komputerowym.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

4. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.

5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD NA OSOBIE WYRZĄDZONYCH PRACOWNIKOM (KLAUZULA 004)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody na osobie i w mieniu wynikające z wypadków przy pracy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 roku z późniejszymi zmianami, o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wyrządzone pracownikom Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.

2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:

1) szkód wynikłych z wypadków przy pracy mających miejsce poza okresem ubezpieczenia;

2) szkód powstałych wskutek stanów chorobowych niewynikających z wypadków, o których mowa w ust. 1 powyżej;

3) świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1 powyżej.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę wskazaną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD W RZECZACH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W PIECZY, POD DOZOREM LUB KONTROLĄ OSÓB OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM (KLAUZULA 005A)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).

2. Ubezpieczenie nie obejmuje:

1) szkód w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego pokrewnego stosunku prawnego;

2) szkód w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania;

3) szkód w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, albo rzeczach w nich pozostawionych;

4) szkód wynikłych z działania lub zaniechania, uczestnictwa, współdziałania lub współuczestnictwa osób wcześniej karanych będących pracownikami osób objętych ubezpieczeniem lub osobami, którymi osoby objęte ubezpieczeniem się posługują;

5) szkód polegających na zaginięciu, podmiianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawiania w błędzie;

6) szkód w wartościach pieniężnych.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

4. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.

5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w pkt 1) powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD W POJAZDACH MECHANICZNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W PIECZY, POD DOZOREM LUB KONTROLĄ OSÓB OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM (KLAUZULA 005B)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w pojazdach mechanicznych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem oraz w ich wyposażeniu, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).

2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela istnieje wyłącznie w sytuacji, gdy pojazdy były przechowywane na ogrodzonym, oświetlonym w nocy i strzeżonym całonocnym parkingu, zabezpieczonego szlabanem, bramą lub innym zabezpieczeniem, z którego wyjazd pojazdem mechanicznym przez osobę nieuprawnioną jest niemożliwy.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:

- 1) w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego pokrewnego stosunku prawnego;
  - 2) w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych usług, powstałych w czasie ich wykonywania;
  - 3) w wartościach pieniężnych oraz innych rzeczach pozostawionych w pojazdach, o których mowa w ust. 1 powyżej;
  - 4) szkód wynikłych z działania lub zaniechania, uczestnictwa, współdziałania lub współuczestnictwa osób wcześniej karanych będących pracownikami osób objętych ubezpieczeniem lub osobami, którymi osoby objęte ubezpieczeniem się posługują;
  - 5) polegających na zaginięciu, podmiianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawiania w błędzie.
4. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.
5. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej ustala się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 1 000 zł.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD W WARTOŚCIACH PIENIĘŻNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W PIECY, POD DOZOREM LUB KONTROLĄ OSÓB OBJĘTYCH UBEZPIECZENIEM (KLAUZULA 005C)**

1. Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w wartościach pieniężnych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem, polegające na ich zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego (czyn niedozwolony, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania).

2. Ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) szkód w wartościach pieniężnych, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego pokrewnego stosunku prawnego;
- 2) szkód w wartościach pieniężnych przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania;
- 3) szkód wynikłych z działania lub zaniechania, uczestnictwa, współdziałania lub współuczestnictwa osób wcześniej karanych będących pracownikami osób objętych ubezpieczeniem lub osobami, którymi osoby objęte ubezpieczeniem się posługują;
- 4) szkód polegających na zaginięciu, podmiianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z: poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawiania w błędzie.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

4. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.

5. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD WYNIKŁYCH BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO Z EMISJI, WYCIEKU LUB INNEJ FORMY PRZEDOSTANIA SIĘ DO POWIETRZA, WODY, GRUNTU JAKIKOLWIEK SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH (KLAUZULA 006)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o:

- 1) szkody na osobie lub w mieniu powstałe pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;
- 2) koszty usunięcia, neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji zanieczyszczających poniesione przez osoby trzecie.

2. Szkody i koszty określone w ust. 1 powyżej objęte są zakresem ubezpieczenia o ile są spowodowane przez nagłe, możliwe do zidentyfikowania, niezamierzone i nieoczekiwane zdarzenie, które w całości zaistnieje w określonym czasie i miejscu.

3. Wszystkie szkody będące następstwem tego samego zdarzenia uważa się za jeden wypadek, z którego roszczenia mogą być zgłoszone do umowy ubezpieczenia obowiązującej w dniu zaistnienia wypadku.

4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje grzywien, kar umownych, odszkodowań za straty moralne wynikające pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych.

5. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

6. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.

7. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w pkt 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD W RZECZACH STANOWIĄCYCH PRZEDMIOT OBRÓBK, NAPRAWY LUB INNYCH CZYNNOCI W RAMACH USŁUG WYKONYWANYCH PRZEZ OSOBY OBJĘTE UBEZPIECZENIEM (KLAUZULA 007)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w rzeczach (ruchomych lub nieruchomych) stanowiących przedmiot obróbki, naprawy lub innych czynności wykonywanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe w czasie ich wykonywania.

2. W razie wątpliwości w ustaleniu, w oparciu o zapisy umowy zawartej przez osoby objęte ubezpieczeniem z poszkodowanym, czy przedmiotem obróbki, naprawy lub innych czynności jest cała rzecz,

czy jej część, za przedmiot tych czynności uznaje się możliwą do wyodrębnienia pod względem funkcjonalnym lub konstrukcyjnym część rzeczy poddaną obróbce, naprawie lub innym czynnościom.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) szkód w rzeczach, z których osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innego pokrewnego stosunku prawnego;
  - 2) utraty rzeczy nie wynikającej z ich zniszczenia lub uszkodzenia;
  - 3) szkód w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach;
  - 4) szkód wyrządzonych podczas prac ładunkowych wszelkiego rodzaju.
4. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.
5. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 500 zł.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD WYRZĄDZONYCH PRZEZ DOSTARCZONĄ LUB WYPRODUKOWANĄ ENERGIĘ ORAZ SZKÓD WYNIKŁYCH Z NIEDOSTARCZENIA ENERGII W JAKIEJKOLWIEK POSTACI (KLAUZULA 008)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w mieniu lub na osobie wyrządzone przez energię dostarczoną lub wyprodukowaną przez osoby objęte ubezpieczeniem oraz o szkody w mieniu lub na osobie wynikłe z niedostarczenia energii w jakiegokolwiek postaci.
2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.
3. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości 1 000 zł.
4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD PONIESIONYCH PRZEZ PRODUCENTA PRODUKTU FINALNEGO WSKUTEK WADLIWOŚCI PRODUKTÓW DOSTARCZONYCH PRZEZ OSOBY OBJĘTE UBEZPIECZENIEM (KLAUZULA 009)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes oraz z zastrzeżeniem ust. 3 poniżej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem polegające na:
  - 1) zniszczeniu lub uszkodzeniu rzeczy producenta produktu finalnego zmieszanych lub połączonych z wadliwymi produktami dostarczonymi przez osoby objęte ubezpieczeniem, z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem;
  - 2) poniesieniu kosztów produkcji wyrobu finalnego, z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem produktów;

3) poniesieniu dodatkowych kosztów na usunięcie szkód w produkcie finalnym lub doprowadzenie go do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym; przy czym Ubezpieczyciel nie pokrywa kwoty wynikającej ze stosunku ceny dostarczonych przez osoby objęte ubezpieczeniem produktów do ceny sprzedaży produktu finalnego;

4) zmniejszeniu przychodów wskutek konieczności obniżenia ceny przerobionego produktu finalnego, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczyciel nie pokrywa kwoty odpowiadającej stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez osoby objęte ubezpieczeniem produkt do ceny, za którą przerobiony produkt mógłby być sprzedany, gdyby produkt dostarczony przez osoby objęte ubezpieczeniem nie był wadliwy; odszkodowanie jest przyznawane zamiast kosztów, o których mowa w pkt 2) powyżej.

2. Za poszkodowanego w rozumieniu niniejszej klauzuli uważa się osobę, która poniosła szkody wskazane w ust. 1 pkt 1)–4) powyżej.

3. Jeżeli okaże się, że możliwe jest doprowadzenie przerobionego produktu do stanu umożliwiającego jego sprzedaż, w drodze ekonomicznie uzasadnionego procesu naprawczego, Ubezpieczyciel oceni koszty takiego procesu; przy czym z kwoty odszkodowania Ubezpieczyciel potrąca kwotę odpowiadającą stosunkowi ceny zapłaconej za dostarczony przez Ubezpieczającego produkt do ceny, za którą przerobiony produkt może być sprzedany.

4. Ochrona nie obejmuje:

- 1) szkód wynikłych z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
  - 2) spodziewanego zysku, który nie został uzyskany;
  - 3) kosztów poniesionych na usunięcie i zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad;
  - 4) jakichkolwiek strat pośrednich innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem.
5. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.
6. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 1 000 zł.
7. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD PONIESIONYCH PRZEZ UŻYTKOWNIKA MASZYN LUB URZĄDZEŃ WYPRODUKOWANYCH, NAPRAWIONYCH, DOSTARCZONYCH LUB KONSERWOWANYCH PRZEZ OSOBY OBJĘTE UBEZPIECZENIEM, POWSTAŁE WSKUTEK WADLIWOŚCI RZECZY WYTWORZONYCH LUB PODDANYCH OBRÓBCE Z UŻYCIEM TYCH MASZYN LUB URZĄDZEŃ (KLAUZULA 010)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń polegające na:
  - 1) zniszczeniu lub uszkodzeniu produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń;
  - 2) nakładach i wydatkach na produkcję lub obróbkę, straconych w związku z wadliwością tych maszyn lub urządzeń;
  - 3) dodatkowych wydatkach poniesionych na poczet usunięcia wad albo szkód w produktach wytworzonych lub poddanych obróbce



z użyciem tych maszyn lub urządzeń, w celu doprowadzenia ich do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym.

2. Za poszkodowanego w rozumieniu niniejszej klauzuli uważa się osobę, która poniosła szkody wskazane w ust. 1 pkt 1)–3) powyżej.

3. Ochrona nie obejmuje:

- 1) szkód wynikłych z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
- 2) spodziewanego zysku, który nie został uzyskany;
- 3) kosztów poniesionych na usunięcie i zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad;
- 4) jakichkolwiek strat pośrednich innych od jednoznacznie objętych ubezpieczeniem.

4. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

5. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 1 000 zł.

6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD WYNIKŁYCH Z PRZENIESIENIA CHOROÓB ZAKAŹNYCH, ZAKAŹEŃ ORAZ SPOWODOWANE PRZEZ WIRUS HIV (KLAUZULA 011)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń oraz spowodowane przez wirus HIV.

2. Ochrona nie obejmuje szkód wynikłych z nieprzestrzegania wymogów higieniczno-sanitarnych lub procedur w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniem, przewidzianych przepisami prawa w zakresie działalności prowadzonej przez osoby objęte ubezpieczeniem.

3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

#### **WŁĄCZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH WSKUTEK COFNIĘCIA SIĘ CIECZY W SYSTEMACH KANALIZACYJNYCH (KLAUZULA 012)**

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Hestia Biznes, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych.

2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w ust. 1 powyżej, ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie ubezpieczenia.

3. Dla szkód określonych w ust. 1 powyżej wprowadza się franszyzę redukcyjną wynoszącą 10% wysokości szkody, nie mniej niż 1 000 zł.

4. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w ust. 1 powyżej Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić dodatkową składkę określoną w umowie ubezpieczenia.

